

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΙΓΑΛΕΩ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ.....	3
1.1	Εισαγωγή στην Κοινωνική Εργασία	3
1.2	Αυτογνωσία Κοινωνικού/ής Λειτουργού	6
1.3	Γενική Κοινωνιολογία.....	9
1.4	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	12
1.5	Μεθοδολογία Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας.....	15
2.	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ.....	18
2.1	Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνική Εργασία.....	18
2.2	Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Κοινωνική Εργασία.....	23
2.3	Επαγγελματική Ηθική και Δεοντολογική Συμπεριφορά	27
2.4	Οργάνωση και Διοίκηση Κοινωνικών Υπηρεσιών	31
2.5	Κοινωνική Ψυχολογία	34
2.6	Κοινωνιολογία της Υγείας.....	37
3	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	40
3.1	Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα.....	40
3.2	Μέθοδοι Επικοινωνίας και Δημιουργικής Εκφρασης στην Κοινωνική Εργασία.....	43
3.3	Τομείς και Υπηρεσίες Εφαρμογής της Κοινωνικής Εργασίας.....	46
3.4	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	50
3.5	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης.....	53
3.6	Γενική παιδαγωγική.....	57
4	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ.....	60
4.1	Κοινοτική Κοινωνική Εργασία	60
4.2	Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες.....	63
4.3	Κλινική Ψυχολογία και Ψυχοπαθολογία Ενηλίκων.....	66
4.4	Κοινωνιολογία της Οικογένειας	70
4.5	Κοινωνική Εργασία με Παιδιά και Εφήβους.....	74
4.6	Διδακτική.....	78
5	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	82
5.1	Μεθοδολογία Κοινοτικών Παρεμβάσεων	82
5.2	Κοινωνιολογία της Απόκλισης.....	85
5.3	Μέθοδοι και Δεξιότητες Συνέντευξης.....	89
5.4	Κοινωνική Εργασία στην Ψυχική Υγεία.....	92
5.5	Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση.....	95
5.6	Διακρίσεις και Αντι-καταπιεστικές Προσεγγίσεις στην Κοινωνική Εργασία	99

5.7	Κοινωνική Ανθρωπολογία	103
5.8	Κοινωνικός Αποκλεισμός στην Ελληνική Κοινωνία	107
5.9	Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία	111
5.10	Διεθνής Κοινωνική Εργασία και Ελληνική Πραγματικότητα	115
5.11	Διδακτική Άσκηση - Μικροδιδασκαλίες.....	119
6	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ.....	123
6.1	Ποιοτικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα	123
6.2	Κοινωνική Εργασία σε Καταστάσεις Κρίσης.....	127
6.3	Συμβουλευτική και Κοινωνική Εργασία	132
6.4	Κοινωνική Εργασία και Εξαρτήσεις	136
6.5	Δικαστική Κοινωνική Εργασία.....	139
6.6	Η Ανάλυση της Συμπεριφοράς.....	144
6.7	Κοινωνική Εργασία και Αναπηρία	147
6.8	Κοινωνική εργασία με Ηλικιωμένους	151
6.9	Ψυχολογία των Διαπροσωπικών Σχέσεων	154
7	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	158
7.1	Ποσοτικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα.....	158
7.2	Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια	161
7.3	Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση - Εποπτεία Ι.....	165
7.4	Ανθρώπινα Δικαιώματα, Κοινωνική Εργασία και Κινήματα.....	172
7.5	Ψυχιατρική.....	176
7.6	Κοινωνική Εργασία στον Εργασιακό Χώρο.....	180
8	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Η' ΕΞΑΜΗΝΟΥ.....	184
8.1	Διαπολιτισμική Κοινωνική Εργασία.....	184
8.2	Ριζοσπαστική και Κριτική Κοινωνική Εργασία	188
8.3	Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία ΙΙ	192
8.4	Αγγλική γλώσσα - Ορολογία	200
8.5	Κοινωνική Εργασία στην Υγεία.....	203
8.6	Έμφυλες Ταυτότητες και Σεξουαλικός Προσανατολισμός.....	207
8.7	Πτυχιακή Εργασία.....	211

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

1.1 Εισαγωγή στην Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE102/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/ήτριες στην έννοια και το αντικείμενο της Κοινωνικής Εργασίας. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων ως προς βασικές έννοιες της Κοινωνικής Εργασίας, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η κοινωνική δικαιοσύνη αλλά και αξίες, αρχές και δεξιότητες των κοινωνικών λειτουργών, θεωρίες της Κοινωνικής Εργασίας και τα βασικά στοιχεία των μεθόδων της συγκεκριμένης επιστήμης. Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/ήτριες τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνικής Εργασίας και την σημαντικότητα της θεωρίας για την πρακτική εφαρμογή της συγκεκριμένης κοινωνικής επιστήμης.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">– Γνωρίζουν τα βασικά στοιχεία της ιστορικής εξέλιξης της Κοινωνικής Εργασίας.– Προσδιορίζουν τις βασικές δεξιότητες που απαιτούνται για το επάγγελμα.– Εξετάζουν κριτικά κυρίαρχες στάσεις και αντιλήψεις προς ομάδες πληθυσμού που βιώνουν φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.

<ul style="list-style-type: none"> – Γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις, αρχές και αξίες της Κοινωνικής Εργασίας.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης – Ομαδική εργασία – Αυτόνομη εργασία – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα – Ανάπτυξη κριτικής σκέψης – Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Έννοια και Αντικείμενο της Κοινωνικής Εργασίας 2. Ιστορική αναδρομή Κοινωνικής Εργασίας και ορισμοί 3. Τομείς άσκησης της Κοινωνικής Εργασίας 4. Δεξιότητες και τεχνικές στην πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας 5. Αρχές και αξίες της Κοινωνικής Εργασίας 6. Εξυπηρετούμενοι κοινωνικών υπηρεσιών 7. Μέθοδοι Κοινωνικής Εργασίας και Διαμεθοδική Κοινωνική Εργασία 8. Κοινωνική Εργασία βασισμένη την τεκμηρίωση
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Διαδραστική διδασκαλία	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Ασκήσεις στην τάξη (εργασία σε μικρές ομάδες και παρουσίαση στην τάξη)	20
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Κριτική ανάλυση περιπτώσεων/θεωρίας 	

- Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Adams, R., Dominelli, L., & Payne, M., (2009). 3rd ed, *Social Work, Themes Issues and Critical Debates*, Britain: Palgrave.
- Δημοπούλου-Λαγωνίκα, Μ. (2011). *Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας Μοντέλα Παρέμβασης*, Αθήνα: Τόπος.
- Ιωακειμίδης, Β., (2012). Η «σκοτεινή» πλευρά της κοινωνικής εργασίας στην Ελλάδα. Μια κριτική αποτίμηση της πρώιμης ιστορίας του επαγγέλματος (1945-1967). Στο Ιωακειμίδης, Β., (επιμ) *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων .
- Καλλινικάκη, Θ., (2011). *Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας* Αθήνα: Τόπος.
- Κανδυλάκη, Α. (2008). *Η συμβουλευτική στην Κοινωνική Εργασία: Δεξιότητες και τεχνικές*. Αθήνα: Τόπος.
- McLaughlin, H., & Teater, B. (2018). *Evidence Informed Practice for Social Work*. London: Open University Press/McGraw Hill Education.
- Ταυλαρίδου – Καλούτση, Α., & Παπαφλέσσα Θ., (2007). *Η Βιωματική Διδακτική στην Εκπαίδευση των Κοινωνικών Λειτουργιών*, Αθήνα: Κριτική.
- Thompson, N., (2009). *Understanding Social Work*, London: Palgrave/Macmillan.
- Wilson, K., Ruch, G., Lymbery, M., & Cooper, A. (2011). *Social Work: An Introduction to Contemporary Practice (2nded)*. Harlow: Longman.

Συναφή Επιστημονικά περιοδικά

- Κοινωνική Εργασία
- Critical and Radical Social Work Journal
- European Journal of Social Work
- International Journal of Social Work
- International Journal of Social Work Education

1.2 Αυτογνωσία Κοινωνικού/ής Λειτουργού

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW312/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αποτελεί μία πρώτη επαφή του/της φοιτητή/ήτριας κοινωνικής εργασίας με το επάγγελμα του/της κοινωνικού/ής λειτουργού και στοχεύει στην εξοκείωσή του/ης με διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες, με τις ανθρώπινες σχέσεις και την αντικειμενικότητα του/της κοινωνικού/ής λειτουργού.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/ήτρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">– έχει αποκτήσει αρχική επίγνωση του εαυτού του/ης, των προσωπικών στάσεων και αντιλήψεων.– εντοπίζει, διακρίνει τα δικά του/ης πιστεύω, αντιλήψεις, προκαταλήψεις, αξίες, πεποιθήσεις, ώστε να αποφεύγει την ταύτιση με τον ωφελούμενο των υπηρεσιών του.– έχει ευαισθητοποιηθεί στην επίδραση που ασκούν οι προσωπικές αξίες στις ενέργειες και στάσεις, ώστε να αρχίσει να διακρίνει πώς προστατεύει η αυτογνωσία τον κοινωνικό λειτουργό από τη συναισθηματική εμπλοκή με τον εξυπηρετούμενο.– έχει προβληματιστεί γύρω από τον βαθμό αυτογνωσίας του/της κοινωνικού/ής λειτουργού που καθορίζει σ' ένα μεγάλο βαθμό την ποιότητα της επαγγελματικής προσφοράς του.

Γενικές Ικανότητες

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και διαφορετικότητας
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Σχέσεις αξιών, αντιλήψεων, πιστεύω, προκαταλήψεων με στάσεις, αντιδράσεις και θέσεις
2. Αποδοχή άλλων, διαφορετικών απόψεων, αντιλήψεων. Ευκολίες – Δυσκολίες
3. Κατανόηση της άποψης των άλλων
4. Κατανόηση και διαχείριση των συναισθημάτων για προσωπική και επαγγελματική ενδυνάμωση
5. Γνώση της σχέσης ανάμεσα στις πράξεις, στάσεις και συνέπειές τους σε κοινωνικές επιδράσεις στη συμπεριφορά
6. Η συμβολή της αυτογνωσίας του/της κοινωνικού/ής λειτουργού για καλύτερη επικοινωνία (ευαισθησία, σεβασμός, εμπιστοσύνη, στήριξη)
7. Αυτοφροντίδα και αυτογνωσία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">- Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt.- Προβολή βίντεο- Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Μελέτη Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας – Εκπόνηση μελέτης	40
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Ασκήσεις στην τάξη - Ομάδες Εργασίας	20
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">• ερωτήσεις ανάπτυξης• ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής• ερωτήσεις σύντομης απάντησης	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Cox, K. & Steiner, S. (2013). *Self-care in social work: A guide for practitioners, supervisors, and administrators*. Washington, DC: NASW Press.

Grise-Owens, E., J. Miller & Eaves, M. (2016). *The A-to-Z Self-Care Handbook for Social Workers and Other Helping Professionals*. Harrisburg, PA: The New Social Worker Press.

Ingram, R. (2015). *Understanding Emotions in Social Work: Theory, Practice and Reflection*. Berkshire: Mc Graw Hill.

Καλαντζή – Αζίζι, Α. (2011). *Αυτογνωσία και αυτοδιαχείριση*. Αθήνα: Πεδίο.

Κανδυλάκη, Α. (2008). *Η συμβουλευτική στην Κοινωνική Εργασία*. Αθήνα: Τόπος.

Newell, J.M. (2017). *Cultivating Professional Resilience in Direct Practice: A Guide for Human Service Professionals*. New York: Columbia University Press.

Σάλτζμπεργκερ-Ουίτενμπεργκ, Ι. (2009). *Η αυτογνωσία από ψυχαναλυτική θεώρηση και οι ανθρώπινες σχέσεις*. Αθήνα: Καστανιώτης.

1.3 Γενική Κοινωνιολογία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SDOKE123/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνιολογία ασχολείται με την επιστημονική μελέτη της συμπεριφοράς των κοινωνικών υποκειμένων αλλά και τις λειτουργίες των θεσμικών κατασκευών καθώς και των παραγόντων που δυναμικά τη διαφοροποιούν, αποσκοπώντας στην κατανόηση, ερμηνεία και διαχείριση του κοινωνικού. Το μάθημα αυτό αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της Κοινωνιολογίας. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνιολογίας, στην εξοικείωσή τους με τις βασικές ερευνητικές μεθόδους αυτής της επιστήμης και στην κατανόηση των βασικών κοινωνικών διαδικασιών σε επίπεδο δομικών και ατομικών δράσεων.</p> <p>Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/ήτριες με το αντικείμενο της επιστήμης της Κοινωνιολογίας και με το βασικό εννοιολογικό οπλοστάσιό της, αφομοιώνοντας μέσα από κριτική κατανόηση τις έννοιες αλλά και τη χρήση των ανάλογων μεθοδολογικών εργαλείων με αποτέλεσμα οι φοιτητές/ήτριες να καταστούν ικανοί να συλλαμβάνουν τη δυναμική μεταλλαγή της σύγχρονης κοινωνίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p>

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία της επιστήμης της Κοινωνιολογίας.
- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της σύγχρονης Κοινωνιολογίας καθώς και την σημασία των θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων της Κοινωνιολογίας για την ευρύτητα τόσο του ερευνητικού όσο και του επαγγελματικού τους πεδίου.
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων της Κοινωνιολογίας, προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της προσέγγισης και της μεθοδολογίας που ασπάζεται ο κάθε ειδικός στην κατανόηση, ερμηνεία και ανάλυση του κοινωνικού.
- Είναι σε θέση να ερμηνεύουν το ρόλο των βασικών κοινωνικών παραγόντων και καταστάσεων, όπως η κοινωνική διαστρωμάτωση, η κοινωνική αλλαγή, οι κοινωνικές στάσεις και συμπεριφορές καθώς και διαδικασιών όπως η κοινωνική κινητικότητα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορική αναδρομή, γέννηση επιστήμης, κύριοι θεωρητικοί, σχέσεις με τις άλλες επιστήμες
2. Μέθοδοι και τεχνικές έρευνας
3. Κοινωνικά φαινόμενα, Κράτος, Κοινότητα και Κοινωνία, Θεσμοί, Κοινωνικοποίηση
4. Κοινωνική Διαντίδραση και Αλληλεπίδραση
5. Κοινωνικές Ομάδες, Κοινωνική Συνοχή,
6. Πολιτισμός και Κουλτούρα, Εθνοκεντρισμός, Κοινωνική Αλλαγή, Κοινωνική Παθολογία
7. Κοινωνικές στάσεις και συμπεριφορές
8. Κοινωνικές Θέσεις και Ρόλοι, Κοινωνικός Έλεγχος, Κοινωνική Διαστρωμάτωση,
9. Κινητικότητα, Κοινωνικές Ανισότητες

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. - Προβολή και ανάλυση εικονικών κειμένων - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20

	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</i></p> <p>Alexander, J. C., Thompson K. & Desfor, E. L. (2016). <i>Σύγχρονη εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κουλτούρα και Κοινωνία σε μετάβαση</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Αντωνοπούλου, Μ. Ν. (2008). <i>Οι Κλασσικοί της Κοινωνιολογίας</i>. Αθήνα: Σαββάλας.</p> <p>Cree, V. E . (2010). <i>Sociology for Social Workers and Probation Officers</i>, Second edition, London: Routledge.</p> <p>Δασκαλάκης, Δ. (2014). <i>Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Giddens, A. (2009). <i>Κοινωνιολογία</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Hughes, M. & Kroehler, C. (2007). <i>Κοινωνιολογία .Οι βασικές έννοιες</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Johnson A. (1999).<i>The Blackwell Dictionary of Sociology: A User's Guide</i>, Malden: Blackwell Publishers.</p> <p>Ritzer, G. (2012). <i>Σύγχρονη Κοινωνιολογική Θεωρία</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Ritsert, J. (επιμ.) (1996). <i>Τρόποι σκέψης και βασικές έννοιες της κοινωνιολογίας</i>. Αθήνα: Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη.</p> <p>Σταμίρης, Γ. (2012). <i>Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία</i>. Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Τελέθριο.</p> <p><i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Κοινωνιολογική Επιθεώρηση – Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών – Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών – American Journal of Sociology – British Journal of Sociology

1.4 Εισαγωγή στην Ψυχολογία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	104	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE102/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Ψυχολογία ασχολείται με την επιστημονική μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς και των νοητικών λειτουργιών καθώς και των παραγόντων που την επηρεάζουν και αποσκοπεί στην κατανόηση και πρόβλεψη της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Το μάθημα αυτό αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της Ψυχολογίας. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της Ψυχολογίας, στην εξοικείωσή τους με τις βασικές ερευνητικές μεθόδους αυτής της επιστήμης και στην κατανόηση των βασικών γνωστικών και συναισθηματικών διαδικασιών. Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες με το αντικείμενο της Ψυχολογίας και τις βασικές ψυχολογικές έννοιες και να συλλάβουν τη δυναμική φύση της σύγχρονης Ψυχολογίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία της επιστήμης της Ψυχολογίας. – Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της σύγχρονης Ψυχολογίας καθώς και την ευρύτητα τόσο του ερευνητικού όσο και του επαγγελματικού της πεδίου. – Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων της Ψυχολογίας, προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της προσέγγισης που ασπάζεται ο κάθε ειδικός στην ερμηνεία της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

- Ερμηνεύουν τον ρόλο των βασικών γνωστικών λειτουργικών, όπως της αντίληψης, της προσοχής, της νοημοσύνης, της μνήμης και της μάθησης, καθώς και των συναισθημάτων και της συναισθηματικής νοημοσύνης στη διαμόρφωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορική αναδρομή και βασικές έννοιες της επιστήμης της Ψυχολογίας
2. Θεωρητικές προσεγγίσεις της Ψυχολογίας: Η ψυχαναλυτική προσέγγιση
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις της Ψυχολογίας: Η συμπεριφοριστική και άλλες προσεγγίσεις
4. Οι ερευνητικές μέθοδοι της Ψυχολογίας
5. Η αισθητηριακή αντίληψη του εξωτερικού κόσμου
6. Η νοημοσύνη
7. Η γνωστική λειτουργία της προσοχής
8. Η γνωστική λειτουργία της μνήμης
9. Η διαδικασία της μάθησης
10. Κίνητρα και συναισθήματα
11. Η συναισθηματική νοημοσύνη

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ**

Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:

- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
- Ερωτήσεις σύντομης απάντησης
- Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Atkinson, R., Atkinson, R., & Smith, E. (2003). *Εισαγωγή στην ψυχολογία του Hilgard*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Bell, V., Costandi, M., κ.ά. (2011). *50 ψυχολογικές θεωρίες που επηρέασαν την ανθρωπότητα*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Βοσνιάδου, Σ., Νασιάκου, Μ., Χαντζή, Α., Φατούρου-Χαρίτου, Μ. (2011). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Brennan, J.F. (2009). *Ψυχολογία: Ιστορία και συστήματα* (Μετ. Κ. Παπάζογλου, επιμ. Π. Κορδούτης). Αθήνα: Πεδίο.
- Δαφέρμος, Μ. (2010). *Το ιστορικό γίνεσθαι της ψυχολογίας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Freud, S. (1917, 2000). *Εισαγωγή στην ψυχανάλυση*. (Μετ. Δ. Κωστελένος). Αθήνα: Δαμιανός
- Goleman, D. (1995). *Η συναισθηματική νοημοσύνη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Hayes, N. (2011). *Εισαγωγή στην ψυχολογία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Hoch. R. (2009). *40 μελέτες που άλλαξαν την ψυχολογία*. (Επιμ. Φ. Καργόπουλος). Αθήνα: Τόπος.
- Κολιάδης, Ε. (2007). *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Πλατσίδου, Μ. (2010). *Συναισθηματική νοημοσύνη*. Αθήνα: Gutenberg.
- Reddy, P. (1995). *Προσοχή και μαθησιακές δεξιότητες*. (Επιμ. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη). Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Schacter, D.L., Gilbert, D.T., & Wegner, D.M. (2018). *Ψυχολογία* (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.
- Schacter, D.L., Gilbert, D.T., Nock, M.K., & Wegner, D.M. (2012). *Ψυχολογία* (Επιμ. Β. Κανελλοπούλου, Ε. Λυπουρλή, Κ. Μανιαδάκη, Φ. Μηλιένος, Α. Παλαιολόγου, Γ. Παναγής, Γ. Παπαντωνίου, & Β. Παυλόπουλος). Αθήνα: Utopia.
- Smith, B. (2017). *Ψυχολογία. Επιστήμη και Κατανόηση*. (Επιμ. Α.Σ. Αντωνίου & Γ. Τσίτσας). Αθήνα: Παρισιάνου.
- Wade, W., & Tavris, C. (2018). *Ψυχολογία* (Επιμ. Μ. Μαρκοδημητράκη & Β. Τσούρτου). Αθήνα: Τζιόλα.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Ψυχολογία
- Hellenic Journal of Psychology
- International Journal of Psychology
- British Journal of Psychology

1.5 Μεθοδολογία Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	105	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SDOKE124/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες, έχει δική της μεθοδολογία και ακολουθεί ορισμένα βασικά βήματα. Το μάθημα έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/ήτριες με τα βασικά είδη επιστημονικών εργασιών, την αναζήτηση και κατάλληλη αξιοποίηση των πηγών και τη μεθοδολογία συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας στα πλαίσια της δεοντολογίας και του σεβασμού των πνευματικών δικαιωμάτων.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Αναγνωρίζουν την αξία της επιστημονικής έρευνας. – Έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές που διέπουν τον γραπτό επιστημονικό λόγο και την συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας. – Διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν ψηφιακές και έντυπες πηγές. – Επιλέγουν και να συνδυάζουν βιβλιογραφικές πηγές για την ανάπτυξη επιστημονικού λόγου. – Να διεξάγουν εκτεταμένη βιβλιογραφική έρευνα με σύγχρονες τεχνικές και μεθόδους. – Αναπτύσσουν αναλυτική και κριτική σκέψη. – Συνθέτουν και να οργανώνουν πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα. – Χρησιμοποιούν ορθά τις βιβλιογραφικές παραπομπές. – Αποφεύγουν τη λογοκλοπή. – Αξιοποιούν δεξιότητες συγγραφής επιστημονικής εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Τα είδη και οι στόχοι της επιστημονικής εργασίας
2. Η αναζήτηση των βιβλιογραφικών πηγών στη βιβλιοθήκη
3. Η αναζήτηση των βιβλιογραφικών πηγών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων
4. Η αναζήτηση των βιβλιογραφικών πηγών στο διαδίκτυο
5. Η διαδικασία της βιβλιογραφικής επισκόπησης
6. Βασικές αρχές για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας
7. Η λογοκλοπή και οι βασικοί κανόνες για την αποφυγή της
8. Η δομή της επιστημονικής εργασίας
9. Η χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών στην επιστημονική εργασία
10. Ο πίνακας των βιβλιογραφικών αναφορών
11. Ο τελικός έλεγχος της επιστημονικής εργασίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">- Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt.- Χρήση Η/Υ και βάσεων δεδομένων- Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Χρήση Η/Υ και βάσεων δεδομένων	30
	Ασκήσεις στην τάξη	30
	Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες	20
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Α. Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει (60% του συνολικού βαθμού): <ul style="list-style-type: none">• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης Β. Γραπτή εργασία σε ομάδες των 3-4 ατόμων (40% του συνολικού βαθμού). Τα κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας είναι τα εξής:	

- Ανταπόκριση του περιεχομένου της εργασίας στο θέμα της
- Σαφήνεια και ποιότητα επιστημονικού λόγου
- Ορθότητα της δομής της εργασίας
- Καταλληλότητα και επάρκεια πηγών
- Σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών
- Σωστή συγγραφή του βιβλιογραφικού πίνακα
- Κριτική ανάλυση και σύνθεση των πηγών
- Βαθμός διαφάνειας κριτικής σκέψης
- Πρωτοτυπία

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

American Psychological Association (2010). *A complete resource for writing and publishing in the social and behavioral sciences*. Washington, DC: Author.

Ανδρεαδάκης Ν. & Βάμβουκας Μ. (2005). *Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας*. Αθήνα: Ατραπός.

Bell, J. (2007). *Πώς να συντάξετε μία επιστημονική εργασία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ευδωρίδου Ε. & Καρακασίδης Θ. (2015). *Ακαδημαϊκή Γραφή*. Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.

Howard, K. & Sharp, J. A. (1994) *Η Επιστημονική Μελέτη. Οδηγός Σχεδιασμού και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Ερευνητικών Εργασιών*. Αθήνα: Gutenberg.

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; (2^η εκδ.)* Αθήνα: Κριτική.

Θεοφιλίδης, Χ. (1995) *Η συγγραφή επιστημονικής εργασίας: Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Δαρδανός.

Μαρίνος, Μ. (2000). *Πως Γράφεται μια Φοιτητική Εργασία*. Αθήνα: Σάκκουλα.

Μπουρλιάσκος, Β. (2010). *Πώς γράφεται μια επιστημονική εργασία*. Αθήνα: Διόνικος.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

2.1 Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	201	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW296/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνική Πολιτική είναι ο κλάδος των κοινωνικών επιστημών που ασχολείται με τη λειτουργία του κράτους πρόνοιας και τη λειτουργία των δομών. Συγκεκριμένα, μελετά πως το κράτος πρόνοιας συμβάλλει στην κοινωνική ευημερία και την κοινωνική συνοχή. Η γνώση της κοινωνικής πολιτικής παρέχει στην Κοινωνική Εργασία το θεωρητικό υπόβαθρο που περιλαμβάνει τις θεωρίες του κράτους πρόνοιας, τη νομοθεσία, τις πολιτικές σε θέματα παιδείας, υγείας, απασχόλησης, ανεργίας, περιβάλλοντος, τις κοινωνικές παροχές και τις κοινωνικές υπηρεσίες. Επίσης, πληροφορεί την Κοινωνική Εργασία για τις δημογραφικές αλλαγές, τα στατιστικά στοιχεία για τον πληθυσμό, τις αλλαγές που συμβαίνουν στην κοινωνία. Ως αντικείμενο, χωρίζεται σε πολλούς τομείς μελέτης που περιλαμβάνουν τα κοινωνικά δικαιώματα, τα κοινωνικά προβλήματα, τα μοντέλα διακυβέρνησης. Η αξία της Κοινωνικής Πολιτικής έγκειται στην κριτική που ασκεί στις διάφορες πολιτικές που ασκούνται σε ένα κράτος. Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων των φοιτητών/τριών πάνω στο αντικείμενο της Κοινωνικής Πολιτικής, η εξοικείωσή τους με τους όρους που αφορούν το</p>

κράτος πρόνοιας και τις έννοιες που διέπουν την θεωρία του, έτσι ώστε να ενσωματώσουν στις γνώσεις τους με το αντικείμενο της κοινωνικής εργασίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία της επιστήμης της Κοινωνικής Πολιτικής.
- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των θεσμών καθώς και την ευρύτητα τόσο του ερευνητικού όσο και του επαγγελματικού της πεδίου.
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων της Κοινωνικής Πολιτικής, προκειμένου να καταστεί δυνατόν να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν τις διάφορες πολιτικές που επηρεάζουν τον/την κοινωνικό/ή λειτουργό κατά την άσκηση των καθηκόντων του/της.
- Είναι σε θέση να συμμετέχουν σε προγράμματα που εκπονούνται για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, να ασκούν κριτική και να προτείνουν λύσεις που βασίζονται στη συγκέντρωση αντικειμενικών πληροφοριών.
- Να αξιολογούν τις πολιτικές του κράτους για την παιδεία, την υγεία, την κοινωνική ασφάλιση, τις ευπαθείς ομάδες, το περιβάλλον και άλλους τομείς άσκησης του επαγγέλματος του/της κοινωνικού/ής λειτουργού και να είναι σε θέση να εκφράζουν την κριτική τους πάνω σε αυτές.
- Να αναγνωρίζουν τους κοινωνικούς κινδύνους και τα κοινωνικά προβλήματα και να αναπτύσσουν σχέδια παρέμβασης.
- Να εμπλουτίσουν τις θεωρητικές τους γνώσεις πάνω στην λειτουργία της κοινωνίας και των δομών, όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη.
- Να κατανοήσουν την ιστορία της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη και στην Ελλάδα και την συμβολή της στην εξέλιξη και λειτουργία του κράτους.
- Να συνδέσουν την κοινωνική πολιτική και την συμβολή της, με την Κοινωνική Εργασία.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αναγνώριση και κριτική διερεύνηση των θεμάτων που απασχολούν την κοινωνία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο αντικείμενο και τους σκοπούς της κοινωνικής πολιτικής
2. Ιδεολογικές προσεγγίσεις της Κοινωνικής Πολιτικής - Τομείς κοινωνικής πολιτικής
3. Η κοινωνική πολιτική και η σύνδεσή της με την Κοινωνική Εργασία
4. Θεωρίες και Θεωρητικοί του κράτους πρόνοιας – Ερευνητικό πεδίο της Κοινωνικής Πολιτικής
5. Η μετεξέλιξη του κράτους πρόνοιας (ιστορικά στοιχεία για την Ευρώπη και την Ελλάδα)
6. Μοντέλα του κράτους πρόνοιας
7. Πολιτικές υγείας, εκπαίδευσης, ανεργίας, απασχόλησης, ασφάλισης
8. Κοινωνικοί - οικονομικοί και πολιτικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της Κοινωνικής Πολιτικής, Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτη
9. Κοινωνικοί κίνδυνοι, κοινωνικά προβλήματα, κοινωνική αναπαραγωγή, κοινωνικά δικαιώματα

10. Παγκοσμιοποίηση και Κοινωνική Εργασία
 11. Η κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Διαδραστική διδασκαλία	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Συγγραφή εργασίας	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Ball, A.R. & Peters, B.G. (2001). *Σύγχρονη Πολιτική και Διακυβέρνηση*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Βενιέρης Δ. & Παπαχρίστου Χ. (2003). *Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα: προκλήσεις και προοπτικές*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Δικαίος Κ. (επιμ.) (2010). *Ιστορία της Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg.
- Εμκε-Πουλοπούλου, Η. (2007). *Η μεταναστευτική πρόκληση*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Esping-Andersen G., Gallie D., Hermerijck A. & Myles, J. (2002). *Γιατί χρειαζόμαστε ένα Κοινωνικό κράτος*. Αθήνα: Διόνκος.
- Graib, I. (2011). *Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία*. Αθήνα: Τόπος.
- Hill, M.(1998). *Social policy. A comparative analysis*. Wheatshea.
- Ιωακείμης, Β. (2012). *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη*. Αθήνα: Ιων.
- Κανελλόπουλος, Κ., Αναστασάκου, Ζ., Κώτση., Μανιάτη, Θ. & Παχάκη, Κ.,(2004). *Διανομή, αναδιανομή και φτώχεια*. ΚΕΠΕ.

- Καραμεσίνη, Μ. & Rubery J. (2015). *Γυναίκες και λιτότητα. Η οικονομική κρίση και το μέλλον της ισότητας των φύλων*. Αθήνα: Νήσος.
- Κατσανέβας, Θ. (2000). *Οικονομική της εργασίας*. Σταμούλης.
- Κωστόπουλος, Τ. (2012). *Ευρωπαϊκή Οικονομική Ολοκλήρωση και Εθνικό Κράτος. Περιφέρειες και Περιφερειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ενωσης*. Αθήνα: Αφοι Κυριακίδη.
- Lewis G., Gewirtz S. & Clarke J. (επιμ.) (2007). *Κοινωνική Πολιτική*. Διόνικος.
- Μάραντος, Π. (2003). *Κράτος και ανάπτυξη*. Αθήνα: Πατάκης.
- Μάρδας Γ., και Βαλκάνος Ε. (2005). *Κοινωνική Πολιτική: Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Ματσαγγάνης, Μ. (1999). *Προοπτικές του κοινωνικού κράτους στη Νότια Ευρώπη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μακρουμετήρης, Α. (2006). *Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών*. Αθήνα: Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις.
- Merrien, F.X. (2013). *Αντιμέτωποι με τη Φτώχεια. Η δύση και οι φτωχοί χτες και σήμερα*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Mishra, R. (1977). *Society and social policy. Theories and practice of welfare*.
- Μούσης, Ν. (2008). *Ευρωπαϊκή Ενωση, Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Μπάγκαβος, Χ. (2003). *Δημογραφικές μεταβολές. Αγορά Εργασίας και Συντάξεις στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ενωση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Οικονόμου Χ. & Φερώνας, Α. (2006). *Οι εκτός των Τειχών, Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις σύγχρονες κοινωνίες*.
- Ρομπόλης, Σ. & Χλέτσος, Μ. (1995). *Η κοινωνική πολιτική μετά την κρίση του κράτους πρόνοιας*. Παρατηρητής.
- Σακελλαρόπουλος, Θ. (2011). *Ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Διονικός.
- Σακελλαρόπουλος, Θ. (1999) (επιμ.). *Η μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους*. Αθήνα: Κριτική.
- Σακελλαρόπουλος, Σ. (2004). *Ο μύθος της παγκοσμιοποίησης και η πραγματικότητα του Ιμπεριαλισμού*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σκαμνάκης, Χ. (2006). *Ο ρόλος των φορέων της Αυτοδιοίκησης στην Άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σουλιώτης, Κ. (2006). *Πολιτική και Οικονομία της Υγείας, Στρατηγικός σχεδιασμός – Οργάνωση και Διοίκηση, Οικονομική Λειτουργία - Τομεακές πολιτικές*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Σουλιώτης, Κ. (2013). *Η δημόσια ασφάλιση Υγείας στην Ελλάδα: από το αδιανόητο στο αυτονόητο*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Σπυρόπουλος, Γ. (επιμ.) (2000). *Υγεία, ασφάλεια και συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Τήνιος, Π. (2001). *Κοινωνία, οικονομία, συντάξεις : κρυμμένος θησαυρός*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Townend, P. (1986). *Sociology and social policy*. Penguin.
- Τσαούσης Δ. (2006). *Κοινωνική Δημογραφία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ψημμένος Ι. & Σκαμνάκης, Χ. (2008). *Οικιακή Εργασία των μεταναστριών και Κοινωνική Προστασία*. Αθήνα: Παπαζήση.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Critical Social Policy
- Global Social Welfare
- Journal of Aging and Social Policy
- Journal of Comparative Social Welfare
- Journal of European Social Policy

- Journal of Health and Social Policy
- Journal of law and Social Policy
- International Journal of Social Welfare
- Review of Population and Social Policy
- Social Issues and Policy Review
- Social Policy and Administration

2.2 Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW236/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/ήτριες τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στην Κοινωνική Εργασία, την ιστορική τους εξέλιξη και αλληλεπίδραση με το γενικότερο πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο καθώς και τα όρια της κάθε προσέγγισης. Επιπλέον επιδιώκεται η εμβάθυνση στη διαχρονική εξέλιξη των ορισμών και των θεωριών στην Κοινωνική Εργασία σε συνάρτηση με τις επιστημονικές κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και την συμβολή των ωφελούμενων των κοινωνικών υπηρεσιών στην εξέλιξη της κοινωνικής εργασίας. Τέλος, η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων των φοιτητών/ριών ως προς την σύνδεση θεωρίας της κοινωνικής εργασίας και πρακτικής εφαρμογής τους.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Αξιολογούν κριτικά την ιστορική εξέλιξη της κοινωνικής εργασίας. – Κατανοούν τον ρόλο της κοινωνικής εργασίας σε συνάρτηση με το ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο. – Είναι εξοικειωμένοι με διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις.

- Γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνικής Εργασίας καθώς και την αναγκαιότητα της σύνδεσης της θεωρίας με τις παρεμβάσεις των κοινωνικών λειτουργών στην πράξη.
- Προσδιορίζουν τα όρια των θεωρητικών προσεγγίσεων.
- Διακρίνουν τις διαφορές και τις αλληλοεπικαλύψεις στα μοντέλα και θεωρητικές προσεγγίσεις κοινωνικής εργασίας.
- Επιδιώκουν την κριτική ανάλυση των προσεγγίσεων σε συνάρτηση με τις ανάγκες και τα αιτήματα των χρηστών των κοινωνικών υπηρεσιών.
- Γνωρίζουν τα βασικά μοντέλα παρέμβασης στην Κοινωνική Εργασία.
- Αξιοποιούν τον κριτικό αναστοχασμό στην επιλογή μοντέλων και θεωριών στις παρεμβάσεις τους.

Γενικές Ικανότητες

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Κράτος και Κοινωνική Εργασία: Ιστορική αναδρομή του ρόλου της Κοινωνικής Εργασίας
2. Ορισμοί της Κοινωνικής Εργασίας και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο
3. Η σύνδεση θεωρίας και πράξης στην Κοινωνική Εργασία
4. Ταξινόμηση θεωριών της Κοινωνικής Εργασίας
5. Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Κοινωνική Εργασία
6. Μοντέλα Κοινωνικής Εργασίας
7. Η σημασία του κριτικού αναστοχασμού – Παραδείγματα από το πεδίο

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30

	Ασκήσεις στην τάξη (debate, εργασία σε μικρές ομάδες και παρουσίαση στην τάξη)	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Κριτική ανάλυση περιπτώσεων/θεωρίας • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Adams, R., Dominelli, L., Payne, M., (2009). 3rd ed, *Social Work, Themes Issues and Critical Debates*. Britain: Palgrave.

Βεργέτη, Α. (2009). *Κοινωνική Εργασία με Οικογένειες σε Κρίση*. Αθήνα: Τόπος.

Δημοπούλου Λαγωνίκα, Μ. (2011). *Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας Μοντέλα Παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος

Dominelli, L, (2003). *Anti-Oprressive Social Work, Theory and Practice*, Britain: Palgrave.

Ζαϊμάκης, Γ. & Κανδυλάκη, Α. (επιμ.) (2005). *Δίκτυα Κοινωνικής Προστασίας, Μορφές Παρέμβασης σε ευπαθείς ομάδες και σε πολυπολιτισμικές κοινότητες*. Αθήνα: Κριτική.

Ζωγράφου, Α. (2002). *Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Ferguson, I. (2008). *Reclaiming Social Work Challenging Neo-liberalism and Promoting Social Justice*. London: Sage.

Ferguson, I., & Woodward, R. (2009). *Social Work in a Divided Society in Ferguson, I., and Woodward R., Radical Social Work in Practice, Making a Difference*. Britain: Policy Press.

Ferguson, I., Ioakimidis, V., Lavallette, M., (2018). *Global Social Work in a political context, Radical Perspectives*, Britain: Policy Press.

Garrett, M., (2013). *Social Work and Social Theory, Making Connections*, Britain: Policy Press.

Graig, G., Mayo, M., Popple, K., Shaw, M., Taylor, M., (2011). *The Community Development Reader, History, Themes and Issues*. Bristol: Policy Press.

Ιωακειμίδης, Β. (2012). *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.

Jones, C., (2011). *Η Μετάλλαξη της Κοινωνικής Εργασίας. Το Βρετανικό Μοντέλο στο* Ιωακειμίδης, Β., (2012). *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.

Καλλινικάκη, Θ. (2011). *Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας*. Αθήνα: Τόπος.

Langan, M. & Lesley, D. (1992), *Women Oppression and Social Work, Issues in Anti-Discriminatory Practice*. Britain: Taylor and Francis.

Lavalette, M. & Ferguson, I., (2007). *International Social Work and the Radical Tradition*. Britain: Policy Press.

Mullaly, R. (1993). *Structural Social Work: Ideology, Theory and Practice*. Toronto: McClelland and Stewart.

Payne, M. (2000). *Σύγχρονη Θεωρία Κοινωνικής Εργασίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Payne, M. (2011). *Humanistic Social Work: Core Principles in Practice*. Britain: Palgrave Macmillan.

Payne, M. (2016). *Modern Social Work Theory*. USA: Oxford University Press

Πουλόπουλος Χ. (2014). *Κρίση, Φόβος και Διάρρηξη της Κοινωνικής Συνοχής*. Αθήνα: Τόπος.

Πουλόπουλος, Χ. & Τσιμπουκλή Α. (2016). *Δυναμική των Ομάδων και Αλλαγή στους Οργανισμούς*. Αθήνα: Τόπος.

Rogowski, S. (2013). *Critical Social Work with Children and Families*. Britain: Policy Press.

Sakamoto, I. & Pitner, R. O. (2005). Use of Critical Consciousness in Anti-Oppressive Social Work Practice: Dientangling Power Dynamics at Personal and Structural Levels. *British Journal of Social Work*, 35: 435-452.

Τζεδάκη, Μ., Κουντή-Χρονοπούλου Μ., Πασσά, Μ., (2015). *Η Συμβολή της Κοινωνικής Εργασίας στην Ψυχιατρική Θεραπευτική*. Αθήνα: Παρισιάνος.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- British Journal of Social Work
- Critical and Radical Social Work Journal
- European Journal of Social Work
- International Journal of Social Work
- Journal of Family Social Work
- Journal of Social Work
- Research on Social Work Practice
- Social Work and Society

2.3 Επαγγελματική Ηθική και Δεοντολογική Συμπεριφορά

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eclass.uniwa.gr/courses/TKE117/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα έχει ως αντικείμενο την παροχή βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων σε θέματα που αφορούν στην επαγγελματική ηθική και δεοντολογία στην Κοινωνική Εργασία ως εφαρμοσμένη κοινωνική επιστήμη και ανθρωπιστικό επάγγελμα. Στόχος του μαθήματος είναι η εμφάνιση και εμπέδωση της αποκτηθείσας γνώσης για την καλύτερη δυνατή προετοιμασία των φοιτητών/ριών σχετικά με τις ηθικές προκλήσεις και τα ηθικά διλήμματα που αντιμετωπίζουν οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Το μάθημα περιλαμβάνει επίσης, την ανάδειξη, ανάλυση και κατανόηση φιλοσοφικών και πρακτικών ζητημάτων γύρω από τη σύγκρουση μεταξύ επαγγελματικών και προσωπικών αξιών, επαγγελματικών ορίων και αντιδεοντολογικής/ανήθικης συμπεριφοράς τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Το μάθημα αναδεικνύει με κριτικό τρόπο το σημαντικό ρόλο της κοινωνικής εργασίας ως ηθικά και αξιακά εδραιωμένου κοινωνικού επαγγέλματος στην σημερινή εποχή.</p> <p>Μετά το τέλος του μαθήματος, ο/η φοιτητής/ήτρια θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> – να κατανοεί τις βασικές έννοιες και αρχές της ηθικής και της δεοντολογίας στην επιστήμη της κοινωνικής εργασίας. – να κατέχει απαραίτητες γνώσεις σε θέματα επαγγελματικής ηθικής και δεοντολογίας.

- να γνωρίζει τις βασικές σχολές ηθικής και την επίδραση τους στο επάγγελμα του/της κοινωνικού/ής λειτουργού.
- να κατανοεί πλήρως το ρόλο του/της κοινωνικού/ής λειτουργού ως συνηγόρου υπεράσπισης θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο προαγωγής της κοινωνικής δικαιοσύνης και κοινωνικής αλλαγής.
- να εφαρμόζει τις αρχές, τη φιλοσοφία και τους σκοπούς των κωδίκων δεοντολογίας της κοινωνικής εργασίας (εθνικός-διεθνής).
- να αναπτύσσει δεξιότητες στην αναγνώριση, ανάλυση και επίλυση ηθικών επαγγελματικών προβλημάτων και διλημάτων.
- να λαμβάνει ηθικά και δεοντολογικά ορθές αποφάσεις.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εννοιολογική προσέγγιση και ερμηνευτικός προσδιορισμός των όρων «ηθική», «επαγγελματική ηθική», «επαγγελματικές αξίες» και «δεοντολογία»
2. Ιστορική αναδρομή στο περιεχόμενο των επαγγελματικών αξιών και αρχών της κοινωνικής εργασίας
3. Παραδοσιακές και σύγχρονες επαγγελματικές αξίες
4. Το περιεχόμενο, οι πηγές και οι λειτουργίες του κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας. Η φύση, ο σκοπός και η χρησιμότητά του.
5. Συγκριτική μελέτη κωδίκων επαγγελματικής ηθικής και δεοντολογίας της Κοινωνικής Εργασίας και συναφών επαγγελμάτων (επαγγέλματα υγείας και ψυχικής υγείας).
6. Ηθικά και δεοντολογικά θέματα (π.χ. απόρρητο, εμπιστευτικότητα, επαγγελματικά όρια, σύγκρουση προσωπικών και επαγγελματικών αξιών) στην άσκηση της κοινωνικής εργασίας σε σχέση με τους εξυπηρετούμενους, την λειτουργία των υπηρεσιών και την επιστημονική / διεπαγγελματική συνεργασία
7. Σύγχρονα μοντέλα λήψης ηθικών και δεοντολογικών αποφάσεων
8. Χρήση τεχνολογίας στις κοινωνικές υπηρεσίες και επαγγελματική δεοντολογία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">- Χρησιμοποιείται βίντεο προβολέας (video projector) για :<ul style="list-style-type: none">✓ παρουσιάσεις διαλέξεων με χρήση διαφανειών (power point presentations)✓ προβολή video/ταινίες ειδικού ενδιαφέροντος- Οι διαφάνειες-σημειώσεις των παραδόσεων προσφέρονται σε ηλεκτρονική μορφή στους/στις φοιτητές/ήτριες μέσω της πλατφόρμας του e-class.- Η επικοινωνία γίνεται μέσω της πλατφόρμας του e-class, για ενημέρωση των φοιτητών/ητριών/ριών, αποστολή ανακοινώσεων και για επίλυση αποριών.- Χρήση internet για πρόσβαση σε επιλεγμένες διεθνείς βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Διαδραστική διδασκαλία	20
	Ασκήσεις στην τάξη (εργασία σε μικρές ομάδες και παρουσίαση στην τάξη)	20
	Μελέτη για τις τελικές εξετάσεις (μη καθοδηγούμενη μελέτη)	60
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση πραγματοποιείται στην ελληνική γλώσσα και περιλαμβάνει γραπτή τελική εξέταση με: <ul style="list-style-type: none">• ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής• ερωτήσεις σύντομης απάντησης• ερωτήσεις ανάπτυξης.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Banks, S. (2015). <i>Ηθική και αξίες στην Κοινωνική Εργασία</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Βενετσανοπούλου, Μ. (2014). <i>Κακοδιοίκηση και διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση. Ελεγκτικοί Μηχανισμοί</i>. Αθήνα: Σάκκουλας.</p> <p>Παπούλη, Ε. (2014). Επαγγελματικές Αξίες και Κοινωνική Εργασία: Ιστορική Αναδρομή και Διαχρονική Εξέλιξη. <i>Κοινωνική Εργασία, Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών</i>, 113, 1-21.</p> <p>Papouli, E. (2016). Teaching and Learning for Ethical Practice in Social Work Education. In I. Taylor, M. Bogo, M. Lefevre, and B. Teater (Eds) <i>Routledge International Handbook of Social Work Education</i> (pp. 157-170). Abingdon: Routledge.</p>
--

Papouli, E. (2016). Development of social work values and ethics in a Greek Field Placement. *Ethics and Social Welfare*, 10(4), 378-389.

Papouli, E. (2018). Aristotle's virtue ethics as a conceptual framework for the study and practice of social work in modern times. *European Journal of Social Work*, 22(6), 921-934.

Papouli, E. (2018). Ethical and professional challenges for social workers in times of crisis: Lessons learned from Greece. In C. Panagiotopoulos (Ed.) *Financial Crisis and Social Work*. Beau-Bassin, Mauritius: LAP Lambert Academic Publishing.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Journal of Social Work Values and Ethics
- Ethics and Social Welfare
- Journal of Human Values
- Journal of Ethics and Behaviour

2.4 Οργάνωση και Διοίκηση Κοινωνικών Υπηρεσιών

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	204	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eclass.uniwa.gr/courses/TKE109/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα έχει εισαγωγικό χαρακτήρα στο αντικείμενο της διοίκησης ως μεθόδου κοινωνικής εργασίας (social work management). Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή και εξοικείωση των φοιτητών/ριών με τις βασικές έννοιες, αρχές και θεωρητικές προσεγγίσεις που διέπουν την οργάνωση και διοίκηση των κοινωνικών υπηρεσιών στον δημόσιο και ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό τομέα. Το μάθημα προσεγγίζει με κριτικό πνεύμα τις υπάρχουσες αντιλήψεις και τάσεις περί παραγωγής και διανομής κοινωνικών υπηρεσιών γενικού και ειδικού ενδιαφέροντος με γνώμονα το μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης (ustainable development), υπό μεταβαλλόμενες κοινωνικά συνθήκες.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/ήτρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοεί τις βασικές αρχές της οργάνωσης και διοίκησης των κοινωνικών υπηρεσιών. – Γνωρίζει τη βασική δομή και τις συνιστώσες του κοινωνικό προνοιακού μοντέλου της χώρας. – Αντιλαμβάνεται και να κατανοεί πλήρως το ρόλο του/της κοινωνικού/ής λειτουργού ως ηγετικού στελέχους-μάντζερ (χαρακτηριστικά, ιδιαιτερότητες, δυσκολίες/προβλήματα) στις σύγχρονες κοινωνικές υπηρεσίες. – Αντιλαμβάνεται το ρόλο του/της κοινωνικού/ής λειτουργού σε σχέση με άλλα επαγγέλματα στο πλαίσιο της διεπιστημονικής/διεπαγγελματικής συνεργασίας.

<ul style="list-style-type: none"> – Κατανοεί και να ερμηνεύει με κριτική σκέψη τη νομοθεσία που διέπει τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των κοινωνικών υπηρεσιών. – Εξοικειωθεί με τις σύγχρονες τάσεις και πρακτικές που αφορούν την παραγωγή και διανομή καινοτόμων και ολοκληρωμένων κοινωνικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Γνώσεις σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικών υπηρεσιών – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών – Λήψη αποφάσεων – Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα – Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης – Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας – Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Βασικές εισαγωγικές έννοιες 2. Οι κοινωνικές υπηρεσίες ως τυπικές μορφές οργάνωσης 3. Δίκτυα και ταξινόμηση των κοινωνικών υπηρεσιών (δημόσιες, κερδοσκοπικός και μη κοινωνικές υπηρεσίες, εθελοντικές κοινωνικές οργανώσεις, ΜΚΟ) 4. Η διοίκηση ως μέθοδος κοινωνικής εργασίας (social work management) 5. Βασικές λειτουργίες της διοίκησης στην Κοινωνική Εργασία 6. Θεωρητικές προσεγγίσεις για την διοίκηση των κοινωνικών υπηρεσιών 7. Επαγγελματική στελέχωση και διεπιστημονική/διεπαγγελματική συνεργασία 8. Οργανωσιακή κουλτούρα και επαγγελματική ηθική 9. Επαγγελματική Εποπτεία και το σύνδρομο επαγγελματικής εξουθένωσης/ κόπωσης (burn-out syndrome) στους επαγγελματίες των κοινωνικών υπηρεσιών 10. Έλεγχος και Αξιολόγηση στις Κοινωνικές Υπηρεσίες
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρησιμοποιείται βίντεο προβολέας (video projector) για : <ul style="list-style-type: none"> ✓ παρουσιάσεις διαλέξεων με χρήση διαφανειών (power point presentations) ✓ προβολή video/ταινίες ειδικού ενδιαφέροντος – Οι διαφάνειες-σημειώσεις των παραδόσεων προσφέρονται σε ηλεκτρονική μορφή στους/στις φοιτητές/ήτριες μέσω της πλατφόρμας του e-class. – Η επικοινωνία γίνεται μέσω της πλατφόρμας του e-class, για ενημέρωση των φοιτητών/ητριών/ριών, αποστολή ανακοινώσεων και για επίλυση αποριών.

	– Χρήση internet για πρόσβαση σε επιλεγμένες διεθνείς βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά. Χρήση internet για πρόσβαση σε επιλεγμένες διεθνείς βάσεις δεδομένων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις με διαδραστική διδασκαλία	40
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας και οπτικοακουστικού υλικού	20
	Παρουσίαση, μελέτη και ανάλυση περίπτωσης (case study) που εστιάζει στην εφαρμογή της θεωρίας	20
	Μελέτη για τις τελικές εξετάσεις (μη καθοδηγούμενη μελέτη)	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται στην ελληνική γλώσσα και περιλαμβάνει γραπτή τελική(100%) εξέταση με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • ερωτήσεις σύντομης απάντησης • ερωτήσεις ανάπτυξης 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Ιατρίδης, Δ. (2005). <i>Οργανισμοί Κοινωνικής Φροντίδας</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Κέφης, Ν. Β. (2005). <i>Ολοκληρωμένο Μάνατζμεντ: Βασικές αρχές για σύγχρονες οικονομικές μονάδες</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Κριεμάδης, Α. & Χρηστάκης, Μ. (2010). <i>Αρχές και πρότυπα μάνατζμεντ για τη δημόσια διοίκηση και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς</i>. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.</p> <p>Πολύζος, Ν.Μ. (2014). <i>Διοίκηση και Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Σταθόπουλος, Π. (2012). <i>Οργάνωση και Διοίκηση Κοινωνικών Υπηρεσιών</i>. Αθήνα: Παπαζήση.</p> <p>Τζωρτζάκης, Κ. & Τζωρτζάκη, Α.Μ. (2007). <i>Οργάνωση και Διοίκηση</i>. Αθήνα: Rosili.</p> <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά</p> <ul style="list-style-type: none"> – Human Service Organizations: Management, Leadership & Governance. – Journal of Progressive Human Services – Nonprofit Management and Leadership – Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly

2.5 Κοινωνική Ψυχολογία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	205	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE119/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνική Ψυχολογία εξετάζει τις πράξεις, τις σκέψεις και τα συναισθήματα των ατόμων όπως αυτά διαμορφώνονται στο πλαίσιο των διαπροσωπικών τους σχέσεων και ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους σε ευρύτερες κοινωνικές ομάδες. Εξετάζει το ρόλο της κοινωνικής επιρροής, τις επιδράσεις του ευρύτερου πολιτισμικού πλαισίου και την αλληλεπίδραση αυτών των παραγόντων με τις εγγενείς ικανότητες και προδιαθέσεις. Το μάθημα αυτό παρουσιάζει μια επισκόπηση των σημαντικότερων ζητημάτων που απασχολούν τις κοινωνιο-ψυχολογικές θεωρίες και έρευνες. Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες τις βασικές αρχές οι οποίες διέπουν τη συμπεριφορά του ατόμου ως μέλος μιας ομάδας και να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους η δυναμική της ομάδας επηρεάζει και διαφοροποιεί τη συμπεριφορά αυτή. Ειδικότερος στόχος είναι η απόκτηση γνώσεων που θα επιτρέψουν στους/στις φοιτητές/ήτριες να διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά τόσο τις σχέσεις όσο και τα προβλήματα που θα εμφανιστούν αργότερα στο χώρο εργασίας τους ως μέλη μιας διεπιστημονικής ομάδας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Γνωρίζουν και να κάνουν χρήση βασικών εννοιών στο πεδίο της Κοινωνικής Ψυχολογίας. – Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο και τις σύγχρονες τάσεις της Κοινωνικής Ψυχολογίας.

- Χρησιμοποιούν βασικές έννοιες της Κοινωνικής Ψυχολογίας προκειμένου να ερμηνεύουν καταστάσεις και φαινόμενα με τα οποία ασχολούνται οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί.
- Αναγνωρίζουν τη συνάφεια της Κοινωνικής Ψυχολογίας με την καθημερινή ζωή και να σκιαγραφούν τους τρόπους με τους οποίους οι βασικές της αρχές μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορα κοινωνικά πλαίσια.
- Αναγνωρίζουν τα ψυχοκοινωνικά φαινόμενα και τις συνέπειές τους στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Κατανόηση και κριτική ανάλυση των πολλαπλών παραγόντων που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά του ατόμου στο κοινωνικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το αντικείμενο και τα θέματα της κοινωνικής ψυχολογίας
2. Θεωρίες κοινωνικής απόδοσης
3. Η διαμόρφωση των στάσεων
4. Η διαμόρφωση των προκαταλήψεων
5. Η αλλαγή των στάσεων και η θεωρία της γνωστικής ασυμφωνίας
6. Η έλξη μεταξύ των ανθρώπων
7. Η επιθετικότητα
8. Κοινωνική επιρροή και υπακοή στην εξουσία
9. Ηγεσία και λήψη αποφάσεων
10. Προσφορά βοήθειας και αλtruισμός
11. Διομαδική συμπεριφορά
12. Η θεωρία της αυτο-αποτελεσματικότητας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπροτζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	10
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	120

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ**

Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:

- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
- Ερωτήσεις σύντομης απάντησης
- Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Aronson, E., Wilson, T.D., & Sommers, S.R. (2020). *Κοινωνική Ψυχολογία* (Επιμ. Κ. Καφέτσιος, Α. Αρβανίτης, & Ε. Βασιλικός). Αθήνα: Τζιόλα.
- Dickerson, P. (2021). *Κοινωνική Ψυχολογία* (Επιμ. Θ. Δραγώνα και συν.). Αθήνα: Κριτική.
- Hewstone, M. & Stroebe, W. (2007). *Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Παπαζήσης
- Hogg, M.A., & Vaughan, G.M. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία* (Επιμ. Α. Χαντζή). Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαστάμου, Σ. (2000). *Η κοινωνική ψυχολογία στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα. Η Ελληνική πραγματικότητα*. Αθήνα: Πεδίο.
- Παπαστάμου, Σ. (2001). *Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία*. Τόμ. Α, Β, Γ, Δ. Αθήνα: Πεδίο.
- Roussiau, N. (2010, επιμ.). *Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία*. (Μετ. Μ. Μαλαθράκη) Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Sapsford, R., Still, A., Miell, D., Stevens, R., & Wetherell, M. (2006). *Η θεωρία στην κοινωνική ψυχολογία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Smith, P.B., & Bond, M.H. (2005). *Διαπολιτισμική Κοινωνική Ψυχολογία*. (Επιμ. Α. Παπαστυλιανού). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Wetherell, M. (2005). *Ταυτότητες, ομάδες και κοινωνικά ζητήματα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κοκκινάκη, Φ. (2006). *Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Ψυχολογία
- Hellenic Journal of Psychology
- Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών
- European Review of Social Psychology
- Journal of Applied Social Psychology

2.6 Κοινωνιολογία της Υγείας

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	206	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW276/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνιολογία της Υγείας ασχολείται με την επιστημονική μελέτη της σπουδαιότητας των στάσεων απέναντι στην υγεία και αποσκοπεί στην κατανόηση και των κοινωνικών παραγόντων που τις διαμορφώνουν. Το μάθημα αυτό αποτελεί το βασικό αξονικό πεδίο για την επιστήμη της Κοινωνιολογίας. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή και στην διεύρυνση των γνωστικών οριζόντων και των μεθοδολογικών εργαλείων κατανόησης, μελέτης και ανάλυσης των φοιτητών/ριών στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας της Υγείας.</p> <p>Η βαθύτερη κατανόηση, σύλληψη και ανάλυση του διπόλου "Υγεία και Ασθένεια" στη σχέση του με το φυσικό, πολιτισμικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον και τις κυριότερες θεωρητικές κατασκευές και ανιχνεύσεις στα πλαίσια της Κοινωνιολογίας της Υγείας, αποτελούν τον κεντρικό άξονα του μαθήματος και θα επιτρέψουν στον/στη φοιτητή/ήτρια να εξοικειωθεί με τη δυναμική φύση του επιστημονικού πεδίου αλλά και του κοινωνικού φαινομένου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Υγείας.

- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της δυναμικής του επιστημονικού πεδίου καθώς και την εργαλειακή σημαντικότητά του, τόσο στο επίπεδο της έρευνας όσο και στο επίπεδο της επαγγελματικής εμπλοκής.
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων της Κοινωνιολογίας της Υγείας, προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της προσέγγισης και της μεθοδολογίας που ασπάζεται ο ειδικός στην ερμηνεία και διαχείριση του κοινωνικού φαινομένου.
- Είναι σε θέση να ερμηνεύουν τη σημαντικότητα των κοινωνικών παραγόντων στην υγεία, όπως της ανισότητας, του αποκλεισμού και της φτώχειας, να κατανοούν να συλλαμβάνουν και να διαχειρίζονται στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε θέματα υγείας (πολιτιστικά πρότυπα και επικίνδυνες συμπεριφορές, πληθυσμιακές πεποιθήσεις και συμπεριφορές κτλ.) και τελικά να υπερβαίνουν εμπόδια και συγκρούσεις στην αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Γενική εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας – Ασθένειας
2. Διασύνδεση Κοινωνιολογίας και Ιατρικών Επιστημών (σημεία κοινού ενδιαφέροντος, στόχων, στάσεων, αλληλεπίδρασης)
3. Φυσικό Περιβάλλον και υγεία'
4. Κοινωνικές ανισότητες και υγεία
5. Στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε θέματα υγείας (πολιτιστικά πρότυπα και επικίνδυνες συμπεριφορές, πληθυσμιακές πεποιθήσεις και συμπεριφορές κτλ.)
6. Προσδοκίες, εμπόδια και συγκρούσεις στην αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω site του/της διδάσκοντα/διδασκούσης 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαδραστική διδασκαλία/ Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	10

	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Ανάπτυξης • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αγραφιώτης, Δ. (2004). *Υγεία, Αρρώστια, Κοινωνία*. Αθήνα: Τυπωθήτω/Δαρδανός.
- Marvaki, Ch., Tsalkanis, A., Nestor, A., Polikandrioti, M., Kalogianni, A., Sarri, A., Vordou, P., Gorou, M., Pilatis, N (2007). Relationship Between The Conscious Faith And The Prevalence Of The Coronary Disease. *Health Science Journal*, 2.
- Melissa, Ch., Marvaki, Ch., Gourni, M., Tsalkanis, A. et al., (2006). People's Attitudes Towards Patients With Mental Illness In Greece. *Icus And Nursing Web Journal*, 27.
- Nettleton, S. (2002). *Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθενείας* (Μτφρ. Α. Βακάκη). Αθήνα: Τυπωθήτω .
- Οικονόμου, Χ. (2005). *Κοινωνιολογία της Υγείας*. Αθήνα: Διόνικος.
- Pilgrim, D. & Rogers, A. (2004). *Κοινωνιολογία της Ψυχικής Υγείας και Ασθένειας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Πολυκανδριώτη, Μ., Τσαλκάνης, Α., Μαρβάκη, Αικ. κ.ά. (2006). Ενημέρωση Ασθενών Με Μόνιμο Βηματοδότη Καρδιάς. *Το Βήμα του Ασκληπιού*, 5(3), 349-354.
- Σαρρής, Μ. (2001). *Κοινωνιολογία της Υγείας και Ποιότητα Ζωής*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Τούντας, Γ. (2000). *Κοινωνία και Υγεία*. Αθήνα: Οδυσσέας/Νέα Υγεία.
- Waitzkin, H. & Waterman, B. (1976). *The Exploitation of Illness In Capitalist Society*. Indianapolis: The Bodds-Merill Company.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Health Science Journal
- Icus And Nursing Web Journal
- Το Βήμα Του Ασκληπιού

3 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

3.1 Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΤΟΜΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW298/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για την κατανόηση της μεθοδολογίας της Κοινωνικής Εργασίας στο ατομικό κλινικό επίπεδο, την κατανόηση της βοηθητικής διεργασίας και την ανάπτυξη ικανότητας για χρησιμοποίηση στην πράξη, την επίγνωση τεχνικών και δεξιοτήτων εκτίμησης και παρέμβασης στο μικρό-επίπεδο (Κλινική Κοινωνική Εργασία) και την ευαισθητοποίηση στα δυναμικά της επαγγελματικής σχέσης.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα ως εξειδικευμένης μεθοδολογικής προσέγγισης. – Εκτιμούν τις δυνάμεις των ατόμων για την επίλυση προβλημάτων. – Αξιολογούν τις δυνατότητες των ατόμων για την κάλυψη των αναπτυξιακών προκλήσεων και την ψυχική τους ανθεκτικότητα. – Κατανοούν και να γνωρίζουν ένα δομημένο τρόπο αξιολόγησης των ατόμων και συγκεκριμένα εργαλεία αξιολόγησης. – Διαφοροποιούν τις ποικίλες έννοιες και εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα. – Ευαισθητοποιηθούν στην πρόληψη και προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας των ατόμων στην κοινότητα και σε σχέση με τους κοινοτικούς πόρους υποστήριξης. – Ευαισθητοποιηθούν σε διαπολιτισμικές προσεγγίσεις σε σχέση με την Κοινωνική Εργασία με Άτομα.

- Εφαρμόζουν κατάλληλα κλινικές γνώσεις, δεξιότητες και τεχνικές Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα σε όλα τα στάδια της διεργασίας επίλυσης προβλημάτων, από τη διαγνωστική εκτίμηση, στην παρέμβαση και τον τερματισμό.
- Χρησιμοποιούν κριτική σκέψη για την επιλογή του κατάλληλου κλινικού μοντέλου Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα για εκτίμηση και παρέμβαση.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θεωρητική βάση της Κλινικής Κοινωνικής Εργασίας: Εισαγωγικές έννοιες
2. Το ψυχοδυναμικό Μοντέλο Παρέμβασης: Εισαγωγικές έννοιες
3. Ανάλυση της δυναμικής και των χαρακτηριστικών της επαγγελματικής σχέσης
4. Μελέτη/ κοινωνικό ιστορικό, εκτίμηση, σχεδιασμός δράσης, διατύπωση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων, παρέμβαση - περάτωση - αξιολόγηση, πρόγνωση
5. Ανάλυση περιπτώσεων: Εννοιολογικός συσχετισμός των φάσεων της διεργασίας της Κοινωνικής Εργασίας σε ατομικό επίπεδο
6. Διεργασία διαγνωστικής εκτίμησης
7. Ανάλυση της διεργασίας της παρέμβασης στο κλινικό μικρό-επίπεδο: Τύποι και μοντέλα παρέμβασης στο κλινικό μικρό-επίπεδο
8. Περάτωση - αξιολόγηση
9. Τεχνικές και δεξιότητες
10. Άλλα μοντέλα παρέμβασης στην κλινική Κοινωνική Εργασία: Βραχύχρονες παρεμβάσεις - Γνωσιακό και Συμπεριφοριστικό μοντέλο - Συστημικό μοντέλο - Γενική / Ολιστική Κοινωνική Εργασία
11. Τήρηση γραπτού υλικού - εκθέσεις - φάκελοι - παραπεμπτικές εκθέσεις - αξιολογικές εκθέσεις.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Δημοπούλου-Λαγωνίκα, Μ. και συν. (2011). *Μεθοδολογία κοινωνικής εργασίας: Μοντέλα παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.

Μακλόκλιν, Μπ. (2001). *Ψυχοδυναμική συμβουλευτική*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Σαλτσμπέργκερ - Ουίτεμπεργκ, Ι. (2005). *Η Αυτογνωσία από ψυχαναλυτική θεώρηση και οι ανθρώπινες σχέσεις*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Schlippe, A. & Schweitzer, J. (2008). *Εγχειρίδιο της συστημικής θεραπείας και συμβουλευτικής*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Σταλίκας, Α. (2011). *Θεραπευτικές παρεμβάσεις*. Αθήνα: Τόπος.

Τσιάντης, Ι. (Επιμ.) (2003). *Εργασία με τους γονείς: Ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία με παιδιά και εφήβους*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Yalom, Ι. (2004). *Το δώρο της ψυχοθεραπείας*. Αθήνα: Άγρα.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Κοινωνική Εργασία
- Clinical Social Work Journal
- Psychoanalytic Social Work
- Child and Family Social Work
- Practice Social Work in Action
- Smith College Studies in Social Work
- Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work

3.2 Μέθοδοι Επικοινωνίας και Δημιουργικής Εκφρασης στην Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/ΤΚΕ154/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων σε θέματα αποτελεσματικής επικοινωνίας (λεκτικής και μη λεκτικής) σε επαγγελματικό επίπεδο. Οι φοιτητές/ήτριες θα εντρυφήσουν σε μεθόδους και τεχνικές δημιουργικής έκφρασης και εμπύχωσης ατόμων, ομάδων και κοινοτήτων και θα γνωρίσουν το ρόλο που παίζουν οι διάφορες μορφές τέχνης στην διαδικασία της διαπροσωπικής επικοινωνίας. Το μάθημα συνδυάζει την θεωρητική και βιωματική/δημιουργική προσέγγιση ώστε οι φοιτητές/ήτριες να αναπτύξουν αποτελεσματικά τις διαπροσωπικές και επικοινωνιακές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για το επάγγελμα του/της κοινωνικού/ής λειτουργού.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Γνωρίζουν τις βασικές αρχές, τύπους και μεθόδους επικοινωνίας. – γνωρίζουν και να αξιολογούν αποτελεσματικά τις δυσκολίες και τα εμπόδια στην επικοινωνιακή διαδικασία. – Κατανοούν το ρόλο των συναισθημάτων στην ανθρώπινη επαφή. – Κατέχουν τις απαραίτητες δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας .

- Επικοινωνούν με ευάλωτες κοινωνικά ομάδες με σεβασμό στην διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.
- Χρησιμοποιούν μεθόδους και τεχνικές δημιουργικής επικοινωνίας και κοινωνικής εμπύχωσης με άτομα, ομάδες, κοινότητες.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης σκέψης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή, εννοιολογικές διευκρινίσεις
2. Ανθρώπινες σχέσεις και η διαδικασία της επικοινωνίας
3. Βασικές αρχές, τύποι και μέσα επικοινωνίας
4. Μέθοδοι επικοινωνίας: λεκτική επικοινωνία-μη λεκτική επικοινωνία
5. Συναισθήματα και η επίδραση τους στην αποτελεσματική επικοινωνία
6. Επικοινωνία με ευάλωτες κοινωνικά ομάδες-δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας
7. Επικοινωνία, Τέχνες και Δημιουργική Έκφραση
8. Οι δημιουργικές τέχνες ως θεραπευτικό εργαλείο και μέσο κοινωνικής εμπύχωσης
9. Μέθοδοι και τεχνικές δημιουργικής επικοινωνίας και εμπύχωσης ατόμων, ομάδων, κοινοτήτων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class – Προβολή βίντεο 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20
	Βιωματικές ασκήσεις	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	180

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ**

Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:

- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
- Ερωτήσεις σύντομης απάντησης
- Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αρχοντάκη, Ζ., και Φιλίππου, Δ. (2003). *205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Armstrong, J., & de Botton, A. (2013). *Η Τέχνη ως Θεραπεία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

DeVito, J, A. (2004). *Ανθρώπινη Επικοινωνία*. Αθήνα: Γ.ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ.

Huss, E. & Bos, E. (Eds) (2018). *Art in Social Work Practice: Theory and Practice: International Perspectives*. London: Routledge

Κουρετζής, Λ. (2008). *Το θεατρικό παιχνίδι και οι διαστάσεις του*. Αθήνα: Ταξιδευτής.

Koprowska, J. (2014). *Communication and interpersonal skills in social work* (4th ed.). London: *Learning Matters*.

Lefevre, M. (2010). *Communicating with children and young people: Making a difference*. Bristol: Policy Press.

Lishman, J. (2009). *Communication in Social Work*. UK: Macmillan.

Papouli, E. (2019). Diversity dolls: a creative teaching method for encouraging social work students to develop empathy and understanding for vulnerable populations. *Social Work Education, 38*(2), 241-260.

Papouli, E. (2017). The role of arts in raising ethical awareness and knowledge of the European refugee crisis among social work students. An example from the classroom. *Social Work Education, 36*(7), 775–793.

Πελασγός, Σ. (2008). *Τα μυστικά του παραμυθά: Μαθητεία στην τέχνη της προφορικής λογοτεχνίας και αφήγησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Πουρκός, Μ. (Επιμ.) (2009). *Τέχνη-Παιχνίδι-Αφήγηση: Ψυχολογικές και Ψυχοπαιδαγωγικές Διαστάσεις*. Αθήνα: Τόπος.

Πισσαλίδης, Β. (2015). *Θέματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας και πολυπολιτισμικής διαχείρισης*. Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.

Τσέργας, Ν. (2014). *Θεραπευτικές Προσεγγίσεις μέσω της Τέχνης*. Αθήνα: Τόπος.

Φιλίππου, Δ., και Καραντάνα, Π. (2010). *Ιστορίες για να ονειρεύεσαι. Παιχνίδια για να μεγαλώνεις*. Αθήνα: Καστανιώτης.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- Journal of Communication
- Journal of Creative Communications
- Journal of Arts & Communities
- *Journal of Creativity in Mental Health*
- Arts & Health: An International Journal for Research, Policy and Practice

3.3 Τομείς και Υπηρεσίες Εφαρμογής της Κοινωνικής Εργασίας

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	303	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/ΤΚΕ124/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα Τομείς και Υπηρεσίες Εφαρμογής της Κοινωνικής Εργασίας περιλαμβάνει τις βασικές πολιτικές για την κοινωνική πρόνοια και την εφαρμογή τους στην σημερινή πραγματικότητα. Οι πολιτικές αυτές αποσκοπούν στην αντιμετώπιση κρίσιμων και κατά κανόνα πολύπλοκων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η κοινωνία. Η διαμόρφωση των πολιτικών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών βασίζονται σε αξίες, ιδεολογικές προσεγγίσεις, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους, οι οποίες αφορούν όλους τους πολίτες. Η μορφή που λαμβάνουν είναι οι κοινωνικές παροχές, η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τα επιδόματα αναπηρίας, ανεργίας κλπ.</p> <p>Το μάθημα έχει ως σκοπό την απόκτηση γνώσεων των φοιτητών/ριών πάνω στην εφαρμογή της κοινωνικής προστασίας του κράτους μέσα από μία σειρά προγραμμάτων που εστιάζουν στα διάφορα προβλήματα της κοινωνίας. Τα προγράμματα αυτά αφορούν τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, το ρόλο του εθελοντικού τομέα και των ΜΚΟ. Συγκεκριμένα, η διδασκαλία του μαθήματος βασίζεται στην περιγραφή και συζήτηση</p>

κοινωνικών προβλημάτων και στην αντιμετώπισή τους μέσα από την περιγραφή προγραμμάτων και πολιτικών αντιμετώπισης τους.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος συνοψίζονται ως εξής:

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές/ήτριες γνώσεις σχετικές με τα Προγράμματα Κοινωνικής Πρόνοιας, και τους Οργανισμούς - Υπηρεσίες - Ιδρύματα, όπου ασκείται η Κοινωνική Πρόνοια.
- Παρέχεται η δυνατότητα στους/στις φοιτητές/ήτριες να έχουν μία σφαιρική εικόνα του κοινωνικού προβλήματος, όπως αυτό βιώνεται και αντιμετωπίζεται, ανάλογα με τις ανάγκες των εξυπηρετούμενων.
- Να αποκτήσουν οι φοιτητές/ήτριες αξίες, γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορούν να βοηθούν αποτελεσματικά τους εξυπηρετούμενους οι οποίοι για διάφορους λόγους δεν έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες που θα λάβουν βοήθεια.
- Να δοθούν ευκαιρίες για ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Να αποκτήσουν οι φοιτητές/ήτριες γνώσεις για το σύστημα παραπομπών των περιστατικών ανάλογα με το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν.
- Να γνωρίσουν οι φοιτητές/ήτριες τα όρια του συστήματος κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής πρόνοιας.
- Να επισκεφθούν οι φοιτητές/ήτριες ανάλογες Υπηρεσίες και Ιδρύματα να ευαισθητοποιηθούν στη λειτουργικότητά τους και στον ρόλο του επαγγελματία κοινωνικού/ής λειτουργού ανάλογα με το πρόβλημα των εξυπηρετούμενων, ώστε να προετοιμαστούν για την τοποθέτησή τους σε πλαίσιο για την Πρακτική Εργαστηριακή τους Άσκηση Ι, κατά το Ζ' εξάμηνο.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Διάρθρωση - Προγράμματα Κοινωνικών Υπηρεσιών, Κοινωνική Πρόνοια ανά ηλικιακές ομάδες, σε πλαίσια Εκπαίδευσης, Υγείας, στην προστασία της Οικογένειας και των Ηλικιωμένων, των Αναπήρων, των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων.
2. Προσέγγιση του κοινωνικού προβλήματος (ορισμός - αίτια - επιδημιολογικά στοιχεία κοινωνικών προβλημάτων και οι συνέπειές τους στο άτομο, την οικογένεια και ευρύτερα)
3. Περιγραφή κοινωνικών προβλημάτων και σύνδεση τους με τους φορείς αντιμετώπισης τους, τους κοινωνικούς οργανισμούς, την επάρκεια των προγραμμάτων και τον ρόλο του επαγγελματία κοινωνικού/ής λειτουργού.
4. Φορείς κοινωνικής προστασίας του παιδιού και της μητρότητας (επιδόματα, αναδοχή, παιδοθεσία, ιδρυματική περίθαλψη)
5. Προγράμματα ανοιχτής και κλειστής κοινωνικής προστασίας (βρεφονηπιακοί σταθμοί, κατασκηνώσεις, ιδρύματα φιλοξενίας παιδιών)

6. Φορείς κοινωνικής πρόνοιας για ηλικιωμένους (ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ, Τηλειατρική, Βοήθεια στο σπίτι, γηροκομεία, άσυλα κ.ά.)
7. Πολιτικές κοινωνικής προστασίας αναπήρων (επιδόματα, περίθαλψη, πρόληψη αναπηρίας, κριτήρια επιλεξιμότητας για παροχή υπηρεσιών και επιδομάτων, μορφές και κατηγορίες αναπηρίας, χρόνιες παθήσεις, προβλήματα ψυχικής υγείας, διεπιστημονική συνεργασία στους χώρους υγείας, εφαρμογή των μεθόδων της κοινωνικής εργασίας)
8. Πολιτικές για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (μετακινούμενοι πληθυσμοί – μετανάστες και πρόσφυγες, μέτρα προστασίας των τσιγγάνων, των αστέγων, αντιμετώπιση της παραβατικότητας και της αντικοινωνικής συμπεριφοράς, φυλακισμένοι, τοξικομανείς, ασθενείς με HIV)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	30
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αλεξιάδου, Α.Σ. (2015). *Κοινωνική Προστασία*. Αθήνα: University Studio Press.
- Αλτάνης, Π., Κατσαρού, Φ. & Κουτσοκλένης, Χ. (2001). *Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Αμίτσης, Γ. (2013). *Μοντέλα κατ'οίκον φροντίδας στο Ελληνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Αφουξενίδης, Α., Σαρρής, Ν. & Τσακιρίδη, Ο. (επιμ.) (2012). *Ενταξη των μεταναστών: Αντιλήψεις, Πολιτικές, Πρακτικές*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.
- Εμκε-Πουλοπούλου, Η. (2007). *Η μεταναστευτική πρόκληση*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Καλλιδοπούλου, Β. (2001). Το νομοθετικό πλαίσιο της αναδοχής ανηλίκων στην Ελλάδα, στο Καλλινικάκη Θ. (επιμ.) *Ανάδοχη φροντίδα, Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Καλογήρου, Χ. (2007). Οι διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού των Τσιγγάνων στην Ελλάδα. *Αστική και Δημοτική κατάσταση. Οικοκοινωνία*, 2.
- Κανδυλάκη, Α. (επιμ.). *Δίκτυα κοινωνικής προστασίας*. Αθήνα: Κριτική.
- Μακρυδημήτρης, Α. (2006). *Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών*. Αθήνα: Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις.
- Μητροσύλη, Μ. (1995). Κλειστή περίθαλψη ηλικιωμένων. Θεσμικά και νομικά προβλήματα. *Κοινωνική Εργασία*, 38, 121-125.
- Πάρλαλης Σ. (επιμ.) (2011). *Οι πρακτικές εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας στην Ελλάδα και την Κύπρο*. Αθήνα: Πεδίο.
- Πιλήσης, Θ. (2011). Η σχολική Κοινωνική Εργασία στην Ελλάδα: Διαπιστώσεις, Προκλήσεις, Προβληματισμοί, στο Πάρλαλης Σ., (επιμ.) *Οι πρακτικές εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας στην Ελλάδα*. Αθήνα: Πεδίο.
- Πουλόπουλος, Χ. (2011). *Κοινωνική Εργασία και Εξαρτήσεις: Οι Κοινότητες της Αλλαγής*. Αθήνα: Τόπος.
- Σταθόπουλος, Π. (2015). *Κοινωνική Προστασία, Κοινωνική Πρόνοια*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Σταθόπουλος, Π. (1996). *Μετακινούμενοι πληθυσμοί: Μέθοδοι Ψυχοκοινωνικής Αντιμετώπισης*. Αθήνα: Ελλην.
- Στασινοπούλου, Ο. (1990). *Κράτος Πρόνοιας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Χλέτσος, Μ. (2008). *Από την Πρόνοια στην Εργασία: Νέες τάσεις και προκλήσεις για την κοινωνική προστασία*. Αθήνα: Κριτική.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Advances in Social Work
- Child and Family Social Work
- Health and Social Work
- Interdisciplinary Social Work Journal
- International Journal of Social Work and Human Services Practice
- Journal of HIV/AIDS and Social Services
- Journal of Social Service Research
- Mental Health and Substance Use
- Social Work
- Social Work Research
- Social Work and Society
- The Social Service Review

3.4 Αναπτυξιακή Ψυχολογία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	304	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SDOKE126/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Αναπτυξιακή Ψυχολογία αποτελεί έναν ερευνητικό και επαγγελματικό κλάδο της Ψυχολογίας ο οποίος ασχολείται με τη μελέτη των βιολογικών, κοινωνικών και ψυχολογικών διεργασιών οι οποίες αλληλεπιδρούν και οδηγούν στην ανάπτυξη του παιδιού από την εμβρυική περίοδο μέχρι την ενηλικίωση. Το κύριο αντικείμενο της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας είναι η κατανόηση της αναπτυξιακής διαδοχής που διέρχονται οι άνθρωποι καθώς μεγαλώνουν καθώς και των παραγόντων που προωθούν ή αναστέλλουν την ανάπτυξη. Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται κριτικά οι σημαντικότερες θεωρίες για την ανάπτυξη του παιδιού. Σκοπός του μαθήματος είναι να ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες απέναντι στην παιδική ηλικία, να κατανοήσουν τις βασικές αρχές οι οποίες διέπουν την ανάπτυξη του ατόμου και να γνωρίσουν την τυπική πορεία της ανάπτυξης.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν τις βασικές αρχές της ανάπτυξης του ανθρώπου στον ψυχοκινητικό, γνωστικό, συναισθηματικό και κοινωνικό τομέα. – Έχουν γνώση της τυπικής πορείας της ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της βρεφικής, νηπιακής, σχολικής και εφηβικής ηλικίας . – Να διακρίνουν τα όρια μεταξύ τυπικής και αποκλίνουσας ανάπτυξης.

- Έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές θεωρίες της ανάπτυξης και να έχουν αναπτύξει κριτική θεώρηση αυτών.
- Ερμηνεύουν τη συμπεριφορά του ανθρώπου ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης μεταξύ γενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων, καθώς και παραγόντων επικινδυνότητας και προστατευτικών παραγόντων.
- Συνδέουν τις τρέχουσες αλλαγές στην ανάπτυξη με τις μελλοντικές προοπτικές ανάπτυξης.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Ανάπτυξη σεβασμού των δικαιωμάτων των παιδιών

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η θέση του παιδιού στην ιστορία και η εμφάνιση της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
2. Βασικές θεωρίες της ανάπτυξης: Sigmund Freud & Eric Erikson
3. Ο αναπτυσσόμενος οργανισμός στο προγενετικό περιβάλλον
4. Η βιοσωματική και ψυχοκινητική ανάπτυξη του βρέφους
5. Η γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη του βρέφους
6. Η πορεία της συναισθηματικής ανάπτυξης
7. Η εξέλιξη και τα είδη του δεσμού
8. Η γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη στη νηπιακή ηλικία
9. Η ταυτότητα του ρόλου του φύλου
10. Η ανάπτυξη της ηθικότητας
11. Η γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη στη σχολική ηλικία
12. Η γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη στην εφηβική ηλικία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30

	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Berk, L. (2019). *Αναπτυξιακή Ψυχολογία: Η προσέγγιση της διά βίου ανάπτυξης* (Επιμ. Κ. Μανιαδάκη & Σ. Παπασταθόπουλος). Αθήνα: Κριτική.
- Cole, M. & Cole, S.R. (2000, 2002). *Η ανάπτυξη των παιδιών* (Τόμ. Α', Β', Γ') (Μετ. Μ. Σόλμαν, Επιμ. Ζ. Παπαληγούρα & Π. Βορριά). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Coleman, J. (2013). *Ψυχολογία της εφηβικής ηλικίας* (Επιμ. Η. Μπεζεβέγκης). Αθήνα: Gutenberg.
- Craig, G.L., & Baucum, D. (2007). *Η ανάπτυξη του ανθρώπου. Η* (Τόμ. Α', Β') (Επιμ. Π. Βορριά). Αθήνα: Παπαζήση.
- Feldman, R. (2010). *Εξελικτική Ψυχολογία* (Α' & Β' τόμος) (Επιμ. Η. Μπεζεβέγκης), Αθήνα: Gutenberg.
- Gibson, E. J., & Pick, A. D. (2005). *Μια οικολογική προσέγγιση στην αντιληπτική μάθηση και ανάπτυξη*. (Μετ. Α. Βακάκη, Επιμ. Μ. Πουρκός). Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Harris, J. R. (2004). *Ο μύθος της ανατροφής. Γεννιόμαστε ή γινόμαστε;...και ο ρόλος των γονέων στην εξέλιξη των παιδιών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Καφέτσιος, Κ. (2005). *Δεσμός, συναίσθημα και διαπροσωπικές σχέσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Κουρκούτας, Η. Ε. (2001). *Η ψυχολογία του εφήβου*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Lehalle, H. & Mellier, D. (2009). *Ψυχολογία της ανάπτυξης. Παιδική ηλικία και εφηβεία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Mitchell, P. (2002). *Κατανόηση του νου στην παιδική ηλικία* (Επιμ. Π. Μισαηλίδη). Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαηλιού, Χ. (2005). *Η ανάπτυξη της γλώσσας*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Siegler, R. S. (2002). *Πως σκέφτονται τα παιδιά*. (Μετ. Ζ. Κουλεντιανού, Επιμ. Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.
- Slater, A. & Bremner, G. (2019). *Εισαγωγή στην αναπτυξιακή ψυχολογία* (Επιμ. Β. Τσούρτου). Αθήνα: Τζιόλα.
- Smith, P.K., Cowie, H., & Blades, M. (2018). *Κατανοώντας την ανάπτυξη των παιδιών* (Επιμ. Ρ. Γαλανάκη). Αθήνα: Τζιόλα.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Ψυχολογία
- Develoermental Psychology
- British Journal of Developmental Psychology
- Child Development
- European Journal of Developmental Psychology

3.5 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	305	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW263/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης έχει ως βασικό αποτέλεσμα οι φοιτητές/ήτριες να προβληματιστούν και να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις σχετικά με τους σκοπούς των εκπαιδευτικών θεσμών, τη δομή τους και τα παραγόμενα κοινωνικά αποτελέσματα των λειτουργιών τους. Ακόμη, θα αποκτήσουν ικανό επίπεδο ανάλυσης και ερμηνείας, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνικοποιητική λειτουργία των εκπαιδευτικών θεσμών και τη σχέση τους με την περιβάλλουσα κοινωνία τόσο σχετικά με την ένταξη και την πορεία του ατόμου στο εκπαιδευτικό σύστημα, όσο και με την "προετοιμασία" του απ' αυτό για την ένταξή του στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο. Σημαντικό αποτέλεσμα των εισηγήσεων αποτελεί η καλλιέργεια κριτικών ικανοτήτων για την ιδεολογική λειτουργία της εκπαίδευσης ως κοινωνικού μηχανισμού. Οι φοιτητές/ήτριες θα αποκτήσουν μεθοδολογικά εργαλεία μελέτης και ανάλυσης, προϋποθέσεις απαραίτητες για την αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας στο σχολείο από τους/ις μελλοντικούς/ές κοινωνικούς/ές λειτουργούς.</p> <p>Σημαντικός θεματικός άξονας του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη μικρο-προβληματική των σχέσεων δασκάλου, μαθητών, γονιών, κοινότητας και η σύνδεσή τους με την ανισότητα και το κοινωνικό και πολιτιστικό κεφάλαιο των δρώντων. Έτσι η βαθύτερη κατανόηση, σύλληψη και</p>

ανάλυση και οι κυριότερες θεωρητικές κατασκευές και ανιχνεύσεις στα πλαίσια του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, αποτελούν το επίκεντρο των διαλέξεων που έχουν ως αποτέλεσμα να επιτρέπουν στον/στη φοιτητή/ήτρια να εξοικειωθεί με τη δυναμική φύση του επιστημονικού αλλά και του μελλοντικού επαγγελματικού πεδίου του.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης.
- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της δυναμικής του επιστημονικού πεδίου καθώς και την εργαλειακή σημαντικότητά του, τόσο στο επίπεδο της έρευνας όσο και στο επίπεδο της επαγγελματικής εμπλοκής .
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της προσέγγισης και της μεθοδολογίας που ασπάζεται ο ειδικός στην ερμηνεία και στη μικρο- και μακρο- διαχείριση στο σχολείο.
- Είναι σε θέση να ερμηνεύουν τη σημαντικότητα των κοινωνικών παραγόντων όπως της ετερότητας, του αποκλεισμού και της φτώχειας κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Έτσι, να κατανοούν να συλλαμβάνουν και να διαχειρίζονται πολιτισμικά και κοινωνικά κεφάλαια κατά την εργασία τους με δρώντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Δομή και λειτουργία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.
2. Το εκπαιδευτικό σύστημα ως φορέας κοινωνικοποίησης.
3. Το ιδεολογικό περιεχόμενο της εκπαίδευσης.
4. Ο ρόλος του κράτους στην εκπαιδευτική διαδικασία.
5. Κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες και εκπαίδευση.
6. Κοινωνικά χαρακτηριστικά μαθητών και εκπαιδευτικές επιλογές.
7. Κοινωνική προέλευση μαθητών και χρήση της γλώσσας.
8. Σχολική επίδοση και παράγοντες που την προσδιορίζουν.
9. Ο ρόλος του δάσκαλου και η σχέση του με τους μαθητές, γονείς και περιβάλλουσα κοινωνία.
10. Σχέση εκπαίδευσης και οικονομίας.
11. Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	– Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω site του/της διδάσκοντα/διδασκούσης	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαδραστική διδασκαλία/ Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">• Ερωτήσεις Ανάπτυξης• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης• Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Blackledge, D. & Barry, H. (1994). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Bourdieu, P. (1995). *Κοινωνιολογία της Παιδείας*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Cuin, Ch. H., (1993). *Les Sociologies et la Mobilite Sociale*. Paris : PUF.
- Ballantine, J.H. (2015). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Μια Συστηματική Ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Ευστράτογλου, Α. (1999). *Οικονομικές και Κοινωνικές Διαστάσεις του Αναλφαβητισμού στην Ελλάδα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Ικκου, Χ. (2011). *Ο Ιδεολογικός Χαρακτήρας Των Γλωσσικών Μαθημάτων Του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου και η Αναθεώρησή του κατά τη Μεταπολιτευτική Περίοδο*. Διδακτορική Διατριβή, Ε.Κ.Π.Α, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.
- Καμαριανός, Ι.Χ. (2005). *Εξουσία, ΜΜΕ και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κάτσικας, Χ. & Καββαδίας, Γ.Κ. (1997). *Η Ανισότητα στην Ελληνική Εκπαίδευση. Η Εξέλιξη των Ευκαιριών Πρόσβασης στην Ελληνική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κελπανίδης, Μ. (2002). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Θεωρίες και Πραγματικότητα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μαράτου-Αλιπράντη, Α., Τεπέρογλου, Α., Τσίγκανου Ι. (2006). *Το Ελληνικό Σχολείο με την Αυγή του 21^{ου} Αιώνα. Εκπαιδευτικές Ανάγκες, Προβλήματα και Προοπτικές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μυλωνάς, Θ. (1997). *Κοινωνιολογία της Ελληνικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Νικολάου, Σ.Μ. (2006). *Θεωρητικά Ζητήματα στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.

Queiroz, J. M. De (1995). *L' Ecole et ses Sociologies*. Paris : Nathan.

Τσουκαλάς, Κ., Θάνος. Θ., Καμαριανός, Γ. κ.ά. (2017). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές Έννοιες και Θεματικές*. Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- British Sociology of Education
- American Sociology of Education
- Κοινωνική Εργασία

3.6 Γενική Παιδαγωγική

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ (ΔΕΝ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(1) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων στα αντικείμενα, στις έννοιες και στις μεθόδους της Παιδαγωγικής. Στο πλαίσιο αυτό σκιαγραφούνται οι πιο σημαντικές παιδαγωγικές θεωρίες και οι διαφορές τους. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εισαχθούν στην επιστήμη της Παιδαγωγικής. • Να εξοικειωθούν με τις βασικές της έννοιες, όπως αγωγή, εκπαίδευση, μόρφωση, παιδεία. • Να γνωρίζουν τους σημαντικούς σταθμούς της Παιδαγωγικής Επιστήμης. • Να γνωρίζουν τις βασικές θεωρίες της Παιδαγωγικής. • Να διερευνούν ένα ζήτημα/πρόβλημα/σενάριο στον τομέα της εφαρμοσμένης παιδαγωγική. • Να συνδέουν τους διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους με κοινό αντικείμενο μελέτης τα διάφορα φαινόμενα της αγωγής, της εκπαίδευσης και της μάθησης σε όλες τις φάσεις εξέλιξης του ανθρώπου.

- Να διαφοροποιούν και αξιολογούν θεωρίες και προσεγγίσεις σε προβλήματα που συνδέουν τους διάφορους επιστημονικούς κλάδους της Παιδαγωγικής.
- να μετασχοιάζουν επιμέρους πεδία εκπαιδευτικών σεναρίων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιείται επισκόπηση των επιστημών της αγωγής και του ερευνητικού τους πεδίου, ώστε να κατανοηθεί το περιεχόμενο, οι στόχοι τους και ο πολυ-επιστημονικός τους χαρακτήρας. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται: η μετάβαση από την Παιδαγωγική στις Επιστήμες της Αγωγής, η εξέλιξη των επιστημών της αγωγής στον διεθνή χώρο και στην Ελλάδα, η έρευνα στον χώρο των επιστημών της αγωγής, τα επιστημονικά τους εργαλεία και οι ερευνητικές τους προοπτικές.

Θεματικές ενότητες:

- Επιστημολογικές προσεγγίσεις στην Παιδαγωγική Επιστήμη και οριοθέτηση του αντικείμενου της
- Κύρια θεωρητικά ρεύματα της Παιδαγωγικής
- Βασικές κατηγορίες της Παιδαγωγικής Επιστήμης
- Θεωρητικές προσεγγίσεις της Αγωγής
- Θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνικοποίησης
- Πεδία παιδαγωγικών εφαρμογών (θεσμοί, λειτουργίες και οργανωτικά σχήματα εκπαιδευτικών δομών)
- Θεωρητικές παραδόσεις και εργαλεία έρευνας για την κατανόηση του εκπαιδευτικού πεδίου
- Ειδικά και σύγχρονα εκπαιδευτικά ζητήματα (εκπαιδευτικοί, επικοινωνία, διδασκαλία, μορφές μάθησης)

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	30

	Ανάλυση περιπτώσεων	10
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Αγγελάκος, Κ. (επιμ.) (2010.) Συλλογικό έργο. Πρόσωπα, ιδέες και θέματα στις επιστήμες της αγωγής. Αθήνα: Κέδρος • Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος Β. (επιμ.) (2016). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης. Αθήνα: Gutenberg. • Γρόλλιος, Γ. & Γούναρη, Π. (2016) Απλευθερωτική και Κριτική Παιδαγωγική στην Ελλάδα. Ιστορικές Διαδρομές και Προοπτική. Αθήνα: Gutenberg. • Γούναρη, Π. & Γρόλλιος, Γ. (2010) Κριτική Παιδαγωγική. Μια συλλογή Κειμένων. Αθήνα: Gutenberg. • Καρράς, Γ.Κ. (2014). Η παιδαγωγική επιστήμη άλλοτε και τώρα. Ιστορία Μεταβάσεις-Προκλήσεις. Αθήνα: Gutenberg. • Κωνσταντίνου, Χ. (2015). Το καλό σχολείο, ο ικανός εκπαιδευτικός και η κατάλληλη αγωγή ως παιδαγωγική θεωρία και πράξη-Μια προσέγγιση βασισμένη σε θεωρητικά και ερευνητικά δεδομένα. Αθήνα: Gutenberg. • Λάχλου, Σ., Μπαλτάς, Χ., & Καρακατσάνη, Δ. (Επιμ.) (2017). Celestin Freinet. Θεσμική και κριτική παιδαγωγική. Για ένα ελεύθερο, ανοιχτό και συνεργατικό σχολείο. Αθήνα: Οι εκδόσεις των συναδέλφων • Ξωχέλλης, Δ. Π. (2005). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Α.Ε • Παπαμαύρος, Μ. (1961). Σύστημα Νέας Παιδαγωγικής. Αθήνα: αυτοέκδοση. • Σατώ, Ζ. (Επιμέλεια) (χ. χρ.). Οι μεγάλοι Παιδαγωγοί. Από τον Πλάτωνα και τον Σωκράτη ως τον Τζων Ντιούι και τη Μαρία Μοντεσσόρι. Αθήνα: Γλάρος. • Τσιάκαλος, Γ. (2008). Η υπόσχεση της Παιδαγωγικής. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο • Φούκας, Α. Β. (2014). Η παιδαγωγική θεωρία και επιστήμη στην Ελλάδα. 18ος και 19ος αιώνας. Βασικοί εκπρόσωποι-αντιπροσωπευτικά κείμενα. Θεσσαλονίκη: Δέσποινα Κυριακίδη. • Χατζηδήμου, Χρ. Δ. (2010). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Συμβολή στη διάχυση της παιδαγωγικής σκέψης. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Α.Ε. • Χατζηπέμου, Θ. (2009). Κατανοώντας τα προβλήματα των παιδιών, Αθήνα: Εκδόσεις Παιδικά Χωριά SOS, Πρώτη Έκδοση 2007, Δεύτερη Έκδοση Επικαιροποιημένη [ISDN: 978-960-89767-0-2].

4 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

4.1 Κοινωνική Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW318/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">– Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία της κοινοτικής εργασίας– Κατανοούν την ιστορική εξέλιξη της κοινοτικής εργασίας και τη σύνδεσή της με την Κοινωνική Εργασία και τις εκάστοτε ιστορικο-κοινωνικο-πολιτικές συνθήκες– Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της κοινοτικής εργασίας καθώς και τις δυνατότητες εφαρμογής της στις εκάστοτε ιδιαίτερες συνθήκες των τοπικών κοινωνιών με στόχο την κοινωνική αλλαγή και την κοινωνική δικαιοσύνη– Κατανοούν τον ρόλο, τις αξίες και τις δεξιότητες του/της κοινωνικού/ής λειτουργού ως κοινοτικό στέλεχος καθώς και τα όρια συνεργασίας με άλλες ειδικότητες– Εξοικειωθούν με τις σύγχρονες μορφές κοινοτικής κοινωνικής εργασίας και την εφαρμογή αποκεντρωμένων μορφών κοινωνικής πολιτικής.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">– Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εννοιολογικό πλαίσιο της κοινοτικής εργασίας
2. Ιστορική εξέλιξη της κοινοτικής εργασίας σε διεθνές και εθνικό επίπεδο
3. Κοινωνικοί πολιτικοί και ιστορικοί παράγοντες που συντέλεσαν στη διαμόρφωση της σύγχρονης κοινοτικής εργασίας
4. Σύνδεση της κοινοτικής εργασίας με την Κοινωνική Εργασία (αρχές, αξίες, μέθοδοι)
5. Μοντέλα κοινοτικής εργασίας
6. Κοινωνική Κοινωνική Εργασία και κοινωνική αλλαγή
7. Ενδυνάμωση και συμμετοχή των πολιτών σε κοινοτικές δράσεις
8. Μοντέλα κοινοτικής δικτύωσης
9. Τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο, πόροι και μέσα άσκησης κοινοτικής κοινωνικής εργασίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class - Προβολή βίντεο 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΗΤΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Alinsky, R. (1971). *Rules of Radicals*. NY: Random House Inc.

Ζαυμάκης, Γ. (2002). *Κοινωνική Εργασία και Τοπικές Κοινωνίες*. Αθήνα: ΠΛΕΘΡΟΝ.

- Ζαϊμάκης, Γ. & Καλλινικάκη, Θ. (2004). *Τοπικός Χώρος και Πολυπολιτισμικότητα: Σάπες, Θράκη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ιατρίδης, Δ. (1990). *Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καραγκούνης, Β. (2008). *Κοινοτική Εργασία και Τοπική Ανάπτυξη*. Αθήνα: Τόπος.
- Κασιμάτη, Κ. (2002). *Κοινωνικός Σχεδιασμός και Αξιολόγηση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ledwith, M. (2006) [1997]. *Community Development. A critical approach*. Bristol: The Policy Press.
- Mayo, M. (1994). Community Work. In C. Hanvey & T. Philot (Eds.), *Practicing social work* (pp. 67–79). London: Routledge.
- Payne, M. (2000). *Σύγχρονη Θεωρία της Κοινωνικής Εργασίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ross, M. (1955). *Community Organization: Theory, Principals and Practice*. NY: Harper and Row.
- Rothman, J. (1968). *Three models of Community organization*. Practice. NY: Columbia University Press
- Φρέρε, Π. (1977). *Πολιτιστική Δράση για την Κατάκτηση της Ελευθερίας* (μτφρ. Σ. Τσάμης). Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Φρέρε, Π. (1974). *Η Αγωγή του Καταπιεζόμενου* (μτφρ. Γ. Κρητικός). Αθήνα: Ρέπας.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Critical Social Policy
- Social Change
- Community Development Journal

4.2 Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	402	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΟΜΑΔΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE128/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για την κατανόηση της δυναμικής των ομάδων και των θεωριών για τη δομή και τις διεργασίες της, για την εξέλιξη της μεθόδου της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες, τις αρχές και τη φιλοσοφία της, καθώς και τη μεθοδολογία εφαρμογής της, η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων εκτίμησης της δυναμικής των ομάδων και η ευαισθητοποίηση σε παρεμβατικές προσεγγίσεις σε τομείς και προγράμματα εφαρμογής της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες με έμφαση στην ενδυνάμωση και την ποικιλομορφία.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες ως εξειδικευμένης μεθοδολογικής προσέγγισης. – Αντιλαμβάνονται τις βασικές έννοιες της δυναμικής και της διεργασίας των ομάδων. – Εκτιμούν τις δυνάμεις των ομαδικών διεργασιών για την επίλυση προβλημάτων. – Διαφοροποιούν τις ποικίλες έννοιες και εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες. – Ευαισθητοποιηθούν σε διαπολιτισμικές προσεγγίσεις σε σχέση με την Κοινωνική Εργασία με Ομάδες. – Κατέχουν δεξιότητες μελέτης της ομάδας και ανάλυσης προβλημάτων.

- Εφαρμόζουν κατάλληλα κλινικές γνώσεις, δεξιότητες και τεχνικές Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες για την διεργασία επίλυσης προβλημάτων, από τη αρχική φάση δημιουργίας της ομάδας, στην ανάπτυξη και τον τερματισμό.
- Χρησιμοποιούν κριτική σκέψη για την επιλογή του κατάλληλου μοντέλου Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες για εκτίμηση και παρέμβαση.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το πεδίο της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες: Θεωρητικό υπόβαθρο
2. Γνώσεις και προϋποθέσεις εφαρμογής της μεθόδου της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες
3. Είδη και αντικειμενικοί στόχοι ομάδων
4. Διαδικασία σχηματισμού ομάδων και ο ρόλος του/της κοινωνικού/ής λειτουργού
5. Ανάπτυξη της ομάδας. Φάσεις ανάπτυξης, κριτήρια διάγνωσης της ομάδας - μέλους
6. Έννοια και σημασία του προγράμματος. Μέσα προγράμματος και δραστηριότητες.
7. Τεχνικές και δεξιότητες παρέμβασης
8. Το κεντροσκοπικό πρότυπο της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες
9. Το ψυχοκοινωνικό πρότυπο της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες
10. Το θεραπευτικό πρότυπο της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες Το πρότυπο ΚΕΟ σε καταστάσεις κρίσης
11. Εφαρμογή των διαφόρων προτύπων της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες με συγκεκριμένες ομάδες

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
		Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	40	
	Ανάλυση περιπτώσεων	30	

	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30	
	Αυτοτελής μελέτη	50	
	Σύνολο Μαθήματος	180	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αρχοντάκη, Ζ. & Φιλίππου, Δ. (2003). *205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση ομάδων ψυχοθεραπείας - κοινωνικής εργασίας – εκπαίδευσης*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Καρατζόλας, Ν. και συν. (2006). *Βιωματικές δραστηριότητες ομαδικής και προσωπικής ανάπτυξης*. Αθήνα: Μηδέν ΟΙΟ Δέκα.
- Κατσορίδου-Παπαδοπούλου, Χ. (2002). *Κοινωνική Εργασία με ομάδες*. Αθήνα: ΕΛΛΗΝ.
- Ναυρίδης, Κ.Γ. (2005). *Ψυχολογία των ομάδων: Κλινική ψυχοδυναμική προσέγγιση*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Πουλόπουλος, Χ. & Τσιμπουκλή, Α. (2014). *Δυναμική των ομάδων και αλλαγή στους οργανισμούς*. Αθήνα: Τόπος.
- Douglas, T. (1997). *Η επιβίωση στις ομάδες: Βασικές αρχές της συμμετοχής στις ομάδες*. Θεσσαλονίκη: Ελληνικά Γράμματα.
- Farhad, D. (2007). *Η Ομαδική ανάλυση μετά τον S.H. Foulkes: Ας (ξανα)μιλήσουμε σοβαρά για την ομάδα*. Αθήνα: Κανάκη.
- Jaques, D. (2001). *Μάθηση σε ομάδες: Εγχειρίδιο για όσους συντονίζουν ομάδες ενήλικων εκπαιδευομένων*. Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Rogers, C. (1991). *Ομάδες συνάντησης: Αυτογνωσία - ψυχολογία των ομάδων – επικοινωνία*. Αθήνα: Δίοδος.
- Yalom, I. (2007). *Ενδονοσοκομειακή ομαδική ψυχοθεραπεία*. Αθήνα: Άγρα.
- Yalom, I. & Leszcz, M. (2009). *Θεωρία και πράξη της ομαδικής ψυχοθεραπείας*. Αθήνα: Άγρα.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Κοινωνική Εργασία
- Clinical Social Work Journal
- Psychoanalytic Social Work
- Social Work with Groups
- International Journal of Group Psychotherapy
- Journal of Psychodrama, Sociometry, and Group Psychotherapy
- Group Dynamics: Theory, Research, and Practice

4.3 Κλινική Ψυχολογία και Ψυχοπαθολογία Ενηλίκων

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	403	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW270/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κλινική Ψυχολογία αποτελεί κλάδο της εφαρμοσμένης ψυχολογίας και περιλαμβάνει την κατανόηση, πρόληψη, αξιολόγηση και θεραπευτική αντιμετώπιση των διαταραχών του συναισθήματος, των γνωστικών μηχανισμών και της συμπεριφοράς. Ουσιαστικά, ο κλινικός ψυχολόγος προσπαθεί να βοηθήσει άτομα με ψυχικές διαταραχές και δυσκολίες στην καθημερινή τους λειτουργικότητα. Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/ήτριες τις βασικές αρχές οι οποίες διέπουν την εκδήλωση της παθολογικής συμπεριφοράς στο άτομο. Ειδικότεροι στόχοι είναι η γνωριμία των φοιτητών/ριών με τα σύγχρονα συστήματα ταξινόμησης των ψυχικών διαταραχών και με τις βασικές ψυχικές διαταραχές των ενηλίκων, η κατανόηση των πιθανών αιτιών τους με βάση τις κυριότερες ψυχολογικές προσεγγίσεις και η εξοικείωσή τους με τις διάφορες θεραπευτικές μεθόδους που εφαρμόζονται για την αντιμετώπισή τους αλλά και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ατόμου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν τα κριτήρια αξιολόγησης της αποκλίνουσας συμπεριφοράς.

- Γνωρίζουν τη δομή και τη φιλοσοφία των σύγχρονων συστημάτων ταξινόμησης των ψυχικών διαταραχών.
- Αξιολογούν κριτικά τα επικρατέστερα θεωρητικά μοντέλα για την αιτιοπαθογένεση των ψυχικών διαταραχών.
- Συγκρίνουν τις κυριότερες θεραπευτικές προσεγγίσεις των ψυχικών διαταραχών.
- Αναγνωρίζουν τη βασική συμπτωματολογία των κυριότερων μορφών ψυχοπαθολογίας των ενηλίκων.
- Διακρίνουν τα όρια της ειδικότητάς τους εντός της διεπιστημονικής ομάδας στα πλαίσια ψυχικής υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Λήψη αποφάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το αντικείμενο και το επαγγελματικό πεδίο δράσης της κλινικής ψυχολογίας
2. Ιστορική αναδρομή ως προς τη θεώρηση της ψυχικής ασθένειας και την αντιμετώπιση των ψυχικά ασθενών
3. Οι βασικές θεωρητικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις στην κλινική ψυχολογία
4. Η ταξινόμηση των ψυχικών διαταραχών σύμφωνα με το DSM-5 και το ICD-11
5. Ο ρόλος γενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην παθογένεση των ψυχικών διαταραχών
6. Διαφορές φύλου και συννοσηρότητα στην ψυχοπαθολογία
7. Μέσα και διαδικασία διάγνωσης των ψυχικών διαταραχών
8. Διαταραχές Άγχους
9. Διαταραχές Διάθεσης
10. Διαταραχές Πρόσληψης της Τροφής
11. Σχιζοφρένεια και άλλες ψυχωτικές διαταραχές

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	35

	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	25
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας • Ανάλυση και ερμηνεία περιστατικού 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αναγνωστοπούλου, Τ. (2006). *Βασικές αρχές δεοντολογίας στην ψυχοθεραπεία*. Αθήνα: Ινστιτούτο Ψυχολογίας και Υγείας.
- Βάρβογλη, Λ. (2006). *Ερευνώντας τους λαβυρίνθους του εγκεφάλου*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Bennett, P. (2010). *Κλινική ψυχολογία και ψυχοπαθολογία*. (Επιμ. Α. Καλαντζή-Αζίζι & Γ. Ευσταθίου). Αθήνα: Πεδίο.
- Heiden, L. (2011). *Εισαγωγή στην κλινική ψυχολογία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Καλαντζή-Αζίζι, Α. (2011). *Αυτογνωσία και αυτοδιαχείριση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Κουλιεράκης, Γ., Πασχάλη, Τ., Ρότσικα, Β., & Τζινιέρη-Κοκκώση, Μ. (Επιμ., 2010). *Κλινική ψυχολογία και ψυχολογία της υγείας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Kring, A.M., Davison, G.C., Neale, J.M. & Johnson, S.L. (2007). *Ψυχοπαθολογία*. (Επιμ. Ε. Αυδή & Π. Ρούσση). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Μέλλον, Ρ. (2012). *Κλινική ψυχομετρία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Parker, I., Γεωργάκα, Ε., Harper, D., McLaughlin, T. & Stowell-Smith, M. (2007). *Αποδομώντας την ψυχοπαθολογία*. (Επιμ. Ε. Γεωργάκα). Αθήνα: Gutenberg.
- Ποταμιάνος, Γ., & Αναγνωστόπουλος, Φ. (Επιμ., 2011). *Κλινική ψυχολογία στην πράξη*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σικελιανού, Δ. (2010). *Κλινική ψυχοπαθολογία ενηλίκων*. Αθήνα: Διόνικος.
- Σταλίκας, Α. (2011). *Μέθοδοι έρευνας στην κλινική ψυχολογία*. Αθήνα: Τόπος.
- Τσαμπαρλή, Α. (2011). *Η ψυχαναλυτική προσέγγιση της οικογένειας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Τσαμπαρλή, Α., & Κουνενού, Κ. (Επιμ., 2013). *Θέματα κοινοτικής κλινικής ψυχολογίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Westbrook, D., Kennerly, H., & Kirk, J. (2012). *Εισαγωγή στη γνωσιακή συμπεριφοριστική θεραπεία*. (Επιμ., Α. Καλαντζή-Αζίζι & Γ. Ευσταθίου). Αθήνα: Πεδίο.
- Ζαφειροπούλου, Μ., Χαρίλα, Ν., & Αβαγιανού, Π.-Α. (Επιμ., 2012). *Γνωσιακή συμπεριφοριστική θεραπεία οικογένειας*. Αθήνα: Πεδίο.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Ψυχολογία
- Hellenic Journal of Psychology
- Εγκέφαλος
- Γνωσιακή-Συμπεριφοριστική Έρευνα και Θεραπεία

- Εταιρεία Ψυχολογικής Ψυχιατρικής Ενηλίκου και Παιδιού
- British Journal of Psychology
- Journal of Clinical Psychology

4.4 Κοινωνιολογία της Οικογένειας

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	404	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW271/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνιολογία της Οικογένειας ασχολείται με την επιστημονική μελέτη του οικογενειακού θεσμού, της σπουδαιότητας των σχέσεων και των δυναμικών που αναπτύσσονται στο πλαίσió του, και αποσκοπεί στην κατανόηση και των κοινωνικών παραγόντων που διαμορφώνουν την οικογένεια ως κρίσιμο θεσμό για το κοινωνικό υποκείμενο και την κοινωνία. Το μάθημα αυτό αποτελεί βασικό αξονικό πεδίο για την επιστήμη της Κοινωνιολογίας.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος επικεντρώνεται στην διεύρυνση των γνωστικών οριζόντων, την καλλιέργεια κριτικών ικανοτήτων και την απόκτηση μεθοδολογικών εργαλείων κατανόησης, μελέτης και ανάλυσης, απαραίτητες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια από τους μελλοντικούς κοινωνικούς/ές λειτουργούς.</p> <p>Η βαθύτερη κατανόηση, σύλληψη και ανάλυση των μακροδομών και των μικρο-σχέσεων στην ελληνική οικογένεια σε σύνδεση με το φυσικό, πολιτισμικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον, οι σχέσεις των μελών της αλλά και των δύο φύλων γενικότερα και οι κυριότερες θεωρητικές κατασκευές και ανιχνεύσεις στα πλαίσια του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Οικογένειας, αποτελούν τον κεντρικό άξονα του μαθήματος και θα</p>

επιτρέψουν στον/στη φοιτητή/ήτρια να εξοικειωθεί με τη δυναμική φύση του επιστημονικού αλλά και του μελλοντικού επαγγελματικού τους πεδίου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Οικογένειας.
- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της δυναμικής του επιστημονικού πεδίου καθώς και την εργαλειακή σημαντικότητά του, τόσο στο επίπεδο της έρευνας όσο και στο επίπεδο της επαγγελματικής εμπλοκής.
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων της Κοινωνιολογίας της Οικογένειας προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της προσέγγισης και της μεθοδολογίας που ασπάζεται ο ειδικός στην ερμηνεία και διαχείριση του κοινωνικού φαινομένου.
- Είναι σε θέση να ερμηνεύουν τη σημαντικότητα των κοινωνικών παραγόντων στη θεσμική δυναμική, σε μικρο και μακρο ανάλυση για την αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Σχέσεις δύο φύλων και οικογενειακοί θεσμοί στις προβιομηχανικές κοινωνίες.
2. Ενδογαμικές και εξωγαμικές ενώσεις.
3. Χαρακτηριστικά, δομή και λειτουργίες της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας.
4. Τύποι οικογενειών.
5. Κανόνες επιλογής συζύγων.
6. Θέσεις, ρόλοι και σχέσεις των μελών.
7. Παιδί και οικογένεια.
8. Η ενδοοικογενειακή βία.
9. Κύκλος οικογενειακής ζωής και ατομικοί κύκλοι οικογενειακής ζωής του άντρα και της γυναίκας.
10. Δημογραφικές όψεις της οικογένειας: γάμοι, γεννήσεις, διαζύγια.
11. Η επίδραση των σύγχρονων τεχνολογιών στην οικογενειακή ζωή.
12. Το μέλλον των οικογενειακών θεσμών: θεωρητικές αναζητήσεις και πρακτικές.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Στην αίθουσα διδασκαλίας

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω site του/της διδάσκοντα/διδασκούσης 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαδραστική διδασκαλία/ Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΗΤΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Ανάπτυξης • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</i></p> <p>Λεοντσίνη, Μ. (Επιμ.) (2010). <i>Φύλο και Κοινωνικό Κεφάλαιο</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Μαγγανάρας Ι. (επιμ.) (2011). <i>Διακρίσεις κατά των γυναικών στην εργασία: και πολιτικές της Ευρωπαϊκής ένωσης για την καταπολέμηση τους</i>. Αθήνα: Οδυσσέας.</p> <p>Michel, Α. (2000). <i>Κοινωνιολογία της Οικογένειας και του Γάμου</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Μουσούρου, Λ.Μ. (1989). <i>Κοινωνιολογία της Σύγχρονης Οικογένειας</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Μουσούρου, Λ.Μ., (2005). <i>Οικογένεια και Οικογενειακή Πολιτική</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Νόβα Χ., (2000). <i>Κείμενα Κοινωνιολογίας του Γάμου και της Οικογένειας</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Παπαγεωργίου, Γ. (2004). <i>Ηγεμονία και Φεμινισμός</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω.</p> <p>Παπαμιχαήλ, Σ. (2004). <i>Η Γυναίκα ως Θύμα Ενδοοικογενειακής Βίας: Τα Χαρακτηριστικά Δράστη και Θύματος και η μεταξύ τους Σχέση</i>. Διδακτορική Διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Κοινωνιολογίας.</p> <p>Πρωτοπαπαδάκης Ευάγγελος Δ. (2005). «Άμβλωση σε Πρώιμο Στάδιο και Ηθική Αξιολόγηση» <i>Μ' ενδιαφέρει</i>, Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία, 46, 72-78.</p> <p>Singly, F. (2012). <i>Το άτομο, το Ζευγάρι, η Οικογένεια</i>. Αθήνα: Κριτική</p> <p>Τσαλκάνης, Α. (1993). Η Διάσπαση της Οικογένειας. <i>Εκλογή</i>, 99, 258-270.</p> <p>Τσαλκάνης, Α. (1995). Η Εργασία και η Μόρφωση ως Βασικοί Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Γυναίκας Στάσης Απέναντι στη Μητρότητα. <i>Κοινωνική Εργασία</i>, 37, 49-61.</p> <p>Τσαλκάνης, Α. (1995). Διαφαινόμενες Στάσεις της Ελληνίδας Απέναντι στο Θεσμό του Γάμου. <i>Εκλογή</i>, 106, 287-301.</p> <p><i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Journal of Marriage and Family – Family Relations

- American Journal of Sociology
- British Journal of Sociology

4.5 Κοινωνική Εργασία με Παιδιά και Εφήβους

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	405	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE144/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, απαραίτητων για τη διατήρηση και ενίσχυση της ψυχοκοινωνικής λειτουργικότητας παιδιών και εφήβων μέσα στο κοινωνικό τους περιβάλλον, σύμφωνα με τον σχηματισμό του «ατόμου-στο-περιβάλλον» (Person-in-Environment), εφαρμόζοντας τις μεθόδους της Κοινωνικής Εργασίας. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση των απαραίτητων διαπροσωπικών, ενδοπροσωπικών και κοινωνικών πόρων προς όφελος των εξυπηρετούμενων παιδιών και εφήβων.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Εργασίας με παιδιά και Εφήβους ως εξειδικευμένης μεθοδολογικής προσέγγισης. – Αναλύουν κριτικά το ευρύτερο και πρόσφατο περιεχόμενο της Κοινωνικής Εργασίας με Παιδιά και Εφήβους σε σχέση: με την ψυχοδυναμική διάσταση (Freud, Hartman, Winnicott), τη συστημική (Scherch, Satir), τη συμπεριφοριστική (Watson, Skinner), τη γνωσιακή-συμπεριφοριστική, τη θεωρία της επικοινωνίας, τις θεωρίες των ρόλων, κ.ά. – Διαφοροποιούν τις ποικίλες έννοιες και εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας με Παιδιά και Εφήβους.

- Ευαισθητοποιηθούν στην πρόληψη ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, αρχίζοντας εργασία με το παιδί και τα διάφορα περιβάλλοντα που μεγαλώνει (οικογένεια, βρεφικό - παιδικό σταθμό, σχολείο και άλλες ομάδες κοινωνικοποίησης).
- Εφαρμόζουν κατάλληλα κλινικές γνώσεις, δεξιότητες και τεχνικές με παιδιά και εφήβους, σε όλα τα στάδια διεργασίας επίλυσης προβλημάτων, από τη διαγνωστική εκτίμηση, στην παρέμβαση και τον τερματισμό.
- Χρησιμοποιούν κριτική σκέψη για την επιλογή του κατάλληλου κλινικού μοντέλου για εκτίμηση και παρέμβαση, πάντοτε σε σχέση με τις ανάγκες των εξυπηρετούμενων παιδιών και εφήβων .
- Εφαρμόζουν, ιδιαίτερα με τα παιδιά, κλινικές γνώσεις για την κατανόηση υγιών και παθολογικών τύπων συμπεριφοράς.
- Εφαρμόζουν, ιδιαίτερα με τους εφήβους, δεξιότητες και τεχνικές Κλινικής Κοινωνικής Εργασίας, σε συνάρτηση με το κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον τους και σε σχέση με την νεανική κουλτούρα .
- Κατανοούν τη σημασία συμμετοχής τους στην διεπιστημονική ομάδα, καθώς και την εκάστοτε δυναμική της ομάδας αυτής.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η Κοινωνική Εργασία στον τομέα της ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων
2. Διεπιστημονική συνεργασία και Κοινωνική Εργασία στο τομέα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και κοινωνικής προστασίας παιδιών και εφήβων
3. Προαγωγή και Πρόληψη της ψυχοκοινωνικής υγείας των παιδιών και Κοινωνική Εργασία
4. Οι ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στα παιδιά και στην οικογένεια
5. Ψυχοκοινωνικές ανάγκες παιδιών μεταναστών
6. Εκφοβισμός μεταξύ των μαθητών
7. Παιδιά με χρόνια σωματικά προβλήματα – Ψυχοκοινωνικές ανάγκες και αντιμετώπιση
8. Παιδιά με αναπηρίες σε ιδρύματα – Το φαινόμενο της παραμέλησης και κακοποίησης
9. Παιδιά στο φάσμα του αυτισμού: Αντιμετώπιση – Συμβουλευτική
10. Παιδιά ψυχικά ασθενών γονέων: Ψυχοκοινωνικές ανάγκες και φροντίδα
11. Παιδική κακοποίηση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο

	– Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Ασημόπουλος, Χ. (2014). Ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας στο πλαίσιο της διεπιστημονικής προσέγγισης της ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων, στο Παπαδημητρίου, Γ. (επιμ.), <i>Η συμβολή της κοινωνικής εργασίας στην ψυχιατρική θεραπευτική</i>. Αθήνα: Παρισιάνος.</p> <p>Ασημόπουλος, Χ., Μαργαριτίδου, Μ., Μαυρομάτη, Α., Παρασχάκη, Μ. Ε. & Ψαρά, Ι. (2009). Παιδιά με αναπηρίες σε ιδρύματα στην Ελλάδα: Το φαινόμενο της παραμέλησης και κακοποίησης από το θεσμό. <i>Κοινωνική Εργασία, 94</i>, 105-121.</p> <p>Ασημόπουλος, Χ. (2014). Εκφοβισμός στο σχολείο, ψυχική υγεία και Κοινωνική Εργασία: Όταν οι ελπίδες χάνονται και η εκπαίδευση καταρρέει. <i>Κοινωνική Εργασία, 113</i>.</p> <p>Κοντοπούλου, Μ. (2007). <i>Παιδί και ψυχοκοινωνικές δυσκολίες</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Κουμούλα, Α. & Σκλάβου, Κ. (Επιμ.) (2013). <i>Κακοποίηση: Όταν τα παιδικά όνειρα γίνονται εφιάλτες</i>. Αθήνα: Σισμανόγλειο Γ. Ν.</p> <p>Παπαγεωργίου, Β.Α. (2001). Παιδιά και έφηβοι: Προβλήματα ψυχικής υγείας. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.</p> <p>Σουρ, Ρ. & Μίλερ, Σ. (Επιμ.) (1997). <i>Ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία παιδιών με σωματικές μειονεξίες και ψυχοδιανοητικές διαταραχές</i>. Αθήνα: Καστανιώτη.</p> <p>Τσιάντης, Γ. & Μανωλόπουλος (Επιμ.) (1987). <i>Σύγχρονα θέματα παιδοψυχιατρικής</i>. Αθήνα: Καστανιώτη.</p> <p>Τσιάντης, Ι. (Επιμ.) (2003). <i>Εργασία με τους γονείς: Ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία με παιδιά και εφήβους</i>. Αθήνα: Καστανιώτη.</p> <p>Τσιάντης, Ι. (Επιμ.) (1995). <i>Βασική παιδοψυχιατρική: Ερευνητικά και κλινικά κείμενα</i>. Αθήνα: Καστανιώτη.</p> <p>Τσιάντης, Ι. & Ασημόπουλος, Χ. (2009). Ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων: Ανάγκη ανάπτυξης και όχι οπισθοδρόμησης, στο Σακέλης, Γ. (επιμ.) <i>Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα, Συνηγόρος του Πολίτη</i>. Αθήνα: Σάκκουλα.</p>

Χριστογιώργος, Σ. (Επιμ.) (2005). *Θέματα ψυχοκοινωνικής και ψυχοδυναμικής παιδοψυχιατρικής*. Αθήνα: Καστανιώτη.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- Κοινωνική Εργασία
- Child and Family Social Work
- Children and Schools
- Journal of Social Work in Disability and Rehabilitation
- Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work
- Social Work in Mental Health
- Journal of Social Work Practice. Psychotherapeutic Approaches in Health, Welfare and the Community
- Clinical Social Work Journal

4.6 Διδακτική

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	406	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ (ΔΕΝ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2 ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική εξέταση και πρακτική αναγνώριση βασικών εννοιών και όρων που αναφέρονται στις συνθήκες και τις διαδικασίες προγραμματισμού, ανάπτυξης, διεξαγωγής και αξιολόγησης του διδακτικού έργου. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να προσδιορίζουν κεντρικές έννοιες και όρους της θεωρίας και πράξης της διδασκαλίας και να αναγνωρίζουν τις ποικίλες εννοιολογικές προσεγγίσεις των όρων αυτών. 2. Να εφαρμόζουν μεθόδους διερεύνησης της διαδικασίας της διδασκαλίας και των δομικών της παραγόντων. 3. Να διακρίνουν τις διαφορετικές και εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις, τις μεθόδους καθώς και τις μορφές σχεδιασμού, διεξαγωγής και αξιολόγησης του διδακτικού έργου. 4. Να κατανοούν τη διδασκαλία ως μια σύνθετη (επι)κοινωνι(α)κή κατασκευή προβληματιζόμενοι για τους παράγοντες που τη διαμορφώνουν,

5. Να αξιοποιούν τις νέα τεχνολογίες στην διδακτική μεθοδολογία.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η Διδακτική ως κλάδος των Επιστημών της Αγωγής. Διασάφηση σχετικών όρων. Εννοιολογικός προσδιορισμός των όρων «Διδασκαλία» και «Διδακτική» και διαφοροποιήσεις των σημασιών τους.
- Έννοια και σκοπός της Διδακτικής Μεθοδολογίας.
- Πτυχές της ανάπτυξης του παιδιού και η σύνδεσή τους με τη Διδακτική Μεθοδολογία.
- Η επιστημολογία του εποικοδομισμού (κονστρουκτιβισμού) και του θετικισμού και οι επιπτώσεις της στη Διδασκαλία, τη Διδακτική και την εκπαιδευτική έρευνα.
- Ομαδικές δραστηριότητες/Κριτική της παραδοσιακής διδακτικής
- Εξελικτικές φάσεις στη θεωρία και την πράξη της διδασκαλίας. Συζήτηση και ανάλυση βασικών όρων και αρχών της διδασκαλίας και της μάθησης. Σκοπός της διδασκαλίας και διδακτέα ύλη.
- Μέθοδοι και μορφές διδασκαλίας. Μέσα διδασκαλίας. Καταγραφή, επεξεργασία και ανάλυση της διδακτικής πράξης. Συλλογή και ανάλυση ερευνητικών δεδομένων από τη σχολική τάξη.
- Βασικές έννοιες και διαδικασίες σχεδιασμού της διδασκαλίας. Φάσεις και αρχές εκτέλεσης της διδασκαλίας.
- Ο εκπαιδευτικός ως αναστοχαζόμενος επαγγελματίας.
- Η αίθουσα διδασκαλίας: εξοπλισμός, διευθέτηση και οργάνωση του χώρου σε περιοχές μάθησης και δραστηριοτήτων. Εποπτικό και παιδαγωγικό υλικό.
- Διδασκαλία και μάθηση στην ψηφιακή εποχή. Προκλήσεις στη χρήση νέων τεχνολογιών στην διδασκαλία.
- Η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης. Το επίσημο και το λανθάνον Αναλυτικό Πρόγραμμα (ή παραπρόγραμμα).
- Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Μορφές εκπαιδευτικής αξιολόγησης. Αξιολόγηση μαθητή - εκπαιδευόμενου.

4 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">– Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt.– Προβολή βίντεο

	– Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	10
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

5 ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Bloom, B. S. & Krathwohl, D. R. (2000). Ταξινόμια διδαχτικών στόχων. Τόμος Α': Γνωστικός τομέας (μετάφρ. Α. Λαμπράκη-Παγανού). Θεσσαλονίκη: Κώδικας. • Δημητριάδου, Κ. (2016). Νέοι Προσανατολισμοί της Διδακτικής. Προσαρμογή της Διδασκαλίας στις Εκπαιδευτικές Προκλήσεις του 21ου Αιώνα. Αθήνα: Gutenberg. • Joyce, B., Weil, M. & Calhoun, E. (2009). Διδακτική μεθοδολογία – Διδακτικά μοντέλα (επιμ. Κ. Κασσιμάτη). Αθήνα: Έλλην • Kalantzis, M. & Core, B. (2013). Νέα μάθηση. Βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης (μετάφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική. • Κασσωτάκης, Μ. & Φλουρής, Γ. (20134). Μάθηση και διδασκαλία. Σύγχρονες απόψεις για τις διαδικασίες της μάθησης και της μεθοδολογίας της διδασκαλίας . Αθήνα: Γρηγόρης. • Καψάλης, Α. Γ. & Νημά, Ε. Α. (2015). Σύγχρονη Διδακτική. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. • Κοσσυβάκη, Φ. (2006). Εναλλακτική διδακτική. Προτάσεις για μετάβαση από τη διδακτική του αντικειμένου στη διδακτική του ενεργού υποκειμένου. Αθήνα: Gutenberg. • Ματσαγγούρας, Η. (2011). Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Ι. Θεωρία της Διδασκαλίας, ΙΙ. Στρατηγικές Διδασκαλίας, Ενιαίο, Αθήνα: Gutenberg. • Ματσαγγούρας, Η. (2006). Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Τόμος Α': Θεωρία της διδασκαλίας – Η προσωπική θεωρία ως πλαίσιο στοχαστικο-κριτικής ανάλυσης. Αθήνα: Gutenberg. • Ματσαγγούρας, Η. (2005). Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Τόμος Β': Στρατηγικές διδασκαλίας- Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg. • Πηγιάκη, Π. (20108). Προετοιμασία, σχεδιασμός και αξιολόγηση της διδασκαλίας. Διδακτική μεθοδολογία. Αθήνα: Γρηγόρης.
--

- Serra Goethals, M., Howard, R. A. & Sanders, M. M. (2013). Ο αρχάριος εκπαιδευτικός ενώπιον της διδασκαλίας: Μια δοκιμή προσέγγισης στην αναστοχαστική πράξη (μετάφρ. Α. Αργυροπούλου & Ρ. Ευριπίδου). Θεσσαλονίκη: Da Vinci.
- Σοφός, Αλ. (2015). Σχεδιάζοντας σενάρια διδασκαλίας για την πρακτική άσκηση των φοιτητών. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Φρυδάκη, Ε. (2009). Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης. Αθήνα: Κριτική.

Ταινίες

- Συγγραφείς της ελευθερίας
- Ο κύκλος των χαμένων ποιητών
- Ο εξάίρετος κύριος Λαζάρ

5 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ε΄ΕΞΑΜΗΝΟΥ

5.1 Μεθοδολογία Κοινωνικών Παρεμβάσεων

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (401)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW222/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν τα αίτια και τις επιπτώσεις των εφαρμοζόμενων κοινωνικών πολιτικών στα μέλη / ομάδες της κοινότητας. – Αναπτύξουν την ικανότητα μελέτης και εκτίμησης των αναγκών της κοινότητας μέσα από συμμετοχικές διαδικασίες . – Να αξιοποιούν πόρους και μέσα προς όφελος ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. – Εφαρμόζουν πρακτικές ενδυνάμωσης και κινητοποίησης των πολιτών για συμμετοχή τους στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση παρεμβάσεων στην κοινότητα. – Σχεδιάζουν και να αξιολογούν κοινοτικές παρεμβάσεις. – Εφαρμόζουν υπερεθνικές και εθνικές πολιτικές στο τοπικό επίπεδο με στόχο την κοινοτική ανάπτυξη, την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική αλλαγή.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Μοντέλα κοινοτικής εργασίας
2. Ερευνητικές πρακτικές της κοινοτικής εργασίας (έρευνα-δράση, εκτίμηση αναγκών, asset mapping)
3. Ενδυνάμωση, κινητοποίηση και συμμετοχή των πολιτών
4. Αξιοποίηση πόρων και τοπικού κοινωνικού κεφαλαίου
5. Δικτύωση τοπικών φορέων
6. Σχεδιασμός παρεμβάσεων-αξιολόγηση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class - Προβολή βίντεο 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Alinsky, R. (1971). *Rules of Radicals*. NY: Random House Inc.

Ζαϊμάκης, Γ. & Καλλινικάκη, Θ. (2004). *Τοπικός Χώρος και Πολυπολιτισμικότητα: Σάπες, Θράκη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ζαϊμάκης, Γ. (2002). *Κοινοτική Εργασία και Τοπικές Κοινωνίες*. Αθήνα: ΠΛΕΘΡΟΝ.

- Ιατρίδης, Δ. (1990). *Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καραγκούνης, Β. (2008). *Κοινοτική Εργασία και Τοπική Ανάπτυξη*. Αθήνα: Τόπος.
- Κασμάτη, Κ. (2002). *Κοινωνικός Σχεδιασμός και Αξιολόγηση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ledwith, M. (2006) [1997]. *Community Development. A critical approach*. Bristol: The Policy Press.
- Mayo, M. (1994). Community Work. In C. Hanvey & T. Philot (Eds.), *Practicing social work* (pp. 67–79). London: Routledge.
- Payne, M. (2000). *Σύγχρονη Θεωρία της Κοινωνικής Εργασίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ross, M. (1955). *Community Organization: Theory, Principals and Practice*. NY: Harper and Row.
- Rothman, J. (1968). *Three models of Community organization*. Practice. NY: Columbia
- Tropman, J.E., Erlich, J.L., & Rothman J. (2001). *Tactics and techniques of community intervention* (4th ed.). ItascaLL: F.E. Peacock.University Press
- Φρέιρε, Π. (1977). *Πολιτιστική Δράση για την Κατάκτηση της Ελευθερίας* (μτφρ. Σ. Τσάμης). Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Φρέιρε, Π. (1974). *Η Αγωγή του Καταπιεζόμενου* (μτφρ. Γ. Κρητικός). Αθήνα: Ρέπας.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Critical Social Policy
- Social Change
- Community Development Journal

5.2 Κοινωνιολογία της Απόκλισης

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	513	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW262/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνιολογία της Απόκλισης ασχολείται με την επιστημονική μελέτη των διαδικασιών κοινωνικοποίησης και κοινωνικού ελέγχου, με έμφαση στις διαδικασίες αλλοτρίωσης, δυσπροσαρμοστικότητας, ανομίας και κοινωνικής απόκλισης. Το μάθημα αυτό αποτελεί βασικό πεδίο για την επιστήμη της Κοινωνιολογίας.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος επικεντρώνεται στην εξοικείωση των φοιτητών/ριών με το εννοιολογικό περιεχόμενο, με απώτερο σκοπό την κατανόηση των διαδικασιών κοινωνικής προσαρμογής και απόκλισης, την καλλιέργεια κριτικών ικανοτήτων και την απόκτηση μεθοδολογικών εργαλείων μελέτης και ανάλυσης, προϋποθέσεις απαραίτητες για την αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας σε καταστάσεις απόκλισης, από-ένταξης και ανα-ένταξης, από τους/ις μελλοντικούς κοινωνικούς/ές λειτουργούς.</p> <p>Ακόμη σημαντικός θεματικός άξονας του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη προβληματική της εγκληματογένεσης, η σύλληψη, ερμηνεία και διαχείριση της κοινωνικο-ιδεολογικής λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος. Έτσι η βαθύτερη κατανόηση, σύλληψη και ανάλυση και οι κυριότερες θεωρητικές κατασκευές και ανιχνεύσεις στα πλαίσια του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Απόκλισης, αποτελούν το επίκεντρο των</p>

διαλέξεων που αποσκοπούν να επιτρέψουν στον/στη φοιτητή/ήτρια να εξοικειωθεί με τη δυναμική φύση του επιστημονικού αλλά και του μελλοντικού επαγγελματικού πεδίου του.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Απόκλισης.
- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της δυναμικής του επιστημονικού πεδίου καθώς και την εργαλειακή σημαντικότητά του, τόσο στο επίπεδο της έρευνας όσο και στο επίπεδο της επαγγελματικής εμπλοκής.
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων της Κοινωνιολογίας της Απόκλισης, προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της προσέγγισης και της μεθοδολογίας που ασπάζεται ο ειδικός στην ερμηνεία και διαχείριση του φαινομένου της κοινωνικής διάσπασης.
- Είναι σε θέση να ερμηνεύουν τη σημαντικότητα των κοινωνικών παραγόντων όπως της ετερότητας, του αποκλεισμού και της φτώχειας σε καταστάσεις ανομίας και απώλειας της κοινωνικής συνοχής. Έτσι, να κατανοούν να συλλαμβάνουν και να διαχειρίζονται στάσεις και συμπεριφορές (πολιτιστικά πρότυπα και επικίνδυνες συμπεριφορές, πληθυσμιακές πεποιθήσεις και συμπεριφορές κτλ.) και τελικά να υπερβαίνουν εμπόδια και συγκρούσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας σε καταστάσεις ανα-ένταξης.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εννοιολογικό περιεχόμενο κοινωνικής προσαρμογής και κοινωνικής απόκλισης.
2. Ομοιομορφοποίηση συμπεριφοράς και μέσος τύπος ανθρώπου.
3. Αλλοτρίωση, δυσπροσαρμοστικότητα, ανομία και κοινωνική απόκλιση.
4. Κατανομή θέσεων και ρόλων και η σημασία τους για την κοινωνική ένταξη-προσαρμογή των ατόμων ή για την εμφάνιση μορφών κοινωνικής απόκλισης.
5. Κοινωνική συνοχή και διάσπασή της.
6. Αίτια και συνέπειες κοινωνικών προβλημάτων.
7. Η προβληματική της εγκληματογένεσης.
8. Το σωφρονιστικό σύστημα και η κοινωνικο-ιδεολογική του λειτουργία.
9. Από την κοινωνική απόκλιση και απο-ένταξη, στην προσαρμογή και ανα-ένταξης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Στην αίθουσα διδασκαλίας

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω site του/της διδάσκοντα/διδασκούσης 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαδραστική διδασκαλία/ Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	10
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Ανάπτυξης • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αλεξίου, Θ. (1998). *Περιθωριοποίηση και Ενσωμάτωση. Η Κοινωνική Πολιτική ως Μηχανισμός Ελέγχου και Κοινωνικής Πειθάρχησης*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Βαγενά – Παλαιολόγου, Ε. (2005). *Ρατσισμός και Ξενοφοβία στην Ελλάδα σήμερα. Στάσεις των Φορέων του Επίσημου Κοινωνικού Ελέγχου (Αστυνομία – Δικαιοσύνη)*. Διδακτορική Διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Τομέας Εγκληματολογίας.
- Γεωργούλας, Σ. (2009) *Παρέκκλιση Αηθλικών. Θεωρητική, Ερευνητική Προσέγγιση και Πολιτικές*. Αθήνα: ΚΨΜ.
- Γεωργούλας, Σ. & Τσαλκάνης, Α. (2006). Κοινωνικοί/ές λειτουργοί και Πρόληψη Νεανικής Παραβατικότητας σε Επίπεδο Κοινότητας. *Κοινωνική Εργασία*, 82, 88-103.
- Davis, N.J. (1975). *Sociological Constructions of Deviance*. IOWA: WM C. Brow.
- Θεοδωροπούλου, Μ. (2009). Η Γυναίκα ως Δράστης και η Αντιμετώπιση της από το Σύστημα Απονομής Ποινικής Δικαιοσύνης. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 129, 125-156.
- Λαμπροπούλου, Ε. (1994). *Κοινωνικός Έλεγχος του Εγκλήματος*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Λαμπροπούλου, Ε. (1999). *Κοινωνιολογία του Ποινικού Δικαίου και των Θεσμών της Ποινικής Δικαιοσύνης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Lewis, G., Gewirtz, S., & Clarke, J. (Επιμ.) (2007). *Κοινωνική Πολιτική. Μια Άλλη Προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσαλκάνης, Α., Γεωργούλας, Σ., Μανουδάκη, Θ. (2005). Η Προβληματική της Νεανικής Παραβατικότητας στην Ελλάδα. Μια Συνοπτική Προσέγγιση. *Κοινωνική Εργασία*, 78, 101-114.
- Τσίγκανου, Ι. (2010). *Μετανάστευση και Εγκληματικότητα, Μύθοι και Πραγματικότητα*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Sociology of Crime, Law and Deviance
- Sociology of Law and Social Deviance

5.3 Μέθοδοι και Δεξιότητες Συνέντευξης

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	503	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW227/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Συνέντευξη αποτελεί το βασικό μέσο διαγνωστικής εκτίμησης και παρέμβασης της κοινωνικής εργασίας και ταυτόχρονα το κυριότερο εργαλείο στην άσκηση του επαγγέλματος του/της κοινωνικού/ής λειτουργού.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/ήτρια θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Έχει κατανοήσει τη δυναμική της συνέντευξης σε ατομικό, ομαδικό και κοινοτικό επίπεδο – Έχει κατανοήσει και θα μπορεί να εφαρμόζει τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη λήψη επαγγελματικής Συνέντευξης στην άσκηση της κοινωνικής εργασίας.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών – Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και διαφορετικότητας – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης – Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Επικοινωνιακές δεξιότητες
- Δεξιότητες ενεργητικής/προσεκτικής παρακολούθησης και συναισθηματικής εναρμόνισης
- Δεξιότητες λήψης αποτελεσματική συνέντευξης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ορισμός της επικοινωνιακής σχέσης και της Συνέντευξης στην Κοινωνική Εργασία
2. Δομή της Συνέντευξης στην Κοινωνική Εργασία
3. Δυσκολίες, εμπόδια στην Επικοινωνία – Συνέντευξη στην Κοινωνική Εργασία
4. Σκοποί της Συνέντευξης στην Κοινωνική Εργασία
5. Πώς χρησιμοποιείται η Συνέντευξη κατά την άσκηση όλων των μεθόδων κοινωνικής εργασίας (Κοινωνική Εργασία με Άτομο, με Ομάδα, με οικογένεια, με Κοινότητα και κατά τη διενέργεια Κοινωνικής Έρευνας)
6. Φάσεις της Συνέντευξης (αρχική, ενδιάμεση, τελική) - Στάσεις και δεξιότητες Κοινωνικού/ής λειτουργού σε κάθε φάση
 - αρχική φάση: συναισθηματική εναρμόνιση, προσεκτική παρακολούθηση - οπτική επαφή, βιωματική γλώσσα, φωνητικό ύφος, λεκτική ακολουθία
 - ενδιάμεση φάση: επαναληπτικά σχόλια, παράφραση ερωτήσεων, τύπος ερωτήσεων, αντανάκλαση συναισθημάτων, κ.λπ.
7. Φάση περάτωσης: ολοκλήρωση της συνεργασίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. - Προβολή βίντεο - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Παιχνίδι Ρόλων (Roll Plays)	20
	Ασκήσεις ατομικές	20
	Βιωματικές ομαδικές ασκήσεις	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • ερωτήσεις σύντομης απάντησης • ερωτήσεις ανάπτυξης • επίλυση προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αρχοντάκη, Ζ. & Φιλίππου, Δ. (2003). 205 Βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση ομάδων. Αθήνα: Καστανιώτης.

- Δημοπούλου – Λαγωνίκα, Μ. (2011). *Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας. Μοντέλα Παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.
- Fine, S. & Glasser, P. (2008). *Η επιβοηθητική συνέντευξη κατά την πρώτη συνεδρία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Garrett, A. (1960). *Η Συνέντευξη. Αρχές και Μέθοδοι*. Αθήνα: Συμβούλιο Επιμορφώσεως στην Κοινωνική Εργασία.
- Κανδυλάκη, Α. (2008). *Η συμβουλευτική στην Κοινωνική Εργασία*. Αθήνα: Τόπος.
- Παπαϊωάννου, Κ. (2008). *Κλινική Κοινωνική Εργασία. Κοινωνική Εργασία με Άτομα*. Αθήνα: Έλλην.

5.4 Κοινωνική Εργασία στην Ψυχική Υγεία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	504	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/modules/course_info/?from_home=true&course=SW260		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, απαραίτητων για τη αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας και των οικογενειών τους σε πλαίσια Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας με τις μεθόδους της Κοινωνικής Εργασίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Εργασίας στο τομέα της ψυχικής υγείας ως εξειδικευμένης μεθοδολογικής προσέγγισης. – Διαφοροποιούν τις ποικίλες έννοιες και εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας στην ψυχική υγεία. – Ευαισθητοποιηθούν στην πρόληψη και προαγωγή ψυχικής υγείας στην κοινότητα. – Ευαισθητοποιηθούν σε διαπολιτισμικές προσεγγίσεις σε σχέση με την ψυχική υγεία. – Εφαρμόζουν κατάλληλα κλινικές γνώσεις, δεξιότητες και τεχνικές Κοινωνικής Εργασίας σε όλα τα στάδια διεργασίας επίλυσης προβλημάτων ψυχικής υγείας, από τη διαγνωστική εκτίμηση, στην παρέμβαση και τον τερματισμό.

- Χρησιμοποιούν κριτική σκέψη για την επιλογή του κατάλληλου κλινικού μοντέλου Κοινωνικής Εργασίας για εκτίμηση και παρέμβαση, πάντοτε σε σχέση με τις ανάγκες των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας .
- Κατανοούν τη σημασία συμμετοχής τους στην διεπιστημονική ομάδα ψυχικής υγείας, καθώς και την εκάστοτε δυναμική της ομάδας αυτής.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η σημασία και οι επιπτώσεις της ψυχικής ασθένειας και οι ψυχοκοινωνικές αντιδράσεις του ασθενή
2. Ιδρυματισμός και ιδρυματική κακοποίηση - Ο αποϊδρυματισμός και η ανάπτυξη της κοινοτικής φροντίδας ψυχικής υγείας
3. Η αντίσταση στην αλλαγή από το ιδρυματικό σύστημα σε υπηρεσίες φροντίδας στην κοινότητα
4. Αξιολόγηση ψυχικής υγείας και Κοινωνική Εργασία
5. Κοινωνική Εργασία στην ψυχική υγεία: Εργασία με την οικογένεια και τους φροντιστές
6. Κοινωνική Εργασία στον τομέα της ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων
7. Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία: Παρεμβάσεις Κοινωνικής Εργασίας
8. Νομοθεσία για την ψυχική υγεία – Εκούσια και αναγκαστική νοσηλεία
9. Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση στην ψυχική υγεία: Ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας
10. Εθελοντισμός στον τομέα της ψυχικής υγείας
11. Διασφάλιση - Βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών ψυχικής υγείας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. - Προβολή βίντεο - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20

	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ασημόπουλος, Χ. (2009). *Η καθημερινή ζωή στο ψυχιατρείο: Μορφές ιδρυματισμού και ιδρυματικής κακοποίησης*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Ασημόπουλος, Χ. (2006). Από την προκατάληψη στον κοινωνικό αποκλεισμό: Οι αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών στη ψυχιατρική μεταρρύθμιση. *Κοινωνική Εργασία*, 84, 225-240.

Ασημόπουλος, Χ. (2012). Οικονομική κρίση, ψυχική υγεία και Κοινωνική Εργασία. *Κοινωνική Εργασία*, 107: 167-180.

Κονταξάκης, Β.Π., Χαβάκη, Μ.Ι. & Χριστοδούλου, Γ.Ν. (Επιμ.) (2005). *Προληπτική ψυχιατρική και ψυχική υγιεινή*. Αθήνα: Βήτα.

Μαρτινάκη, Σ. & Μπουρίκος, Δ. (2014). *Κοινωνική Εργασία και ψυχική υγεία*. Αθήνα: Βήτα.

Μπιλανάκης, Ν. (2006). *ΜΚΟ και υπηρεσίες ψυχικής υγείας: Η απάντηση της κοινωνίας των πολιτών στο κράτος και την αγορά*. Αθήνα: Αρχιτέλαγος.

Παπαδημητρίου, Γ. (Επιμ.) (2014). *Η συμβολή της κοινωνικής εργασίας στην ψυχιατρική θεραπευτική*. Αθήνα: Παρισιάνος.

Στυλιανίδης, Στ. και συν. (2014). *Σύγχρονα θέματα κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής*. Αθήνα: Τόπος.

Τζανάκης, Μ. (2012). *Ψυχική ασθένεια και σύγχρονες πρακτικές του εαυτού*. Αθήνα: Πεδίο.

Ζήση, Α. (2013). *Κοινωνία, κοινότητα και ψυχική υγεία*. Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Κοινωνική Εργασία

Ψυχιατρική

Τετράδια Ψυχιατρικής

Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work

Social Work in Mental Health

Journal of Social Work Practice

Psychotherapeutic Approaches in Health, Welfare and the Community

Clinical Social Work Journal

Psychoanalytic Social Work

5.5 Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	512	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW288/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση αποτελεί αντικείμενο εξειδίκευσης της κοινωνικής εργασίας. Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/ήτριες γνώσεις για τη διαχείριση θεμάτων που αφορούν την σχολική κοινότητα. Η παρουσία των κοινωνικών λειτουργών στις σχολικές μονάδες έχει κριθεί ότι είναι απαραίτητη. Παρόλα αυτά, οι κοινωνικοί/ες λειτουργοί εργάζονται σε επίπεδο υπηρεσιών που καλύπτουν μεγάλες περιοχές με κύριο αντικείμενο τη διάγνωση και αντιμετώπιση των προβλημάτων των παιδιών, τη χορήγηση πιστοποιητικών για τη διευκόλυνση της φοίτησης των μαθητών, τη συνεργασία και τις οδηγίες προς τους γονείς και τις οικογένειες, καθώς και τη συνεργασία με τους δασκάλους και καθηγητές/ήτριες. Οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί μέσα από μία σειρά παραπομπών, διευκολύνουν την ομαλή λειτουργία του σχολείου με ιδέες, προτάσεις, εκδηλώσεις. Η Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση καλύπτει όλα τα αντικείμενα των μεθόδων της κοινωνικής εργασίας όπως με άτομα, με ομάδες, με οικογένεια και κοινότητα.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – διαθέτουν γνώσεις σχετικά με τον ρόλο της Κοινωνικής Εργασίας στην πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων κοινωνικής λειτουργικότητας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

- διαθέτουν γνώσεις και δεξιότητες για τον χειρισμό προβλημάτων των μαθητών σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.
- γνωρίζουν προβλήματα και αδυναμίες των μαθητών στο σχολείο (ναρκωτικά, bullying, απουσίες, διακοπή φοίτησης, επιθετικές συμπεριφορές, παραβατικότητα, πένθη, απόπειρες αυτοκτονίας).
- αποκτήσουν γνώσεις για την προαγωγή της συνεργασίας με τους/ις καθηγητές/ήτριες, τους γονείς και τα παιδιά.
- γνωρίζουν πώς θα εργαστούν ομαδικά για την προαγωγή των στόχων του σχολείου και τη συνεργασία του με την κοινότητα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική συνεργασία
- Άσκηση Κριτικής και αυτοκριτικής
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Λήψη αποφάσεων

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η σημασία και οι επιπτώσεις της ψυχικής ασθένειας και οι ψυχοκοινωνικές αντιδράσεις του ασθενή
2. Ιδρυματισμός και ιδρυματική κακοποίηση - Ο αποϊδρυματισμός και η ανάπτυξη της κοινοτικής φροντίδας ψυχικής υγείας
3. Η αντίσταση στην αλλαγή από το ιδρυματικό σύστημα σε υπηρεσίες φροντίδας στην κοινότητα
4. Αξιολόγηση ψυχικής υγείας και Κοινωνική Εργασία
5. Κοινωνική Εργασία στην ψυχική υγεία: Εργασία με την οικογένεια και τους φροντιστές
6. Κοινωνική Εργασία στον τομέα της ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων
7. Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία: Παρεμβάσεις Κοινωνικής Εργασίας
8. Νομοθεσία για την ψυχική υγεία – Εκούσια και αναγκαστική νοσηλεία
9. Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση στην ψυχική υγεία: Ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας
10. Εθελοντισμός στον τομέα της ψυχικής υγείας
11. Διασφάλιση - Βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών ψυχικής υγείας

(2) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40

	Ανάλυση περιπτώσεων	10
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10
	Διαδραστική διδασκαλία	20
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Άσκηση Πεδίου	20
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(3) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Allen-Meaures, P., Montgomery, KL & Kim, JS. (2013). School-based social work interventions: A cross-national systematic review, *Social Work*, 58(3).
- Ασημόπουλος Χ. (2014). Εκφοβισμός στο σχολείο, ψυχική υγεία και Κοινωνική Εργασία. Όταν οι ελπίδες χάνονται και η εκπαίδευση καταρρέει. *Κοινωνική Εργασία*, 113.
- Berzin, SC, O'Brien, KHMM, Frey A. et al. (2011). Meeting the social and behavioral health needs of students: Rethinking the relationship between teachers and school social workers. *Journal of School Health*, 81(8), 493-501.
- Brennan, M. A. (2008). Conceptualizing resiliency: An interactional perspective for community and youth development. *Child Care in Practice*, 14, 55-64.
- Brown, L. (2004). Project succeed academy: A public-private partnership to develop a holistic approach for serving students with behavior problems. *Urban Education*, 39(1), 5-32.
- Bucher, K. T., & Manning, M. L. (2003). Challenges and suggestions for safe schools. *Safe Schools*, 76, 160-164.
- DePoy, E., & Gilson, S. F. (2012). Human behavior theory and applications: A critical thinking approach. Thousand Oaks. CA: SAGE.
- Doll, B., Zucker S., Brehm, K. (2009). Σχολικές τάξεις που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα. Αθήνα: Δαρδανός.
- Durlak, JA, Weissberg RP. & Dymnicki AB. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405-418.
- Garbarino, J. (2017). *Children and Families in the Social Environment: Modern Applications of Social Work*. N. York: Routledge.
- Henderson N. & Milstein M.M. (2008). *Σχολεία που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα*. Αθήνα: Δαρδανός.
- Καλλινικάκη Θ., Κασσέρη, Ζ. & Αποστολοπούλου, Μ. (2015). *Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση, στα γραφεία των ετεροτήτων*. Αθήνα: Μοτίβο Εκδοτική.
- Kelly, M., & Stone, S. (2009). An analysis of factors shaping interventions used by school social workers. *Children & Schools*, 31, 163-176.
- Krovetz, M. (1999). *Fostering resiliency: Expecting all youths to use their minds and hearts well*. Thousand Oaks. CA: Corwin Press, Inc.
- Lantieri, L. (1999). Hooked on altruism: Developing social responsibility in at-risk youth. *Reclaiming Children and Youth* 8, 83-87.

- Lindsey, B., & White, M. (2009). Tier 2 behavioral interventions for at risk students. Ch. 35 in C.R. Massat, R. Constable, S. McDonald, & J. F. Flynn (Eds.), *School social work practice, policy, and research* (7th ed., pp. 665-673). Chicago: Lyceum.
- McKay, C. (2010). Raising the spirits of young people: Critical service learning as a social work intervention. *Children & Schools, 32*, 5-13.
- Paige E. Averett & Archana Hegde (2012). School social work and early childhood student's attitudes toward gay and lesbian families. *Teaching in Higher Education, 17*(5), 537-549.
- Scales, P. C., Roehlkepartain, E. C., Neal, M., Kielmeier, J. C., & Benson, P. L. (2006). Reducing academic achievement gaps: The role of community service and service-learning. *Journal of Experiential Education, 29*, 38-60.
- Scott, D. L. (2008). Service learning: The road from the classroom to community-based macro intervention. *Journal of Policy Practice, 7*(2-3), 214-225.
- Serbin, L., Stack, D., & Kingdon, D. (2013). Academic success across the transition from primary to secondary schooling among lower-income adolescents: Understanding the effects of family resources and gender. *Journal of Youth & Adolescence, 42*(9), 1331-1347.
- Turner, FJ (2017). **Social work treatment: Interlocking theoretical approaches**. Oxford University Press.
- Whiston, SC., Tai, WL, Rahardija, D. & Eder, K. (2011). School counseling outcome: A meta-analytic examination of interventions. *Journal of Counseling and Educational Psychology, 89*(1), 37-55.

5.6 Διακρίσεις και Αντι-καταπιεστικές Προσεγγίσεις στην Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	506	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙ-ΚΑΤΑΠΙΕΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW311/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι αφ΄ ενός να κατανοήσουν οι φοιτητές/ήτριες την έννοια των διακρίσεων και την σύνδεση τους με την Κοινωνική Εργασία και αφ΄ ετέρου να κατανοήσουν την Αντι-καταπιεστική Κοινωνική Εργασία, την θεωρητική της βάση και ιστορική της εξέλιξη καθώς και την πρακτική της εφαρμογή μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Συγκεκριμένα και με έμφαση στα ζητήματα των κοινωνικών διακρίσεων και της καταπίεσης επιδιώκεται η σύνδεση και κριτική ανάλυση του ρόλου και πρακτικής της κοινωνικής εργασίας. Επιπλέον, μέσω της εξέτασης θεωρητικών τόσο από τον μοντερνισμό όσο και από τον μετα-μοντερνισμό συζητούνται debates για την Αντι-καταπιεστική πρακτική και εκπαίδευση στην Κοινωνική Εργασία σε μικρο-μεσο-μακρο επίπεδο. Τέλος, αναλύονται συγκεκριμένα μοντέλα Αντι-καταπιεστικής παρέμβασης σε διεθνές επίπεδο.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη της Αντι-καταπιεστικής Κοινωνικής Εργασίας σε διεθνές επίπεδο

- Γνωρίζουν θεωρίες που αφορούν στις κοινωνικές διακρίσεις και καταπίεση και έχουν διαμορφώσει τη θεωρία και πρακτική της Αντι-καταπιεστικής Κοινωνικής Εργασίας
- Εξοικειωθούν με το θεωρητικό υπόβαθρο της Αντι-καταπιεστικής και να το συνδέουν με τα μοντέλα εφαρμογής σε μικρο-μεσο-μακρο επίπεδο
- Αξιολογούν και να κατανοούν τους μηχανισμούς καταπίεσης και διακρίσεων κατά των χρηστών κοινωνικών υπηρεσιών

Γενικές Ικανότητες

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε Διεθνές Περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ορισμοί και αίτια διακρίσεων
2. Κοινωνικές διακρίσεις: Ο ρόλος της Αντι-καταπιεστικής Κοινωνικής Εργασίας
3. Ιστορική εξέλιξη, θεωρία και αρχές Αντι-καταπιεστικών προσεγγίσεων στην Κοινωνική Εργασία
4. Αντι-καταπιεστική Κοινωνική Εργασία σε μικρο-μέσο και μακρο επίπεδο/ Μοντέλα παρέμβασης
5. Παραδείγματα Αντι-καταπιεστικής κοινωνικής εργασίας στην πρακτική εφαρμογή της ΚΕ
6. Μοντέλα Παρέμβασης της Αντι-καταπιεστικής πρακτικής στην Εκπαίδευση της Κοινωνικής Εργασίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	15
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	15
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20

	Ασκήσεις στην τάξη (εργασία σε μικρές ομάδες και παρουσίαση στην τάξη)	15
	Αυτοτελής μελέτη	15
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Κριτική ανάλυση περιπτώσεων/θεωρίας • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Adams, R., Dominelli, L. & Payne, M. (2009). 2nd ed, *Critical Practice in Social Work*. Britain: Palgrave.
- Adams, R., Dominelli, L. & Payne, M. (2009) 3rded. *Social Work, Themes Issues and Critical Debates*. Britain: Palgrave.
- Banks, S. (2015). *Ηθική και Αξίες στην Κοινωνική Εργασία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Clifford, D. & Burke, B. (2005). Developing Anti-oppressive Ethics in the New Curriculum. *Social Work Education*, 24(6), 677-692.
- Cocker, C. & Hafford-Letchfield, T. (2014). *Re-thinking Anti-Discriminatory and Anti-Oppressive Theories for Social Work Practice*, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Cudd, A. (2006). *Analyzing Oppression*. New York: Oxford University Press.
- Dalrymple, J. & Burke, B. (2006). *Anti –Oppressive Practice: Social Care and the Law*. London: Open University Press.
- Danso, R. (2009). Emancipating and Empowering De-Valued Skilled Immigrants: What Hope Doew Anti-Oppressive Social Work Practive Offer? *British Journal of Social Work*, 39, pp. 539-555.
- de Montigny, G. (2011). Beyond Anti-Oppressive Practice: Investigating Reflexive Social Relations. *Journal of Progressive Human Services*, 22(1), 8-30.
- Dedotsi, S. & Young, A. (2018). Educating against all odds: The context and content of social work education in times of national crisis in Greece, *International Social Work*, 62(2), 849-863.
- Dedotsi S, Young, A. & Broadhurst, K. (2016). Social work education in a time of national crisis in Greece: educating the workforce to combat inequalities. *European Journal of Social Work*, 19(3-4), 368-384.
- Ferguson, I., Ioakimidis, V. & Lavallette, M. (2018). *Global Social Work in a political context, Radical Perspectives*. Britain: Policy Press.
- Ioakimidis, V. and Teloni, DD. (2013). Greek social work and the never-ending crisis of the welfare state. *Critical and Radical Social Work*, 1(1), 31-49.
- Ιωακεμίδης, Β. (2012). *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.
- Καλλινικάκη, Θ. (2011). *Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας* Αθήνα: Τόπος.
- Καραγκούνης, Β. (2008). *Κοινωνική Εργασία και Τοπική Ανάπτυξη*. Αθήνα: Τόπος.

- Καρύδης, Β. & Λυκοβαρδή, Κ. (2017). *Ρητορική Μίσους και Διακρίσεις: Προκλήσεις για το Κράτος Δικαίου*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Lavalette, M. & Penkenth, L. (2014). *Race, Racism and Social Work*, Contemporary Issues and Debates. Britain: Policy Press.
- Μαγγανάρα, Ι. (επιμ) (2011). *Διακρίσεις Κατά των Γυναικών στην Εργασία και Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμησή τους*. Αθήνα: Οδυσσέας.
- McLaughlin, K. (2005). From ridicule to institutionalization: anti-oppression, the state and social work. *Critical Social Policy*, 25(3), 283-305.
- Moch, M. (2009). A Critical Understanding of Social Work by Paolo Freire. *Journal of Progressive Human Services*, 20(1), 92-97.
- Πουλόπουλος Χ. (2014). *Κρίση, Φόβος και Διάρρηξη της Κοινωνικής Συνοχής*. Αθήνα: Τόπος.
- Rush, M. and Keenan, M. (2014) The Social Politics of Social Work: Anti-Oppressive Social Work Dilemmas in Twenty-First-Century Welfare Regimes. *British Journal of Social Work*, 44(6), 1436-1453.
- Spolander, G., Engelbrecht, L., Martin, L., Strydom, M., Pervova, I., Marjanen, P., Tani, P., Sicora, A. and Adaikalam, F. (2014). The implications of neoliberalism for social work: Reflections from a six-country international research collaboration. *International Social Work*, 57(4), 301-312.
- Teloni, DD. and Mantanika, R. (2015). 'This is a cage for migrants': The rise of racism and challenges for social work in the Greek context. *Critical and Radical Social Work*, 3(2), 189-206.
- Wilson, A. and Beresford, P. (2000). AOP: Emancipation or Appropriation? *British Journal of Social Work*, 30, 553-573.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- British Journal of Social Work
- Critical and Radical Social Work Journal
- European Journal of Social Work
- Social Work Education: The International Journal
- International Journal of Social Work
- Journal of Progressive Human Services
- Journal of Poverty and Social Justice

5.7 Κοινωνική Ανθρωπολογία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	507	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SDOKE125/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνική Ανθρωπολογία, είναι ο κλάδος των κοινωνικών επιστημών που ασχολείται με την κατανόηση του πως τα άτομα ζουν στις κοινωνίες τους και πως οργανώνουν την ζωή τους. Συγκεκριμένα, η Κοινωνική Ανθρωπολογία ασχολείται με την οργάνωση και λειτουργία των κοινοτήτων, τη σχέση μεταξύ των αξιών και των συμπεριφορών, τα σύμβολα και τις παραδόσεις και τις αιτίες που ωθούν τα άτομα να δρουν με συγκεκριμένους τρόπους μέσα στις κοινωνίες τους. Επειδή εστιάζει στις συμπεριφορές, την οργάνωση και το νόημα που δίνουν τα άτομα στις πράξεις τους, οι κοινωνικοί ανθρωπολόγοι είναι οι επιστήμονες που τους ενδιαφέρει η μελέτη της αλληλεπίδρασης των ατόμων με την κοινότητα και γενικότερα με την κοινωνία. Για παράδειγμα, οι προσεγγίσεις της κοινωνικής ανθρωπολογίας χρησιμοποιούνται στον τομέα της υγείας για να ανασχεδιάσουν την εμπειρία του ασθενή μέσα στο χρόνο, ξεκινώντας από τις παραδοσιακές πρακτικές και φτάνοντας στο σήμερα.</p> <p>Η μελέτη της κοινωνικής ανθρωπολογίας βοηθά στη κατανόηση του τι βρίσκεται στο κέντρο μιας κουλτούρας και πως η κοινωνική δράση επηρεάζεται από αυτή. Ενδιαφέρεται επίσης για την μελέτη των συμπεριφορών για μεγάλα χρονικά διαστήματα καθώς παρακολουθεί την εξέλιξη τους ή την τροποποίησή τους. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιεί την συμμετοχική παρατήρηση ως κύρια μέθοδο της με σκοπό να συγκρίνει πως οι άνθρωποι ζουν σε</p>

διαφορετικές κοινωνίες, σε διαφορετικούς χρόνους και περιοχές, τι έθιμα επικρατούν και πως αυτά καθορίζουν την ζωή της κοινότητας. Απώτερος σκοπός της είναι να δημιουργήσει θεωρίες ερευνώντας γιατί τα άτομα συμπεριφέρονται με συγκεκριμένους τρόπους.

Η κοινωνική ανθρωπολογία ακολουθεί την εξέλιξη της κοινωνίας καθώς οι επικοινωνίες, οι συγκοινωνίες, η μετανάστευση και πολυπολιτισμικότητα κ.α. άλλαξαν την εικόνα του κόσμου. Από την μελέτη των πρωτόγονων κοινωνιών που ήταν το αρχικό της αντικείμενο, ενδιαφέρεται σήμερα για τις σύγχρονες κοινωνίες, τη λειτουργία των μειονοτήτων μέσα στις πόλεις και άλλα σύνθετα κοινωνικά φαινόμενα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία της επιστήμης της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.
- Έχουν μία ευρεία γνώση από διαφορετικές κοινωνίες και κοινωνικές πρακτικές γύρω από σημαντικούς κοινωνικούς θεσμούς όπως είναι ο γάμος, η θρησκεία ή η καθημερινή ζωή.
- Έχουν την δυνατότητα να ανακαλύπτουν το κοινωνικό περιεχόμενο και τι κρύβεται πίσω από αυτό, π.χ. οι γραφειοκρατίες, το πως σύνθετα κοινωνικά συστήματα δημιουργούνται, εγκαθιδρύονται και πως γίνεται η διαχείρισή τους.
- Είναι σε θέση να συγκρίνουν την Ευρωπαϊκή πραγματικότητα και την αποικιοκρατία που προέκυψε από την κατοχή διαφόρων περιοχών από τις πλούσιες χώρες της Ευρώπης.
- Μπορούν να αξιολογήσουν την ανάπτυξη μίας περιοχής σε σχέση με το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών, ιδεολογιών και πολιτικών.
- Κατανοούν την κουλτούρα των νέων, τις δημοφιλείς κουλτούρες και το ρόλο των ΜΜΕ.
- Μελετούν την διαφορετικότητα, την εθνότητα και τα χαρακτηριστικά της, την κουλτούρα και την διασπορά, τα φύλα, τη σεξουαλικότητα.
- Γνωρίζουν τα συστήματα αξιών και την ιατρική πρακτική και θεραπεία.
- Ασχολούνται με τις κουλτούρες, πληθυσμούς και ομάδες που είναι διαφορετικές από τις δικές τους και να αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αναγνώριση και κριτική διερεύνηση των θεμάτων που απασχολούν την κοινωνία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο αντικείμενο και τους σκοπούς της κοινωνικής ανθρωπολογίας
2. Η σημασία της κοινωνικής ανθρωπολογίας για την Κοινωνική Εργασία
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Τομείς κοινωνικής ανθρωπολογίας – Λαοί και περιβάλλοντα
4. Το έργο, η συμβολή και η εμπειρική παράδοση της κοινωνικής ανθρωπολογίας
5. Η κοινωνική ανθρωπολογία στην Ελλάδα – Μελέτες του παρελθόντος
6. Νεότερες ανθρωπολογικές προσεγγίσεις (γκέτο στις πόλεις, περιθωριοποίηση ομάδων)
7. Εφαρμοσμένη Ανθρωπολογία, Οικονομία και κοινωνικές σχέσεις, συγγένεια, δοξασίες και πολιτική ζωή

8. Μελέτες τις κοινωνικής ανθρωπολογίας (Αβορίγινες, έθιμα Αφρικής, Ισλάμ κα.)
9. Ανθρωπολογία του σώματος, πολιτική ανθρωπολογία, οικονομική ανθρωπολογία, αστική ανθρωπολογία
10. Περιβάλλον, πρακτικές, ιδεολογίες και πολιτικές
11. Κουλτούρα των νέων, δημοφιλείς κουλτούρες και ο ρόλος των ΜΜΕ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Διαδραστική διδασκαλία	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας	20
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΗΤΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ardener, E. (2013) (ed.) *Social Anthropology and language*. London and N. York: Routledge.
- Auge, M. (1999). *Για μια ανθρωπολογία των σύγχρονων κόσμων*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Anton, M. (2013). *Social anthropology of complex societies*. London and N.York: Routledge.
- Beattie, J. (2013). *Other cultures: Aims, methods and achievements in social anthropology*. London and N. York: Routledge.
- Bloch, M., Cowan J. K., Driessen H., Fischer M. M. J., Γκέφου – Μαδιανού, Δ., Hastrup, K, Herzfeld, M., Ιωσηφίδου Α. Μ, και άλλοι (2011). *Ανθρωπολογική Θεωρία και Εθνογραφία*. Αθήνα: Πατάκη.
- Bloch, M. (2013). *Marxist analyses and social anthropology*. London: Routledge.
- Davis, J. (2015). *People of the Mediterranean: an essay in comparative social anthropology*. London: Routledge.
- Diderot, D. (1993). *Άγριοι και Πολιτισμένοι*. Αθήνα: Βάνιας.
- Epstein A.L. (2017). *The craft of social anthropology*. London: Routledge.
- Eriksen, T.H. (2007). *Μικροί τόποι, μεγάλα ζητήματα*. Αθήνα: Κριτική.
- Evans-Pritchard, E.E. (2013). *Social Anthropology*. London: Routledge.

- Laburthe, P., Tolra, J. & Warnier P. (2003). *Εθνολογία – Ανθρωπολογία*. Αθήνα: Κριτική.
- Leakey, R. (1996). *Η απαρχή του ανθρώπινου είδους*. Αθήνα: Κάτοπτρο.
- Levi-Strauss, C. (2012). *Η ανθρωπολογία και τα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου*. Αθήνα: Πατάκη.
- Lewis, I.M. (2013). *History and social anthropology*. London: Routledge.
- Marshall, S., Nurit .B.D., Barnard, A., Woodburn J., Endicot, K, Silberbauer G., Ingold T., Lee Richard. (2009). *Κοινωνίες μοιράσματος, Οι σύγχρονοι απλοί τροφοσυλλέκτες*. Πολιτειακές εκδόσεις.
- Mayer, P. (2013). *Socialization: the approach from social anthropology*. London: Routledge.
- Nadel, S.F. (2013). *The foundations of social anthropology*. London: Routledge.
- Thompson, E.P. (2008). *Χρόνος, εργασιακή πειθαρχία και βιομηχανικός καπιταλισμός*. Νησίδες.
- Washburn, S.L. (2013). *Social life of early man*. London: Routledge.
- Young, S. & Killick, H. (2017). *Religion and the Decline of Magic*. London: Macat Library.
- Δημητρίου Σ., Ποταμίτης Ν., Μαρινάκη, Κ. Κέκκου Μ. (2001). *Ανθρωπολογία των φύλων*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Οικονόμου, Χ., Σπυριδάκης Μ., Δημητρίου Σ., Αλεξιάς Γ., Ζήση Α., Παπαϊωάννου Κ. και άλλοι, (2012). *Ανθρωπολογικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της υγείας*. Αθήνα: Σιδέρης.
- Παγκάκης, Γ. (2001). *Κοινωνική Ανθρωπολογία*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Πολίτη, Π.Κ. (2008). *Τα κούκουρα*. Αθήνα: Βιβλιόραμα.

5.8 Κοινωνικός Αποκλεισμός στην Ελληνική Κοινωνία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	508	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE100/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η επιτυχής παρακολούθηση του συγκεκριμένου μαθήματος του Κοινωνικού Αποκλεισμού στην ελληνική κοινωνία, έχει ως βασικό αποτέλεσμα οι φοιτητές/ήτριες να προβληματιστούν και να αποκτήσουν καταρχήν τις βασικές γνώσεις σχετικά με τους σκοπούς των θεσμών του κοινωνικού κράτους υπό το πρίσμα της ελληνικής περίπτωσης, τη δομή τους και τα παραγόμενα κοινωνικά αποτελέσματα των λειτουργιών τους. Ακόμη οι φοιτητές/ήτριες θα αποκτήσουν ικανό επίπεδο ανάλυσης και ερμηνείας, με ιδιαίτερη έμφαση στην λειτουργία των θεσμών και τη σχέση τους με την περιβάλλουσα κοινωνία τόσο σχετικά με την ένταξη και την κοινωνική συνοχή.</p> <p>Πιο συγκεκριμένα, η ύλη του μαθήματος επικεντρώνεται στην εξοικείωση των φοιτητών/ριών με το εννοιολογικό περιεχόμενο, με απώτερο σκοπό την συγκριτική κατανόηση της μεταβλητότητας των εννοιολογήσεων και ερμηνείας των διαδικασιών του κοινωνικού αποκλεισμού με αναφορά στους εννοιολογικούς προσδιορισμούς ρατσισμός εθνοκεντρισμός, ετερότητα, μειονότητα, περιθώριο, φτώχεια, απόκλιση, ένταξη. Ακόμη σημαντικό αποτέλεσμα των εισηγήσεων αποτελεί η καλλιέργεια κριτικών ικανοτήτων για την ερμηνεία και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και του αποκλεισμού ως κοινωνικής κατασκευής. Οι σπουδαστές ασχολούνται με την εξειδικευμένη ανάλυση ευάλωτων και αποκλεισμένων κοινωνικά ομάδων όπως γυναίκες, ηλικιωμένοι, άνεργοι, φτωχοί, άτομα με ειδικές ανάγκες, τσιγγάνοι, παλιννοστούντες, οικονομικοί και πολιτικοί μετανάστες. Οι φοιτητές/ήτριες αποκτούν τα αναγκαία μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης και διαχείρισης στο πεδίο,</p>

προϋποθέσεις απαραίτητες για την αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας από τους μελλοντικούς κοινωνικούς/ές λειτουργούς.

Ακόμη σημαντικός θεματικός άξονας του μαθήματος είναι η ανάδειξη της ελληνικής περίπτωσης ως προς την προβληματική των στάσεων και συμπεριφορών απέναντι στους κοινωνικά αποκλεισμένους. Έμφαση δίνεται στην καλλιέργεια μεθόδων εργαλείων αντιμετώπισης των προκαταλήψεων, των στερεοτύπων, της ξενοφοβία και του ρατσισμού σε ατομικό πλαίσιο αλλά και στους μηχανισμούς που διέπουν την δημόσια σφαίρα.

Έτσι η βαθύτερη κατανόηση, σύλληψη και ανάλυση και οι κυριότερες θεωρητικές κατασκευές και ανιχνεύσεις στα πλαίσια του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογικής προσέγγισης του Αποκλεισμού στην Ελλάδα, αποτελούν το επίκεντρο των διαλέξεων που έχουν ως αποτέλεσμα να επιτρέπουν στον/στη φοιτητή/ήτρια να εξοικειωθεί με τη δυναμική φύση του επιστημονικού αλλά και του μελλοντικού επαγγελματικού πεδίου του, λαμβάνοντας πρωτοβουλίες αντιμετώπισης του κοινωνικού φαινομένου και της ρητορικής που το συνοδεύει, τόσο σε ατομικό όσο και σε δομικό επίπεδο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνικού αποκλεισμού.
- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της δυναμικής του επιστημονικού πεδίου καθώς και την εργαλειακή σημαντικότητά και μεταβλητότητά του, τόσο στο επίπεδο της έρευνας όσο και στο επίπεδο της επαγγελματικής εμπλοκής.
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της προσέγγισης και της μεθοδολογίας που ασπάζεται ο ειδικός στην ερμηνεία και στη μικρο- και μακρο- διαχείριση του αποκλεισμού, των σεξιστικών ή ρατσιστικών συμπεριφορών ιδιαίτερα στο ελληνικό συγκείμενο.
- Είναι σε θέση να ερμηνεύουν τη σημαντικότητα των κοινωνικών παραγόντων όπως του φύλου, της ετερότητας, και της φτώχειας. Έτσι, δύνανται να κατανοούν να συλλαμβάνουν και να διαχειρίζονται ατομικές και δομικές διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα και καθίστανται ικανοί να λαμβάνουν πρωτοβουλίες εισάγοντας προοπτικές αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Κοινωνιολογική Εννοιολογική αποσαφήνιση της έννοιας του κοινωνικού αποκλεισμού και ανάδειξη της μεταβλητότητας του εννοιολογικού προσδιορισμού με συγκριτική αναφορά

στους εννοιολογικούς προσδιορισμούς ρατσισμός, εθνοκεντρισμός, ετερότητα, μειονότητα, περιθώριο, φτώχεια, απόκλιση.

2. Πολιτισμική ταυτότητα και διαφοροποίηση: κυρίαρχος πολιτισμός και υποπολιτισμοί
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με τη δημιουργία των κοινωνικά αποκλεισμένων Ομάδων
4. Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικός αποκλεισμός
5. Κοινωνικός αποκλεισμός και ανθρώπινα δικαιώματα
6. Πολιτικές και οικονομικές διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα
7. Χαρακτηριστικά ειδικών πληθυσμιακών ομάδων κοινωνικά αποκλεισμένων: γυναίκες,
8. ηλικιωμένοι, άνεργοι, φτωχοί, άτομα με ειδικές ανάγκες, τσιγγάνοι, παλιννοστούντες,
9. οικονομικοί και πολιτικοί μετανάστες
10. Στάσεις και συμπεριφορές απέναντι στους κοινωνικά αποκλεισμένους: προκαταλήψεις,
11. στερεότυπα, ξενοφοβία, ρατσισμός
12. «Παγκοσμιοποίηση», πολυπολιτισμικότητα και ανθρώπινα δικαιώματα
13. Πρωτοβουλίες και προοπτικές αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. - Προβολή και ανάλυση εικονικών κειμένων - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Μελέτη περιπτώσεων	10
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Ανάπτυξης • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Γκότοβος, Α.Ε. (2003). *Εκπαίδευση και Ετερότητα. Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κασμάτη, Κ. (επιμ.) (1998). *Κοινωνικός αποκλεισμός η ελληνική εμπειρία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κωνσταντοπούλου, Χ., Μαράτου Λ. κ.ά (επιμ.) (1999). *“Εμείς” και οι “άλλοι”*. Αναφορά στις στάσεις και τα Σύμβολα. Αθήνα: ΕΚΚΕ- Τυπωθήτω
- Μαρβάκης, Α., Παρσάνογλου, Δ., Παύλου, Μ. (επιμ.) (2001). *Μετανάστες στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Μπαγκαβός, Χ. & Παπαδοπούλου, Δ. (επιμ.) (2006). *Μετανάστευση και Ένταξη των Μεταναστών στην Ελλάδα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μωυσίδης, Α. & Παπαδοπούλου, Δ. (επιμ.) (2011). *Η Κοινωνική Ενσωμάτωση των Μεταναστών στην Ελλάδα. Εργασία, Εκπαίδευση, Ταυτότητες*. Αθήνα: Κριτική.
- Παπαδοπούλου, Δ. (επιμ.) (2002). *Κοινωνικός αποκλεισμός για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε...* Αθήνα: Αρμός.
- Πετμεζίδου, Μ. & Παπαθεοδώρου, Χρ. (2004). *Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός*. Αθήνα: Εξάντας.
- Raugam, S. (1991). *La disqualification sociale. Essai sur la nouvelle pauvreté*. Paris: P.U.F.

-- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- International Journal of Sociology and Social Policy
- Κοινωνική Εργασία
- Κοινωνιολογική Επιθεώρηση
- Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών
- Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών

5.9 Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	509	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SDOKE130/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία αποτελεί τον επιστημονικό κλάδο ο οποίος μελετά τα δυσπροσαρμοστικά μοτίβα συναισθημάτων, αντιλήψεων και συμπεριφοράς, καθώς και τις διαδικασίες που οδηγούν σε αυτά ή αποτρέπουν την εκδήλωσή τους στα πλαίσια της τυπικής ανάπτυξης. Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/ήτριες τις αποκλίσεις από την τυπική πορεία της ανάπτυξης, να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για την ανίχνευση των προβλημάτων αυτών και να ευαισθητοποιηθούν σε βασικές αρχές που διέπουν την προσέγγιση των παιδιών και εφήβων με αναπτυξιακές δυσκολίες.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Αναγνωρίζουν τις περιπτώσεις παιδιών και εφήβων με αναπτυξιακές δυσκολίες. – Αποκτήσουν τεκμηριωμένη και αξιοποιήσιμη γνώση για τη συμπτωματολογία, τη διαγνωστική αξιολόγηση, τους παράγοντες κινδύνου και τη θεραπευτική αντιμετώπιση των σημαντικότερων ψυχοπαθολογικών καταστάσεων κατά την παιδική και εφηβική ηλικία. – Αποκτήσουν ουσιώδεις δεξιότητες στην αναπτυξιακά κατάλληλη προσέγγιση των παιδιών και εφήβων με αποκλίνουσα ανάπτυξη.

<ul style="list-style-type: none"> - Συνεργάζονται αποτελεσματικά στα πλαίσια διεπιστημονικής ομάδας για τη στήριξη του παιδιού με αναπτυξιακές δυσκολίες και της οικογένειάς του.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης - Σεβασμός στη διαφορετικότητα - Κατανόηση και ερμηνεία των αποκλίσεων στην ανάπτυξη - Ευαισθητοποίηση απέναντι στα παιδιά με αναπτυξιακά προβλήματα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Η αναπτυξιακή προσέγγιση στην ψυχοπαθολογία 2. Η αιτιολογία της εκδήλωσης ψυχοπαθολογίας σε παιδιά και εφήβους 3. Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος 4. Διαταραχές Λόγου και Ομιλίας 5. Τραυλισμός 6. Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα 7. Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή 8. Εναντιωτική Προκλητική Διαταραχή και Διαταραχή Διαγωγής 9. Νοητική Αναπηρία 10. Διαταραχές Άγχους και Ιδιοψυχαναγκαστική Διαταραχή στα Παιδιά 14. Διαταραχές Απέκκρισης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. - Προβολή βίντεο - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	10
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας • Ανάλυση και ερμηνεία περιστατικού 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Cooper, M., Hooper, C., & Thompson, M. (2012). *Ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων. Θεωρία και πράξη* (επιμ. Γ. Παπαδάτος, μετ. Σ. Χάσκου). Αθήνα: Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου.
- Hill, J., & Maughan, B. (2013). *Διαταραχές διαγωγής στην παιδική και εφηβική ηλικία*. Αθήνα: Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου.
- Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2002). *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων –Αναπτυξιακή προσέγγιση-*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2006). *Τραυλισμός. Η φύση και η αντιμετώπισή του στα παιδιά και τους εφήβους*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2012). *Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και θεραπευτική αντιμετώπιση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καλαντζή-Αζίζι, Α.& Ζαφειροπούλου, Μ. (Επιμ.) (2004). *Προσαρμογή στο σχολείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Καλαντζή-Αζίζι, Α.& Σοφianoπούλου, Α. (Επιμ.) (2016). *Γνωσιακή-συμπεριφοριστική θεραπεία παιδιών και εφήβων*. Αθήνα: Πεδίο.
- Κουρκούτας, Η. & Chartier, J.P. (2008). *Παιδιά και έφηβοι με ψυχοκοινωνικές και μαθησιακές διαταραχές. Στρατηγικές παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.
- Κουρκούτας, Η.Ε. (2007). *Προβλήματα συμπεριφοράς στα παιδιά. Παρεμβάσεις στο πλαίσιο της οικογένειας και του σχολείου*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μανιαδάκη, Κ., & Κάκουρος, Ε. (2016). *Η διαχείριση της ΔΕΠ-Υ. Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μανιαδάκη, Κ. & Κάκουρος, Ε. (2020). *Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ): Μια αληθινή διά βίου νευροαναπτυξιακή διαταραχή*. Στο: Γ. Σίμος & Ο. Ζηκοπούλου (επιμ.) *Εισαγωγή στην αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία* (σσ. 61-104). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Maniadaki, K., & Kakouros, E. (2018). *The complete guide to ADHD. Nature, Diagnosis, and Treatment*. New York: Routledge, Taylor and Francis.
- Wenar, Ch., & Kerig, P. (2008). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*. (Επιμ. Δ. Μαρκουλής & Ε. Γεωργάκα). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Wilmshurst, L. (2011). *Εξελικτική ψυχοπαθολογία. Μια αναπτυξιακή προσέγγιση* (Μετ. Μ. Κουλεντιανού, Επιμ. Η.Γ. Μπεζεβέγκης). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Ψυχολογία
- Hellenic Journal of Psychology
- Εγκέφαλος
- Development and Psychopathology
- Journal of Abnormal Child Psychology
- Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry

5.10 Διεθνής Κοινωνική Εργασία και Ελληνική Πραγματικότητα

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	510	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW224/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα «Διεθνής Κοινωνική Εργασία και Ελληνική Πραγματικότητα» εισάγει την Κοινωνική Εργασία στο ρόλο της στην διεθνή πραγματικότητα. Ασχολείται με παγκόσμια κοινωνικά προβλήματα και πολιτικές που απασχολούν τα άτομα και τις κοινότητες σε όλο τον κόσμο. Εστιάζει κυρίως στα διεθνή θέματα που αφορούν στην ποιότητα και στο είδος των παροχών υπηρεσιών προς τους πολίτες. Ασχολείται με προβλήματα που μπορεί να έχουν προκληθεί μεταξύ κρατών, για παράδειγμα λόγω πολέμου και προσπαθεί να βρει λύσεις για τη φροντίδα των πολιτών. Αναγνωρίζει τη σημασία της τοπικότητας και τοπικής δράσης για τη διαχείριση των τοπικών προκλήσεων, λαμβάνοντας υπόψη διεθνείς εμπειρίες και πρακτικές. Τα παγκόσμια κοινωνικά θέματα όπως η καταπάτηση των δικαιωμάτων των παιδιών και των γυναικών, οι πόλεμοι και η προσφυγιά, η εμπορία ανθρώπων, τα διεθνή θέματα υγείας, η μόλυνση του περιβάλλοντος, η φτώχεια, τα σοβαρά πολιτικά και καθεστωτικά προβλήματα αφορούν σήμερα όλους τους/τις κοινωνικούς/ές λειτουργούς του κόσμου κι επιλύονται καλύτερα μέσα από μια πιο διεθνή προοπτική.</p> <p>Η διεθνής Κοινωνική Εργασία μέσα από την έρευνα, εκπαίδευση αλλά και πρακτική της έχει ως γενικότερο σκοπό την προαγωγή της ποιότητας παροχής υπηρεσιών σε όλα τα μήκη και πλάτη</p>

του κόσμου. Η παρουσία των κοινωνικών λειτουργών σε πάνω από 300 χώρες βοηθά στη βελτίωση των πρακτικών τους μέσα από την ανταλλαγή εμπειρίας/τεχνογνωσίας και πόρων. Η παγκόσμια αυτή πρακτική έχει αναγνωριστεί ότι συμβάλλει καίρια στην προώθηση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κοινωνικής ανάπτυξης και της διεθνούς κοινωνικής δικαιοσύνης και αλλαγής.

Το κύριο χαρακτηριστικό του μαθήματος είναι η φιλοσοφία της διεθνούς κοινωνικής εργασίας και η σύγκριση μεταξύ των χωρών, των πρακτικών, της εκπαίδευσης και της έρευνας της κοινωνικής εργασίας. Οι πρακτικές σε άλλες χώρες, η λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών, η διαχείριση κι επίλυση κοινωνικών καταστάσεων και η αναγνώριση των διαφορών κι ομοιοτήτων των πρακτικών των κοινωνικών λειτουργών, αλλά και της εκπαίδευσης που τους παρέχεται, συμβάλλει στη διαμόρφωση από την πλευρά του/της φοιτητή/ήτριας μιας κριτικής στάσης απέναντι στη σύγχρονη δική του μελλοντική πρακτική.

Το αντικείμενο της Διεθνούς Κοινωνικής Εργασίας απαιτεί έμπειρους εξειδικευμένους στο αντικείμενο κοινωνικούς/ές λειτουργούς, με σφαιρική γνώση των προσεγγίσεων παρέμβασης και της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Τέλος, το συγκεκριμένο μάθημα επιδιώκει να συνδέσει τη διεθνή εμπειρία της κοινωνικής εργασίας με την ελληνική πραγματικότητα, την αυτονόητη σημασία της διεθνούς εμπειρίας κι οπτικής στην επαγγελματική απασχόληση του/της κοινωνικού/ής λειτουργού στη χώρα μας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Αποκτήσουν γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της διεθνούς κοινωνικής εργασίας και τους οργανισμούς που θα μπορούσαν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.
- Λειτουργούν ως πολίτες του κόσμου, αφού τους παρέχει τη γνώση του τι συμβαίνει πέρα από την ελληνική πραγματικότητα.
- Κατανοούν πώς ασκείται η Κοινωνική Εργασία σε άλλα κράτη, τη δυναμική του επαγγέλματος και ποιους τομείς επηρεάζει.
- Έχουν μία σφαιρική εικόνα του κοινωνικού προβλήματος ανά τον κόσμο, όπως αυτό βιώνεται και αντιμετωπίζεται, ανάλογα με τις χώρες.
- Ευαισθητοποιηθούν στα διεθνή προβλήματα, την επαγγελματική πρακτική σε άλλα κράτη και το ρόλο του/της κοινωνικού/ής λειτουργού.
- Αποκτήσουν αξίες, γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να μπορούν να εργαστούν σε διεθνείς οργανισμούς που δρουν σε χώρες που μαστίζονται από φτώχεια, ασθένεια, ανέχεια, θανάτους και άλλα προβλήματα.
- Αποκτήσουν γνώσεις πάνω στη λειτουργία των ΜΚΟ, τις θέσεις της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Κοινωνικών Λειτουργών, των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας και των θεμάτων που προβάλλονται ως προτεραιότητες, εκ μέρους των επιμέρους οργανισμών.
- Προωθούν τις διακρατικές/διεθνείς συνεργασίες στα πλαίσια εργασίας τους.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο αντικείμενο της Διεθνούς Κοινωνικής Εργασίας
2. Διεθνείς, Υπερεθνικοί και Εθνικοί Οργανισμοί, οι θέσεις αυτών και η συμβολή τους στο διεθνές περιβάλλον
3. Η προσέγγιση του διεθνούς προβλήματος (ορισμός, αίτια, στατιστικά στοιχεία κοινωνικών προβλημάτων και συνέπειές τους στο άτομο, την οικογένεια και την κοινότητα)
4. Περιγραφή περιπτώσεων και παρεμβάσεων των κοινωνικών λειτουργών σε διεθνές επίπεδο
5. Εκπαίδευση – Σχολές Κοινωνικής Εργασίας και γνώσεις που απαιτούνται για να εργαστεί κάποιος έξω από τα σύνορα της Ελλάδας, διαφορές στα εκπαιδευτικά συστήματα
6. Συγκριτική καταγραφή θεμάτων και παρεμβάσεων στην ελληνική πραγματικότητα
7. Προτάσεις και επάρκεια προγραμμάτων, οργάνωση συλλογικής δράσης, κινητοποίηση πηγών βοήθειας κ.α.
8. Προστασία των δικαιωμάτων παιδιών και ενηλίκων/Ανθρώπινα δικαιώματα και διεθνείς πρακτικές
9. Διεθνή κριτήρια για την προστασία των πληθυσμών (π.χ. διεθνής φτώχεια, περιβαλλοντική καταστροφή, ανεργία, μετανάστευση)
10. Ξενοφοβία και εθνοκεντρισμός
15. Αξιολόγηση πολιτικών παρέμβασης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΗΤΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αλιπράντη-Μαράτου, Λ. (2002). (επιμ.). *Οικογένειες και κράτος πρόνοιας στην Ευρώπη. Τάσεις και προκλήσεις στον 20ο αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Bernard, W.T. (2017). Broadening horizons: International exchanges in social work. In L. Dominelli and W.T. Bernard (Eds.), *Broadening horizons*. London and N. York: Routledge.
- Cox, D., Pawar, MS. (2006). *International Social Work: Issues, strategies, and programs*. London: Sage.
- Dominelli, L. (2005). Community development across borders: Avoiding dangerous practices in a globalizing world. *International Social Work*, 48(6), 702–713.
- Gray, M. (2005). Dilemmas of international social work: Paradoxical processes in indigenisation, universalism and imperialism. *International Journal of Social Welfare*, 14(2), 230-237.
- Hare, I. (2004). Defining social work for the 21st century, The International Federation of Social Workers' revised definition of social work. *International Social Work* 47(3), 407–424.
- Healy, LM. (2008). *International social work: Professional action in an interdependent world*. Oxford: University Press.
- Lee, JAB, Hudson, RE. (2017). Empowerment Approach to Social Work Treatment – in Turner FJ. (Ed.) *Social work treatment: Interlocking, work theoretical treatment approach*. Oxford: University Press.
- Λιαρόπουλος, Λ. (2006). *Παγκοσμιοποίηση και κοινωνικό κράτος, Ευρώπη και Αμερική*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Lyons, K. (2016). *International social work: Themes and perspectives*. London and N. York: Routledge.
- Mathbor, GM. (2007). Enhancement of community preparedness for natural disasters: The role of social work in building social capital for sustainable disaster relief and management. *International Social Work*, 50(3), 357-369.
- Μπάουμαν Σ. (2004). *Παγκοσμιοποίηση. Οι συνέπειες για τον άνθρωπο*. Επιμ. Ξ., Τσελέντη. Αθήνα: Πολύτροπον.
- Παναγιωτοπούλου, Ρ., Κονιόρδος Μ. Σ. & Αλιπράντη-Μαράτου, Λ. (2003). *Παγκοσμιοποίηση και σύγχρονη κοινωνία*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.
- Payne, M. & Askeland, GA. (2016). *Globalization and international social work: Postmodern change and challenge*. N. York: Routledge.
- Πλάντζος, Δ. (2009). *Παγκοσμιοποίηση και Εθνική Κουλτούρα*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- International Journal of Social Work
- International Journal of Social Welfare
- International Journal of Social Work and Human Services Practice
- International School Social Work Journal
- International Social Sciences Review
- Journal of Human Rights and Social Work
- Interdisciplinary Social Work Journal

5.11 Διδακτική Άσκηση - Μικροδιδασκαλίες

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	511	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Έ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ - ΜΙΚΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ (ΔΕΝ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2 ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση της διδακτικής άσκησης και των μικροδιδασκαλιών, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν τα δεδομένα και τις απαιτήσεις της διδακτικής διαδικασίας ως φαινόμενο δυναμικό. • Να έχουν κατακτήσει βασικές έννοιες και θεωρίες που αφορούν τις συνθήκες διδασκαλίας. • Να αξιοποιούν τις διδακτικές μεθόδους και τεχνικές στη διδασκαλία τόσο για την επίτευξη της μάθησης όσο και της αλληλεπίδρασης εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων, αλλά και μεταξύ εκπαιδευόμενων. • Να κατανοούν και να αναλύουν τις διδακτικές πρακτικές που απορρέουν από την υιοθέτηση των προσεγγίσεων της παραδοσιακής, της προοδευτικής και της ριζοσπαστικής παιδαγωγικής. • Να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν διαφοροποιημένη διδασκαλία. • Να εφαρμόζουν την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.

- Να γνωρίσουν τον τρόπο διαχείρισης του διδακτικού χρόνου.
- Να αξιοποιούν στην διδασκαλία τις νέες τεχνολογίες και ποικίλα εποπτικά μέσα.
- Να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν μικροδιδασκαλίες και διαθεματικά σχέδια εργασίας (project), προγράμματα πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης για την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας, για την αντιμετώπιση των διακρίσεων και τη συμπερίληψη ετεροτήτων, το σχολικό εκφοβισμό, την έμφυλη βία και κακοποίηση και την σεξουαλική παρενόχληση, προσβλέποντας σε ένα σχολείο για όλους.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Διδακτική Άσκηση - Μικροδιδασκαλίες προσφέρει στους φοιτητές/τριες την ευκαιρία να αποκτήσουν εμπειρία από το πεδίο εφαρμογών της κοινωνικής εργασίας, και ιδιαίτερα στην Κοινωνική εργασία στην Εκπαίδευση (Τυπική και Μη Τυπική), να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες, να εξοικειωθούν με ολιστικές, διαμεθοδικές, παρεμβάσεις, απαραίτητες για την απόκτηση της Παιδαγωγικής Διδακτικής Επάρκειας.

Οι φοιτητές/τριες καλούνται να σχεδιάσουν μία παρέμβαση (ψυχοπαιδαγωγικό project), διάρκειας 6-7 εβδομάδων που θα αποτελεί μια ομαδο-κεντρική δράση κοινωνικής παιδαγωγικής ή/και κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης για παιδιά, εφήβους, ή/και ενηλίκους.

Η μαθησιακή διαδικασία πραγματοποιείται μέσω της εργασίας των φοιτητών σε μικρές ομάδες, αλλά και με την παρακολούθηση διαλέξεων, τη συγγραφή μικρών εργασιών, με μικροδιδασκαλίες κ.τ.λ. και αποβλέπει στην ανάπτυξη και καλλιέργεια διδακτικών και άλλων κρίσιμων δεξιοτήτων για την κοινωνική εργασία στην εκπαίδευση.

Οι Μικροδιδασκαλίες συνιστούν σύντομες διδασκαλίες (15 - 30 λεπτών) που θα υποχρεούται να σχεδιάσει, οργανώσει και εφαρμόσει σε συνθήκες προσομοίωσης ο/η φοιτητής/ήτρια σε αίθουσα διδασκαλίας, παρουσία του υπεύθυνου καθηγητή και των συμμετεχόντων στο μάθημα. Θα ακολουθεί η διαδικασία αυτοαξιολόγησης και αξιολόγησης από τους/τις συμφοιτητές/τριες (ετεροαξιολόγηση). Η αξιολόγηση έχει ως στόχο την ανατροφοδότηση, την αναγνώριση και την ερμηνεία του τι πήγε καλά και τι όχι στη διδασκαλία. Οι μικροδιδασκαλίες δύναται να παρουσιαστούν δημόσια σε μια ανοιχτή ημερίδα στο Τμήμα.

Τα ψυχοπαιδαγωγικά πρότζεκτ εστιάζουν στην αγωγή και προαγωγή της υγείας (ψυχοκοινωνικής και σωματικής), τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και το φύλο, την πρόληψη του εκφοβισμού και της βίας, της παρενόχλησης και της παραβιαστικής συμπεριφοράς, την καλλιέργεια της συναισθηματικής μάθησης, καθώς και την έκφραση και διαχείριση των συναισθημάτων.

Η Διδακτική Άσκηση, αξιοποιώντας την θεωρία και τις τεχνικές έκφρασης και επικοινωνίας στην κοινωνική εργασία, πραγματεύεται μια σειρά από βιωματικές

διδασκτικές τεχνικές, όπως θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, μουσικές δραστηριότητες, αφήγηση παραμυθιού, καταγισμός ιδεών, χαρτογράφηση εννοιών, διαλογική αντιπαράθεση (debate), ηθικό δίλημμα και μελέτη πεδίου. Τα παραπάνω συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση των μαθητών και εκπαιδευομένων γενικότερα, του εκπαιδευτικού προσωπικού, των γονέων και της κοινότητα ενάντια στις διακρίσεις, τον κοινωνικό ρατσισμό, την αποτροπή της ρητορικής βίας και μίσους και τις ίσες ευκαιρίες και γενικότερα στην προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού

Παράλληλα, οι φοιτητές και φοιτήτριες εκπαιδούνται στην χρήση της μεθόδου project, μια στρατηγική στην οποία στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό η υλοποίηση διαθεματικών σχεδίων εργασίας και των ψυχοκοινωνικών προγραμμάτων πρόληψης στο σχολείο.

Οι φοιτήτριες/τές, αφού γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τη διαδικασία σχεδιασμού κάθε τεχνικής, εμπλέκονται με βιωματικό τρόπο στην υλοποίησή τους.

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνίσταται εφαρμογή των παρακάτω ενοτήτων:

- Μέθοδοι, Στρατηγικές, Διδασκτικές τεχνικές.
- Σχεδιασμό και υλοποίηση μικροδιδασκαλιών.
- Μικροδιδασκαλίες με την χρήση των Νέων Τεχνολογιών.
- Οργάνωσης και χρήση εποπτικών μέσων διδασκαλίας.
- Εφαρμογές και δομικές παράμετροι της διδασκαλίας (σχεδιασμός, οργάνωση, υλοποίηση), σκοποθεσία και στοχοθεσία στην Εκπαίδευση.
- Διαπροσωπικές σχέσεις στη τάξη.
- Εφαρμογή της μεθόδου project (χαρακτηριστικά και στάδια εφαρμογής της μεθόδου, δυσκολίες-και προβληματισμοί για την εφαρμογή της μεθόδου).

4 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Εργαστηριακές ασκήσεις	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Ατομικές και ομαδικές εργασίες μικροδιδασκαλίας Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης 	

5 ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αρχοντάκη, Ζ., και Φιλίππου, Δ. (2003). 205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Καψάλης, Γ. Αχ. & Βρεττός, Γ. (2002). Μικροδιδασκαλία και άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων. Αθήνα: Ατραπός.
- Καλδή, Σ. (2015). «William Heard Kilpatrick: Ο παιδαγωγός της διδακτικής μεθόδου Project», στο Ασημακοπούλου, Δ. & Πυργιωτάκης, Γ. (επιμ.) Διακεκριμένες προσωπικότητες της παιδαγωγικής. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Καλδή, Σ. & Κόνσολας, Μ. (2016). Διδακτική μέθοδος project και διαθεματικότητα. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Κουρμούση, Ν., & Κούτρας, Β. (2011). Βήματα για τη ζωή. Πρόγραμμα ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων για το νηπιαγωγείο: Εγχειρίδιο εκπαιδευτικού και πρόγραμμα μαθημάτων. Αθήνα: Εκδ. Παπαζήση.
- Κουρετζής, Λ. (2008). Το θεατρικό παιχνίδι και οι διαστάσεις του. Αθήνα: Ταξιδευτής.
- Ματσαγγούρας, Η. (2003). Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση. Εννοιοκεντρική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Πουρκός, Μ. (Επιμ.) (2009). Τέχνη-Παιχνίδι-Αφήγηση: Ψυχολογικές και Ψυχοπαιδαγωγικές Διαστάσεις. Αθήνα: Τόπος.
- Ταρατόρη-Τσαλκατίδου Ε. (2007). Η Μέθοδος Project στη Θεωρία και στην Πράξη. Αδελφοί Κυριακίδη. Θεσσαλονίκη.
- Τσέργας, Ν. (2014). Θεραπευτικές Προσεγγίσεις μέσω της Τέχνης. Αθήνα: Τόπος
- Φιλίππου, Δ., και Καραντάνα, Π. (2010). Ιστορίες για να ονειρεύεσαι. Παιχνίδια για να μεγαλώνεις. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Πουρκός, Μ. (Επιμ.) (2009). Τέχνη-Παιχνίδι-Αφήγηση: Ψυχολογικές και Ψυχοπαιδαγωγικές Διαστάσεις. Αθήνα: Τόπος.
- Χρυσάφιδης, Κ. (2006). Βιωματική-Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Η εισαγωγή της μεθόδου project στο σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.

6 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

6.1 Ποιοτικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	601	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	4	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW305/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις προσεγγίσεις, τις στρατηγικές και τις μεθόδους ποιοτικού σχεδίου κοινωνικής έρευνας, που χρησιμοποιούνται στην Κοινωνική Εργασία και η απόκτηση δεξιοτήτων και τεχνικών στον μεθοδολογικό σχεδιασμό της ποιοτικής έρευνας σε σχέση με τον ορισμό του ερευνητικού προβλήματος, τις μεθόδους συλλογής και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων και την ολοκλήρωση με επιτυχία μιας ερευνητικής πρότασης ποιοτικής μεθοδολογίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">– Κατανοούν τη έννοια της ποιοτικής έρευνας στην Κοινωνική Εργασία.– Κατανοούν και να γνωρίζουν τις προσεγγίσεις στην έρευνα της Κοινωνικής Εργασίας σύμφωνα με την διάκριση θετικιστικό/ ποσοτικό και ερμηνευτικό/ ποιοτικό πρότυπο.– Γνωρίζουν τις οντολογικές και επιστημολογικές θέσεις των ποιοτικών μεθόδων έρευνας.– Γνωρίζουν τους τύπους ποιοτικής έρευνας που αξιοποιούνται στη γενική Κοινωνική Εργασία: Εκτίμηση αναγκών, διερευνητική/ περιγραφική/ επεξηγηματική έρευνα, αξιολόγηση πρακτικής - προγραμμάτων και συμμετοχική έρευνα δράση.– Κατανοούν και να γνωρίζουν αρχές και τεχνικές σχεδιασμού ποιοτικής έρευνας.

- Γνωρίζουν τις μεθόδους συλλογής ποιοτικών δεδομένων.
- Γνωρίζουν τις μεθόδους ανάλυσης των ποιοτικών δεδομένων.
- Ευαισθητοποιούνται στα δεοντολογικά ζητήματα της ποιοτικής έρευνας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμό ερευνητικών έργων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η φύση και η διαδικασία της κοινωνικής έρευνας
2. Στρατηγικές κοινωνικής έρευνας: Ποσοτική έρευνα και ποιοτική έρευνα
3. Ποιοτικός μεθοδολογικός προβληματισμός και ερευνητικό σχέδιο ποιοτικής μεθόδου
4. Ερμηνευτική, φαινομενολογία, σχετικισμός, κοινωνικός κονστρουκτιβισμός
5. Δεοντολογία και πολιτική στην ποιοτική κοινωνική έρευνα
6. Ερευνητικές παραδόσεις στην ποιοτική έρευνα
7. Ημιδομημένη συνέντευξη - Ομαδικά εστιασμένη συνέντευξη
8. Βιογραφική συνέντευξη
9. Συμμετοχική παρατήρηση
10. Τα τεκμήρια ως πηγή δεδομένων
11. Τεχνικές ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων 1
12. Τεχνικές ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων 2
13. Εφαρμογές λογισμικού στην επεξεργασία και ανάλυση ποιοτικών δεδομένων
14. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποιοτικής κοινωνικής έρευνας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας και στο εργαστήριο Η/Υ	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class – Εξοικείωση με ειδικό λογισμικό (Atlas.ti, MaxQDA, NVivo) 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	40

	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Εργαστηριακές ασκήσεις	60
	Σύνολο Μαθήματος	220
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	<p>A. Θεωρητικό μέρος (60% τελικής βαθμολογίας) Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη μελέτη περίπτωσης • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας <p>B. Εργαστηριακό μέρος (40% τελικής βαθμολογίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος αξιολογείται καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου με εργαστηριακές ασκήσεις υποχρεωτικού χαρακτήρα σε καθορισμένες ημερομηνίες. • Τα κριτήρια αξιολόγησης και οι ημερομηνίες των εργαστηριακών ασκήσεων γίνονται γνωστά στους/στις φοιτητές/ήτριες κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών μαθημάτων. 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Ιωσηφίδης, Θ. (2017). <i>Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών</i>. Αθήνα: Τζιόλας.</p> <p>Ιωσηφίδης, Θ. (2008) <i>Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες</i>, Κριτική, Αθήνα.</p> <p>Ιωσηφίδης, Θ. (2006) <i>Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις</i>, Κριτική, Αθήνα.</p> <p>Ιωσηφίδης, Θ., & Σπυριδάκης, Μ. (Επιμ.) (2006). <i>Ποιοτική κοινωνική έρευνα. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ανάλυση δεδομένων</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Κάλλας, Γ. (2015). <i>Θεωρία, μεθοδολογία και ερευνητικές υποδομές στις κοινωνικές επιστήμες</i>, Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Καλλινικάκη, Θ. (Επιμ.) (2010) <i>Ποιοτικές μέθοδοι στην έρευνα της κοινωνικής εργασίας</i>, Τόπος, Αθήνα.</p> <p>Καλλινικάκη, Θ. και Πετμεζίδου, Μ. (Επιμ.) (2017) <i>Διαδρομές κοινωνικής έρευνας</i>, Έκδοση ΠΜΣ «Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνική Εργασία» ΔΠΘ, Κομοτηνή.</p> <p>Καλφόπουλος, Κ. (Επιμ., (2003). <i>Η ποιοτική παράδοση στις κοινωνικές επιστήμες</i>. Αθήνα: Νήσος.</p> <p>Λυδάκη, Α. (2001). <i>Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>Mason, J. (2011) <i>Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας</i>, Πεδίο, Αθήνα.</p> <p>Mishler, E.G. (1996) <i>Συνέντευξη Έρευνας</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Λάζος, Γ. (1998) <i>Το Πρόβλημα της Ποιοτικής Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Παπαϊωάννου, Σ. (επιμ.) (2007). <i>Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών</i>. Αθήνα: Κριτική.</p>

Jorgensen, D.L. (1989) *Participant Observation, A Methodology for Human Studies*. California: Sage Publications.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- Κοινωνική Εργασία
- The Qualitative Report
- Qualitative Research
- Qualitative Researcher
- Qualitative Social Work: Research and Practice
- Research on Social Work Practice
- Social Work Research
- Journal of Evidence-Based Social Work
- Journal of the Society for Social Work and Research

6.2 Κοινωνική Εργασία σε Καταστάσεις Κρίσης

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	602	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΡΙΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW310/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων των φοιτητών/ριών για τις κρίσεις που βιώνουν οι σύγχρονες κοινωνίες καθώς και τον ρόλο της Κοινωνικής Εργασίας στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Εξετάζοντας τις κρίσεις όχι μόνο σε ατομικό αλλά και σε συνάρτηση με το γενικότερο κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό πλαίσιο, επιδιώκεται η κατανόηση και κριτική ανάλυση από πλευράς των φοιτητών/ριών της πολυπλοκότητας των κρίσεων και των ειδικών παρεμβάσεων που απαιτούνται στους διαφόρους τύπους κρίσεων (π.χ. οικονομική κρίση, προσφυγική κρίση κλπ). Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/ήτριες να αποκτήσουν γνώσεις για τους ορισμούς, είδη και τύπους κρίσεων σε συνάρτηση με την ανάπτυξη κριτικής ανάλυσης της σύνδεσης των κρίσεων με τα συνολικότερα κοινωνικοοικονομικά ζητήματα αλλά και να κατανοήσουν τα ποικίλα μοντέλα παρέμβασης της κοινωνικής εργασίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p>

- Γνωρίζουν διαφορετικούς ορισμούς κρίσεων (π.χ. οικονομική κρίση, αναπτυξιακή κρίση κλπ) και να κατανοούν την σημασία του εκάστοτε ορισμού για την αντιμετώπιση της κρίσης.
- Προσδιορίζουν τους διαφορετικούς τύπους και είδη κρίσεων.
- Αξιολογούν κριτικά την επίδραση κοινωνικοπολιτικών παραγόντων στην εμφάνιση κρίσεων στις σύγχρονες κοινωνίες .
- Αναλύουν και ερμηνεύουν τα κοινωνικά αίτια των κρίσεων και των επιδράσεών τους στους πληθυσμούς.
- Εμβαθύνουν στους τρόπους κοινωνικής υποστήριξης σε καταστάσεις κρίσεων σε ποικίλα πεδία άσκησης της Κοινωνικής Εργασίας (βλ. για παράδειγμα υγεία, προσφυγική κρίση, διαχείριση πένθους σε διαπολιτισμικό περιβάλλον, οικονομική κρίση κλπ).
- Γνωρίζουν τις σύγχρονες μορφές κρίσεων σε παγκόσμια κλίμακα (οικολογικές κρίσεις, φυσικές καταστροφές, πολεμικές συρράξεις κλπ) τις άμεσες αλλά και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στον πληθυσμό σε τοπικό και υπερεθνικό επίπεδο.
- Γνωρίζουν προσεγγίσεις και μοντέλα παρέμβασης σε κρίση στην Κοινωνική Εργασία.
- Διακρίνουν την επίδραση των εκάστοτε μοντέλων αντιμετώπισης κρίσης σε μικρο- και μακρο- επίπεδο.
- Σχεδιάζουν παρεμβάσεις σε καταστάσεις κρίσεων.
- Αναπτύξουν δεξιότητες στην αντιμετώπιση των κρίσεων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Σεβασμός στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ορισμοί κρίσης
2. Τύποι και στάδια κρίσης
3. Η σημασία των μικρο- και μακρο- παρεμβάσεων στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εξυπηρετούμενων
4. Μοντέλα Παρέμβασης
5. Διαχείριση κρίσης στην υγεία
6. Προσφυγική κρίση και Κοινωνική Εργασία
7. Οικονομική κρίση επιπτώσεις στον πληθυσμό και ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας

8. Φυσικές και Οικολογικές Καταστροφές, Πολιτικές συγκρούσεις, και ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας
9. Επαγγελματικό άγχος ή Αλλοτρίωση από την Εργασία; Προσεγγίσεις στην διαχείριση κρίσεων για τους/ις επαγγελματίες κοινωνικούς/ές λειτουργούς

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Ασκήσεις στην τάξη (σχεδιασμός παρεμβάσεων, εργασία σε μικρές ομάδες)	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	160
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Κριτική ανάλυση περιπτώσεων/θεωρίας • Επίλυση προβλημάτων • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αδάμ, Σ. & Τελώνη, Δ. Δ. (2015). Κοινωνικά Ιατρεία στην Ελλάδα της Κρίσης: Η εμπειρία της παροχής υπηρεσιών υγείας όταν το Εθνικό Σύστημα Υγείας Υποχωρεί? Παρατηρητήριο Κοινωνικών και Οικονομικών Εξελίξεων, ΙΝΕ-ΓΣΕΕ online <http://ineobservatory.gr/wp-content/uploads/2016/07/MELETH-441.pdf>.

Βεργέτη, Α. (2009). *Κοινωνική Εργασία με Οικογένειες σε Κρίση*. Αθήνα: Τόπος.

Dedotsi, S., Young, A. & Broadhurst, K. (2016). Social work education in a time of national crisis in Greece: educating the workforce to combat inequalities. *European Journal of Social Work*, 19(3-4), 368-384.

Δεδουσόπουλος, Α. (2000). *Η Κρίση στην Αγορά Εργασίας τ. Ι, ΙΙ*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Δημοπούλου Λαγωνίκα, Μ. (2011). *Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας Μοντέλα Παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.

Dominelli, L. (2012). *Green Social Work: From Environmental Crises to Environmental Justice*. Britain: Polity Press.

- Ζαϊμάκης, Γ. & Καλλινικάκη, Θ. (2004). *Τοπικός Χώρος και Πολυπολιτισμικότητα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ζαϊμάκης, Γ. & Κανδυλάκη, Α. (επιμ.) (2005). *Δίκτυα Κοινωνικής Προστασίας, Μορφές Παρέμβασης σε ευπαθείς ομάδες και σε πολυπολιτισμικές κοινότητες*. Αθήνα: Κριτική.
- Ferguson, I. & Lavalette, M. (2004). Beyond power discourses: Alienation and social work. *British Journal of Social Work*, 34, 297-312.
- Georgoussi, E., Gregory S., Dedoussi, A. & Kyriopoulos J. (2003). Social workers in Greece: How they spend their working hours. *European Journal of Social Work*, 6(1), 65-71.
- Ioakimidis, V, Cruz, S. C. & Martinez, H., I. (2014). Reconceptualizing Social Work in times of crisis: An examination of the cases of Greece, Spain and Portugal. *International Social Work*, 57(4), 285-300.
- Ιωακειμίδης, Β. (2012). *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.
- Lavalette, M. & Ioakimidis, V. (2011). *Social Work in Extremis Lessons for Social Work Internationally*. Britain: Policy Press.
- Martinez-Belkin, D. & Henderson-Fleck, A. (2014). *Social Justice in Clinical Practice: A Liberation Health Framework for Social Work*. USA: Routledge
- Παπαδάκη, Ε. (2012). Η επαγγελματική ζωή των κοινωνικών λειτουργών στις κοινωνικές υπηρεσίες του δημόσιου τομέα στην Κρήτη: υπερβολικές εργασιακές απαιτήσεις, περιορισμένη επαγγελματική ανάπτυξη, μικρή υποστήριξη, στο Β. Ιωακειμίδης (επιμ.), *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη. Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*, σελ. 71-89. Αθήνα: Ίων.
- Papadaki, E. & Papadaki, V. (2008). Ethically difficult situations related to organizational conditions: Social workers' experiences in Crete, Greece. *Journal of Social Work*, 8(2), 163-180.
- Papadaki, V. & Papadaki, E. (2006). Job satisfaction in social services in Crete, Greece: social worker's views. *European Journal of Social Work*, 9(4) 479-495.
- Payne, M. (2000). *Σύγχρονη Θεωρία Κοινωνικής Εργασίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Pentaraki, M. (2013). If we do not cut social spending, we will end up like Greece': Challenging consent to austerity through social work action. *Critical Social Policy*, 33(4), 700-711.
- Πουλόπουλος, Χ. (2014). *Κρίση, Φόβος και Διάρρηξη της Κοινωνικής Συνοχής*. Αθήνα: Τόπος.
- Σακελλαρόπουλος, Σ. (2014). *Κρίση και Κοινωνική Διαστρωμάτωση στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα*, Αθήνα: Τόπος.
- Teloni, D. D., & Adam, S. (2018). Solidarity Clinics and social work in the era of crisis in Greece. *International Social Work*, 61(6), 794-808.
- Teloni, D.D., (2014). Social work and the Greek crisis in Jones, C. and Novak, T. *Poverty and Inequality Critical and Radical Debates in social work (series eds Ferguson, I. and Lavalette, M.)*. Bristol: Policy Press. pp.41-46.
- Τελώνη, Δ. (2013). Κοινωνική Εργασία με Ηλικιωμένους Ογκολογικούς Ασθενείς. *Μαρτυρίες, Ελληνική Εταιρεία Γηριατρικής Ογκολογίας*, 49-55.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- British Journal of Social Work
- Clinical Social Work Journal
- Critical and Radical Social Work Journal
- European Journal of Social Work

- International Journal of Social Work
- Journal of Loss and Trauma
- Journal of Poverty and Social Justice
- Κοινωνική Εργασία

6.3 Συμβουλευτική και Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	603	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW231/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η συμβουλευτική είναι ένα αντικείμενο της κοινωνικής εργασίας που παρέχεται στα πλαίσια που εργάζεται ο/η κοινωνικός/ή λειτουργός. Παρέχεται με δύο τρόπους: α) από αυτούς που έχουν την συμβουλευτική ως μέρος της εργασίας τους, όπως αναφέρονται στον επαγγελματικό τους τίτλο π.χ. οι σύμβουλοι καριέρας, σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού, σύμβουλοι γάμου, σχολικοί σύμβουλοι, οικογενειακοί σύμβουλοι, κλπ. και β) από αυτούς που χρησιμοποιούν θεραπευτικές τεχνικές. Η συμβουλευτική είναι μία διαδικασία «διαπροσωπικής επικοινωνίας μεταξύ τουλάχιστον δύο προσώπων, του συμβούλου και του συμβουλευόμενου, με αντικείμενο την επίλυση προσωπικών, κοινωνικών ή και πρακτικών ζητημάτων ή δυσκολιών που αντιμετωπίζει ο δεύτερος ή την παροχή βοήθειας για την επίτευξη ενός επιθυμητού στόχου του».</p> <p>Συγκεκριμένα, α) ο σύμβουλος είναι αυτός που: «δίνει συμβουλές (σε ένα άτομο) σχετικά με τα κοινωνικά ή τα προσωπικά του προβλήματα, με ειδικό επαγγελματικό τρόπο» ή β) Η συμβουλευτική είναι: «η διαδικασία παροχής βοήθειας και καθοδήγησης χρηστών υπηρεσιών, από ένα ειδικά εκπαιδευμένο άτομο σε επαγγελματική βάση, με σκοπό την επίλυση ατομικών, κοινωνικών ή ψυχολογικών προβλημάτων και δυσκολιών». Η παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής απαιτεί την συγκέντρωση και αξιολόγηση πληροφοριών, την γνώση και την</p>

ανάπτυξη της προσωπικότητας του επαγγελματία, την πρακτική σε χώρους εφαρμογής της συμβουλευτικής σε άτομα, ομάδες και κοινότητες και την κριτική αξιολόγηση των περιστατικών.

Επιπλέον, ο/η κοινωνικός λειτουργός θα πρέπει να έχει εκπαιδευτική επάρκεια, ώστε να επιλέγει από μία σειρά θεωρητικών προσεγγίσεων την κατάλληλη και να τις εφαρμόζει στην πράξη για επίλυση προβλημάτων.

Οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες ως αντικείμενο που εντάσσεται στο ρόλο τους και ως δραστηριότητα στον προγραμματισμό της κοινωνικής φροντίδας. Στην Κοινωνική Εργασία οι δύο αυτοί ρόλοι έχουν συζευκτικό χαρακτήρα. Οι διεργασίες που χρησιμοποιεί ο/η κοινωνικός λειτουργός όταν παρέχει συμβουλευτική, περιλαμβάνουν:

- Συνεντεύξεις με εξυπηρετούμενους και τα μέλη των οικογενειών τους
- Εκτιμήσεις προβλημάτων/αναγκών
- Ικανότητα συνεργασίας μεταξύ κοινωνικών λειτουργών και εξυπηρετούμενων
- Σχεδιασμό αντιμετώπισης του προβλήματος
- Παρεμβάσεις στην κρίση
- Αξιολογήσεις προβλημάτων/αναγκών

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

1. Να γνωρίζουν το αντικείμενο της συμβουλευτικής.
2. Να διαχωρίζουν τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχουν από την παροχή υπηρεσιών ή παραπομπών
3. Να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις πάνω στη συμβουλευτική και την Κοινωνική Εργασία.
4. Να γνωρίζουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αναγνώριση και κριτική διερεύνηση των θεμάτων που απασχολούν την κοινωνία

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο αντικείμενο της συμβουλευτικής
2. Η σημασία της εκπαίδευσης στην συμβουλευτική
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις της πρακτικής της συμβουλευτικής
4. Το έργο, η συμβολή και τα αποτελέσματα της συμβουλευτικής
5. Συμβουλευτική και άλλα επαγγέλματα
6. Νεότερες προσεγγίσεις στη συμβουλευτική
7. Συνθήκες που επηρεάζουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών (φυσικός χώρος, ιδιωτικότητα, εχεμύθεια)

8. Η πρώτη συνεδρία – Συγκεντρώνοντας πληροφορίες (μη βοηθητικές συμπεριφορές όπως υπερβολική ανάκριση, παροχή συμβουλών χωρίς ακριβή εικόνα του θέματος κα.)
9. Δεξιότητες/εργαλεία του συμβούλου (ενσυναίσθηση, καθοδήγηση, ανταπόκριση, αυτοαποκάλυψη, αμεσότητα, χιούμορ, αντιπαράθεση)
10. Ολοκλήρωση – τερματισμός της συνεργασίας, διαχείριση του αποχωρισμού, αντιστάσεις, παρακολούθηση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Διαδραστική διδασκαλία	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	160
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Hill, C. E. & O'Brien, K. M. (1999). *Helping skills. Facilitating exploration, insight and action*. Washington DC: American Psychological Association.
- Hough, M. (2002). *A practical approach to counseling*. Second edition. Pearson Education United
- Ivey, A. et al (1992). *Συμβουλευτική: Μέθοδος πρακτικής προσέγγισης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ivey, A., Ivey, M. & Simek-Morgan, L. (1993). *Counseling and psychotherapy: Integrating skills, theory and practice*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Ivey, A et al (1994). *Συμβουλευτική: Βασικές δεξιότητες επιρροής*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Joseph, S. (2006). *Positive Therapy*. Hove: Routledge.
- Κακαβούλης, Α. (1999). *Η συγγνώμη στις διαπροσωπικές σχέσεις*. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα.
- Καλαντζή-Αζίζι, Α. (1996). *Ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών/ητριών*. Αθήνα, Ελληνικά γράμματα.
- Κασσωτάκης, Μ. (επιμ) (2003). *Συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός. Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Κουνενάκη – Χατζηνικολάου, Ε. (2002). *Αναζήτηση Απασχόλησης. Αγορά εργασίας, επαγγελματικός προσανατολισμός, διαδικασία αναζήτησης απασχόλησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

- McLeod, J. (2005). *Εισαγωγή στη συμβουλευτική*. Αθήνα, Μεταίχμιο.
- Nathan, R. & Hill, L. (2006). *Επαγγελματική Συμβουλευτική. Η Συμβουλευτική Προσέγγιση της Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Παπάνης, Ε. & Μπαλάσα, Α. (2011). *Συμβουλευτική μέσω Διαδικτύου και Επικοινωνία*. Αθήνα: Εκδόσεις Αδελφοί Κυριακίδη Α.Ε.
- Πιστοφίδης, Α. (2003). *Εναλλακτικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός*. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.
- Proctor, G. (2002). *The dynamics of power in counselling and psychotherapy: Ethics, politics & practice*.
- Reynolds Welfel, E. & Patterson, L. E. (2005). *The counseling process*. 6e. Thomson/Brooks-Cole.
- Tilton, RS., Jackson, J. & Rigby, SC. (2001). *Τεχνικές εύρεσης εργασίας και επαγγελματισμός υπαλλήλων*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

-Προτεινόμενα περιοδικά

- Journal of Counseling and Development
- Adult Span Journal
- The Career Development Quarterly
- Counseling and Values: Spirituality, Ethics, and Religion in Counseling
- Counselor Education and Supervision
- Mental Health and School Counselling
- International Journal of the Advancement of Counselling
- British Journal of Guidance and Counselling
- Journal of Humanistic Counseling
- Journal of Multicultural Counseling and Development
- Journal of Addictions & Offender Counseling
- Journal of Employment Counseling

6.4 Κοινωνική Εργασία και Εξαρτήσεις

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ , ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	604	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW277/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Βασικές γνώσεις για τον ορισμό και τα είδη της εξάρτησης, τα ναρκωτικά και τις τοξικές ουσίες, τα αίτια και την έκταση του προβλήματος και την αντιμετώπιση του.</p> <p>Να αποκτήσουν οι φοιτητές/ήτριες βασικές γνώσεις σχετικά με τον ορισμό και τα είδη της εξάρτησης, τα ναρκωτικά και τις τοξικές ουσίες, την έκταση και τα αίτια του προβλήματος και την αντιμετώπισή του. Δίνεται έμφαση στις μεθόδους, τα μοντέλα και τους φορείς παρέμβασης, στο επίπεδο της πρόληψης και θεραπείας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοήσουν τους ψυχολογικούς και οικογενειακούς παράγοντες που επιδρούν στη χρήση τοξικών ουσιών. – Κατανοήσουν την ανάγκη για συνθετική προσέγγιση της τοξικοεξάρτησης. – Κατανοήσουν τον ρόλο των συνομηλίκων, του σχολικού περιβάλλοντος και των κοινωνικών συνθηκών που οδηγούν τα άτομα στη χρήση τοξικών ουσιών. – Εξοικειωθούν με τον τρόπο λειτουργίας των θεραπευτικών ομάδων και των μεθόδων που χρησιμοποιούν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και δυσκολιών των μελών των θεραπευτικών κοινοτήτων.

- Εξοικειωθούν με μεθόδους και τεχνικές που χρησιμοποιούν οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί οι οποίοι εργάζονται στο χώρο των εξαρτήσεων.
- Ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα, να τυποποιούν και να αναλύουν πληροφορίες και προβλήματα και να βρίσκουν λύσεις στο επαγγελματικό πεδίο τους, ακολουθώντας μια επιστημονική προσέγγιση.
- Κατανοούν πώς να ενεργούν δεοντολογικά και πώς να αναλαμβάνουν την ευθύνη των συνεπειών της επαγγελματικής τους συμπεριφοράς στο περιβάλλον και την κοινωνία.
- Αναλαμβάνουν ευθύνες σε ένα ομαδικό πλαίσιο, αναθέτοντας παράλληλα και συντονίζοντας εργασίες. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται ακόμα ο αποτελεσματικός προγραμματισμός και η οργάνωση του έργου τους, καθώς και η διαχείριση συγκρούσεων.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Λήψη αποφάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αιτιολογικές προσεγγίσεις και επιστημονικές προκαταλήψεις
2. Συνθετική Προσέγγιση
3. Η θεραπευτική κοινότητα ως νέα πρόταση
4. Η ελληνική πραγματικότητα
5. Θεραπευτικές Ομάδες
6. Η προσωπική αλλαγή
7. Η κρίση ως ευκαιρία για αλλαγή
8. Η συμβολή της οικογένειας στην αλλαγή, στη θεραπεία και στην επανένταξη
9. Εγκατάλειψη του θεραπευτικού πλαισίου
10. Η συμβολή των κοινωνικών λειτουργών στον τομέα των εξαρτήσεων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και Ανοιχτών Ακαδημαϊκών μαθημάτων. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20

	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας • Ασκήσεις αυτοαξιολόγησης 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</i></p> <p>Δημοπούλου-Λαγωνίκα, Μ. (2011). <i>Μεθοδολογία κοινωνικής εργασίας: Μοντέλα παρέμβασης</i>. Αθήνα: Τόπος.</p> <p>Μακλόκλιν, Μπ. (2001). <i>Ψυχοδυναμική συμβουλευτική</i>. Αθήνα: Καστανιώτη.</p> <p>Μανωλόπουλος, Σ. (2015). <i>Δρόμοι της Εφηβείας</i>. Αθήνα: Νήσος</p> <p>Μάτσα, Κ. (2001). <i>Ψάξαμε ανθρώπους και βρήκαμε σκιές. Το αίνιγμα της τοξικομανίας</i>. Αθήνα: Άγρα.</p> <p>Παπαδάτος, Γ. (2010). <i>Ναρκωτικά και εφηβεία. Κοινωνικά και ψυχολογικά αίτια. Προγράμματα πρόληψης. Παιδαγωγική αντιμετώπιση. Νομοθεσιακή αντιμετώπιση</i>. Αθήνα: Gutenberg (Γ. Δαρδάνος – Κ. Δαρδάνος Ο.Ε.)</p> <p>Πουλόπουλος, Χ. (2011). <i>Κοινωνική Εργασία και Εξαρτήσεις: Οι κοινότητες της αλλαγής</i>. Αθήνα: Μοτίβο.</p> <p>Σαλτσμπέργκερ - Ουίτεμπεργκ, Ι. (2005) <i>Η Αυτογνωσία από ψυχαναλυτική θεώρηση και οι ανθρώπινες σχέσεις</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>Σταλίκας, Α. (2011). <i>Θεραπευτικές παρεμβάσεις</i>. Αθήνα: Τόπος.</p> <p>Yalom, Ι. (2004). <i>Το δώρο της ψυχοθεραπείας</i>. Αθήνα: Άγρα.</p> <p><i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Κοινωνική Εργασία – Families in Society – Journal of Familiar Social Work – Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work – Clinical Social Work Journal – Psychoanalytic Social Work – Psychoanalytic Social Work – Child and Family Social Work
--

6.5 Δικαστική Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	605	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/modules/course_info/?from_home=true&course=SW239		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Δικαστική Κοινωνική Εργασία ή Εγκληματολογική Κοινωνική Εργασία είναι μία ειδίκευση της κοινωνικής εργασίας. Είναι η εφαρμογή των αρχών της κοινωνικής εργασίας σε θέματα και ζητήματα που άπτονται των νομικών και δικαστικών πλαισίων και περιλαμβάνουν ζητήματα επιμέλειας παιδιού, διαζυγίου, παιδικής παραμέλησης & κακοποίησης, τερματισμού των δικαιωμάτων γονικής μέριμνας, εμπειρογνωμοσύνης ή πραγματογνωμοσύνης, ενδοοικογενειακής βίας, ανήλικης παραβατικότητας καθώς και επανένταξης και θεραπείας δραστών, θυμάτων & των οικογενειών τους.</p> <p>Οι δικαστικοί/ές κοινωνικοί/ές λειτουργοί βοηθούν εξυπηρετούμενους που έχουν εκκρεμότητες με το σύστημα δικαιοσύνης. Μπορεί να εργάζονται με μέλη της οικογένειάς των παραβατών, με αυτούς που έχουν πρόσφατα αποφυλακιστεί, ή που βρίσκονται υπό παρακολούθηση μετά την αποφυλάκισή τους για την πρόληψη πιθανόν παραβάσεων των διατάξεων του νόμου, π.χ. ναρκωτικά. Επίσης, οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί παρακολουθούν άτομα που πάσχουν από ψυχικές νόσους που έχουν ως αποτέλεσμα παραβατικές πράξεις. Οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί είναι σε θέση να προτείνουν υπηρεσίες και τεχνικές αποκατάστασης</p>

και επανένταξης ή να υποστηρίξουν τα μέλη της οικογένειας που έχουν πληγεί από τις πράξεις του παραβάτη.

Οι ρόλοι που αναλαμβάνουν οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί εντός του συστήματος δικαιοσύνης είναι η συμβουλευτική και η κηδεμονία, η βοήθεια προς άτομα που είναι θύματα εμπορίας παράνομου σεξ, η επιμελητεία ανηλίκων, η συνηγορία υπέρ των θυμάτων βίας, διαζυγίου, κ.ά. Στο δικανικό σύστημα, υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ των παρεμβάσεων που αφορούν παιδιά και αυτών που αφορούν ενήλικες. Τα παιδιά ιδιαίτερα, δεν «δικάζονται» με τους ίδιους κανόνες δικαίου, γι αυτό και υπάρχει εξειδίκευση των κοινωνικών λειτουργών ανάλογα με το αντικείμενο. Αυτό απεικονίζεται και στις γνώσεις που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές/ήτριες. Οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί διαδραματίζουν ένα κεντρικό ρόλο στην ποινική δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων πρακτικών:

- Λειτουργούν ως αξιολογητές και εξετάζουν τις συνθήκες οικιακής βίας, παιδικής κακοποίησης και κακοποίησης ηλικιωμένων.
- Παρέχουν πληροφορίες στα δικαστήρια που επιτρέπουν στο δικαστήριο να λάβει αποφάσεις πχ. για την κηδεμονία ενός παιδιού.
- Δουλεύουν με νέους που βρίσκονται σε κίνδυνο, τους ενισχύουν και τους εντάσσουν σε προγράμματα που θα τους βοηθήσουν να αποφύγουν την φυλακή.
- Παρέχουν κλινικό έργο και υπηρεσίες διαχείρισης στα θύματα και στους θύτες μέσα από το δικανικό σύστημα.
- Παρέχουν κλινική αξιολόγηση και συμβουλευτικές υπηρεσίες για φυλακισμένους και τα θύματα αυτών.
- Παρέχουν κλινικές υπηρεσίες και διαχείριση προβλημάτων για φυλακισμένους και τις οικογένειές τους πριν και μετά την αποφυλάκιση τους, με σκοπό να διευκολύνουν την μετάβασή τους πίσω στην κοινότητά τους και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους.
- Συνηγορούν υπέρ των εξυπηρετούμενων τους.
- Συνεργάζονται με τους εισαγγελείς και συντάσσουν εκθέσεις κοινωνικού ιστορικού προκειμένου να λάβουν αποφάσεις.
- Λειτουργούν ως μεσολαβητές στη διευθέτηση θεμάτων των θυμάτων και των θητών.
- Βοηθούν τα άτομα να ανταπεξέλθουν στο σύνθετο νομικό σύστημα και στην απονομή δικαιοσύνης.
- Γράφουν εκθέσεις για το δικαστήριο και συγκεντρώνουν φακέλους με αποδείξεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και θα αποκτήσουν βαθύτερη κατανόηση σχετικά με τα εξής:

- Τα πεδία εφαρμογής της δικαστικής κοινωνικής εργασίας.
- Τις αστικές και ποινικές νομικές διαδικασίες που συμμετέχουν οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί.
- Τον πολύπλευρο ρόλο των δικαστικών κοινωνικών λειτουργών αναφορικά με την παροχή κλινικής πρακτικής, πραγματογνωμοσύνης .
- Τη δεοντολογία και τις προκλήσεις.
- Τις αιτίες και τις συνέπειες της εγκληματικότητας.
- Τους τρόπους παρέμβασης, επανένταξης και μεταχείρισης δραστών, θυμάτων & των οικογενειών τους.
- Να παρακολουθούν τους νέους παραβάτες από την ηλικία των 16 και άνω στην ένταξή τους στην κοινότητα.
- Να γράφουν εκθέσεις για τα δικαστήρια και να βοηθούν στον καθορισμό ή στη μείωση των ποινών από τους δικαστές.

- Να παρέχουν επίβλεψη εκπροσωπώντας το κράτος για μεγάλο χρονικό διάστημα για παραβάτες που έχουν απελευθερωθεί από τη φυλακή.
- Να εργάζονται με την οικογένεια του παραβάτη με σκοπό να διασφαλίσουν την ευημερία της οικογένειας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αναγνώριση και κριτική διερεύνηση των θεμάτων που απασχολούν την κοινωνία

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο αντικείμενο και τους σκοπούς της δικαστικής κοινωνικής εργασίας
2. Η Δικαστική Κοινωνική Εργασία στην Ελλάδα. Το σωφρονιστικό σύστημα: Ιστορική αναδρομή – ιδρυματισμός – στιγματισμός
3. Η σημασία της δικαστικής κοινωνικής εργασίας για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας. Ανήλικοι δράστες και παρέμβαση στις φυλακές, ανήλικοι δράστες και παρέμβαση στην κοινότητα
4. Θεωρητικές προσεγγίσεις της Δικαστικής Κοινωνικής Εργασίας (αιτίες της παραβατικότητας). Η έννοια της εγκληματικής δικαιοσύνης
5. Κοινωνική Εργασία με παραβάτες ανηλίκους και ενηλίκους, αντικείμενα παρέμβασης
6. Εισαγγελικές παραγγελίες, δεοντολογία, όρια στην εκτέλεση εισαγγελικών παραγγελιών και σύνταξη εκθέσεων για το δικαστήριο
7. Κακοποίηση & παραμέληση παιδιών και ενηλίκων: Διερεύνηση – Διάγνωση & Διαχείριση
8. Ενδοοικογενειακή βία, παρέμβαση σε δράστες και θύματα και στις οικογένειές τους, Αξιολόγηση κινδύνων επανάληψης παραβατικών συμπεριφορών
9. Σεξουαλική κακοποίηση
10. Δικαστική Κοινωνική Εργασία & ψυχική υγεία, ψυχικές διαταραχές & εγκληματικότητα, μεταχείριση κρατούμενων με ψυχικές διαταραχές
11. Ποινική διαμεσολάβηση, επιμελητεία, πραγματογνωμοσύνες και τεχνικές συνέντευξης
12. Εύρεση εργασίας και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση παραβατών
13. Μελέτες και παραδείγματα παρεμβάσεων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	20

	Διαδραστική διδασκαλία	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας	30
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη βιβλιογραφία</i></p> <p>Barker, R. L. & Branson, D. M. (2003). <i>Forensic social work: Legal aspects of professional practice</i> (2nd ed.). Binghamton, NY: Haworth Press.</p> <p>Bartlett, H. M. (1958). Working definition of social work practice. <i>Social Work</i>, 3(2),5–8.</p> <p>Beckett, J. O. & Johnson, H. C. (1995). Human development. In R. L. Edwards & J. G. Hopps (Eds.), <i>Encyclopedia of social work</i> (pp. 1385–1405). Washington,DC: National Association of Social Workers Press.</p> <p>Brownell, P. & Roberts, A. L. (2002). A century of social work in criminal justice and correctional settings. <i>Journal of Offender Rehabilitation</i>, 35(2), 1–17.</p> <p>Finn, H. L., & Jacobson, M. (2007). <i>Just practice: A social justice approach to social work</i> (2nd ed.). Peosta, IA: Eddie Bowers Publishing Co.</p> <p>Graham, J. R. & Barter, K. (1999). Collaboration: A social work practice method. <i>Families in Society</i>, 80(1), 6–13.</p> <p>Gumz, E. (2004). American social work, corrections and restorative justice: An appraisal. International. <i>Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology</i>, 48, 449–460.</p> <p>Henngeler, S. W., Schoenwald, S. K., Borduin, C. M., Rowland, M. D. & Cunningham, P. B. (1998). <i>Multisystemic treatment of antisocial behavior in children and adolescents</i>. New York: Guilford Press.</p> <p>Killian, M. L., & Maschi, T. (2009). A history of forensic social work in the United States. In T. Maschi, C. Bradley, & K. Ward (Eds.), <i>Forensic social work: Psychosocial and legal issues across diverse practice settings</i> (pp. 11–21). New York: Springer Publishing Company.</p> <p>Maschi, T., Bradley, C., & Ward, K. (Eds.) (2009). <i>Forensic social work: Psychosocial and legal issues in diverse practice settings</i>. New York: Springer Publishing Company.</p> <p>Maschi, T., Violette, N., Scotto Rosato, N., & Ristow, J. (2009). Juvenile justice and social work. In T. Maschi, C. Bradley, & K. Ward (Eds.), <i>Forensic social work: Psychosocial and legal issues across diverse practice settings</i> (pp. 231–254). New York: Springer Publishing Company.</p> <p>National Association of Social Workers. (1999a). <i>Code of ethics of the National Association of Social Workers</i>. Washington, DC: NASW Press.</p> <p>National Organization of Forensic Social Work. (1997). <i>What is forensic social work?</i> Retrieved on May 9, 2007, from http://www.nofsw.org/.</p> <p>Roberts, A. R. (Ed.). (2004). <i>Juvenile justice sourcebook: Past, present, and future</i>. New York: Oxford University Press.</p> <p>Roberts, A. R., & Brownell, P. (1999). A century of forensic social work: Bridging the past to the present. <i>Social Work</i>, 44, 359–369.</p>

- Roberts, A. R., & Springer, D. W. (2008). *Social work in juvenile justice and criminal justice settings* (3rd ed.). Springfield, IL: Charles C. Thomas.
- Saltzman, A., & Furman, R. (1999). *Law in social work practice* (2nd ed.). Belmont, CA: Wadsworth Publishers.
- Van Wormer, K. (2009). Restorative justice. In T. Maschi, C. Bradley, & K. Ward (Eds.), *Forensic social work: Psychosocial and legal issues across diverse practice settings* (pp. 11–21). New York: Springer Publishing Company.
- Wronka, J. (2008). Human rights. In T. Mizrahi & L. E. Davis (Eds.), *Encyclopedia of social work* (pp. 425–429). Washington, DC: National Association of Social Workers.
- Zastrow, C. H., & Kirst-Ashman, K. K. (2009). *Understanding human behavior and the social environment* (8th ed.). Belmont, CA: Brooks=Cole-Thompson Learning.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- Families and Society
- Journal of Forensic Mental Health
- Journal of Offender Rehabilitation
- Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology,
- Journal of Social Work
- Public Interest

6.6 Η Ανάλυση της Συμπεριφοράς

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	606	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW303/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η ανάλυση της συμπεριφοράς είναι η επιστήμη που βασίζεται στη φιλοσοφία του θεμελιώδους συμπεριφορισμού και παρέχει τη βάση για την πειραματική ανάλυση και την επιστημονική ερμηνεία ολόκληρου του φάσματος των ψυχολογικών φαινομένων, από την αντίληψη και τη γνώση έως και την ίδια τη δημιουργική επιστημονική σκέψη. Το μάθημα αυτό εισάγει τους/τις φοιτητές/ήτριες στη φιλοσοφία του θεμελιώδους συμπεριφορισμού, την πειραματική ανάλυση της συμπεριφοράς και τις εφαρμογές αυτής της προσέγγισης στην ψυχοθεραπεία, την εκπαίδευση και την κοινωνική πολιτική. Μέσω της προσέγγισης αυτή, οι φοιτητές/ήτριες θα εμβαθύνουν στην ανάλυση της μακροπρόθεσμης σχέσης του ατόμου με τα γεγονότα του φυσικού κόσμου και θα εκπαιδευτούν στην ερμηνεία και την αιτιολόγηση μιας πληθώρας συμπεριφορών, σκέψεων και συναισθημάτων που χαρακτηρίζουν την καθημερινή ζωή του ατόμου. Θα αποκτήσουν μια πιο σφαιρική κατανόηση της διαδικασίας μέσω της οποίας οι απόψεις, οι ερμηνείες μας και οι τρόποι με τους λύνουμε προβλήματα διαμορφώνονται συνεχώς μέσα από την αλληλεπίδρασή μας με άλλους ανθρώπους καθώς και με άλλα γεγονότα του φυσικού κόσμου. Επιπρόσθετα, θα εξοικειωθούν με παρεμβάσεις ρύθμισης των κατάλληλων συνθηκών με στόχο την αλλαγή των μη επιθυμητών ψυχολογικών καταστάσεων.</p>

Τέλος, στο μάθημα αυτό αναλύεται η προέλευση των κινήτρων, των ενδιαφερόντων και των προτιμήσεων των ανθρώπων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές των συμπεριφοριστικών θεωριών.
- Κατανοούν τον τρόπο αντίληψης της συμπεριφοράς που αυτές προάγουν.
- Έχουν γνώση των βασικών τεχνικών αξιοποίησης των παραπάνω θεωριών στη συμβουλευτική και την ψυχοθεραπεία.
- Ερμηνεύουν την προέλευση των ατομικών κινήτρων και προτιμήσεων.
- Πραγματοποιούν προγράμματα εφαρμοσμένης ανάλυσης της συμπεριφοράς.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η λανθασμένη παρουσίαση του συμπεριφορισμού ως ψυχολογία «ερεθίσματος-αντίδρασης»
2. Συμπεριφοριστική μεθοδολογία: Επιστημονική παρατήρηση, πειραματική ανάλυση και εκτεταμένη ατομική ανάλυση
3. Η επιστημονική ερμηνεία ψυχικών φαινομένων
4. Η προκαλούμενη συμπεριφορά: η φύση της, οι εξαρτημένες μεταβλητές και οι βασικές αρχές καθορισμού της
5. Τα συναισθήματα, η σεξουαλική διέγερση και άλλες εξαρτημένες αντιδράσεις στην ψυχοπαθολογία
6. Η συντελεστική συμπεριφορά: η φύση της, οι εξαρτημένες μεταβλητές και οι βασικές αρχές καθορισμού της
7. Η ενίσχυση, η εξάλειψη της ενίσχυσης και η επαγωγή δράσεων
8. Προγράμματα ενίσχυσης: Η μακροπρόθεσμη σχέση δράσεων-συνεπειών
9. Οι συντελεστικές διακρίσεις ερεθισμάτων στα προγράμματα συνεπειών
10. Αρνητική ενίσχυση και τιμωρία
14. Η εφαρμοσμένη ανάλυση της συμπεριφοράς και η εφαρμογή της στη θετική υποστήριξη της συμπεριφοράς

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Bailey, J., & Burch, M. (2013). <i>How to think like a behavior analyst: Understanding the science that can change your life</i>. New York: Routledge.</p> <p>Beck, J. (2016). <i>Εισαγωγή στη Γνωστική-Συμπεριφορική Θεραπεία</i> (Επιμέλεια: Γ. Σίμος). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.</p> <p>Γενά, Α. (2007). <i>Θεωρία και πράξη της ανάλυσης της συμπεριφοράς</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.</p> <p>Fisher, W.W., Piazza, C.C., & Roane, H.S. (Eds.). (2011). <i>Handbook of applied behavior analysis</i>. New York: Guilford Press.</p> <p>Madden, G.J., Dube, W.V., Hackenberg, T. D., Hanley, G. P., & Lattal, K. A. (2013). <i>APA handbook of behavior analysis, Vol. 2: Translating principles into practice</i>. American Psychological Association.</p> <p>Μέλλον, Ρ. (2013). <i>Ψυχολογία της συμπεριφοράς</i>. Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Newman, C.F. (2017). <i>Βασικά στοιχεία επάρκειας στη Γνωστική-Συμπεριφορική Θεραπεία: Η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και ικανού θεραπευτή της γνωστικής συμπεριφορικής προσέγγισης</i> (Επιμ. Π. Ρούσση, Μ. Κοσμίδου). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.</p> <p>Skinner, B.F. (2013). <i>Περί συμπεριφορισμού</i>. (Επιμ. Ρ. Μέλλον). Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Westbrook, D., Kennerley, H., & Kirk, J. (2012). <i>Εισαγωγή στη Γνωσιακή Συμπεριφοριστική Θεραπεία: Τεχνικές και Εφαρμογές</i> (Επιμ. Α. Καλαντζή-Αζίζι, Κ. Ευθυμίου). Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ψυχολογία – Γνωσιακή Συμπεριφοριστική Έρευνα και Θεραπεία – Hellenic Journal of Psychology – Cognitive Behaviour Therapy – Behavioural and Cognitive Psychotherapy – Behavior Analysis: Research and Practice

6.7 Κοινωνική Εργασία και Αναπηρία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	607	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW267/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Θεωρητική προσέγγιση των εννοιών: Αναπηρία, ανικανότητα, μειονεξία, ιδιαιτερότητα, αποκατάσταση, ενσωμάτωση. Κατηγορίες αναπήρων σύμφωνα με την Π.Ο.Υ. και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες κάθε κατηγορίας. Διαδικασία αποκατάστασης. Τεχνικές και δεξιότητες της Κοινωνικής Εργασίας για την αποκατάσταση αναπήρων και την κοινωνική ένταξη. Κοινωνικά δικαιώματα αναπήρων, κοινωνικές δεξιότητες, κοινωνική λειτουργικότητα. Ενδιάμεσες δομές στην Κοινότητα. Εναλλακτικές μορφές περίθαλψης, ανοιχτή προστασία, δικτύωση και συντονισμός των υπηρεσιών. Κοινωνική Εργασία και κοινωνική ένταξη. Κοινωνική Πολιτική για ανάπηρους στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.</p> <p><i>Μαθησιακοί στόχοι</i></p> <p>α) η ενημέρωση και εξοικείωση των σπουδαστών με την <i>Αναπηρία</i> . β) η γνώση των φορέων και προγραμμάτων παροχής υπηρεσιών και κοινωνικής φροντίδας για τους αναπήρους</p>

γ) η εξοικείωση των φοιτητών/ητριών με τους ρόλους και τις παρεμβάσεις του/της κοινωνικού/ής λειτουργού στην αποκατάσταση και κοινωνική ένταξη των αναπήρων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Έχουν εξοικειωθεί με έννοιες: Αναπηρία, διαφορετικότητα, ιδιαιτερότητα, κοινωνική κι εκπαιδευτική ένταξη, κοινωνική κι επαγγελματική αποκατάσταση Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ).
- Έχουν ευαισθητοποιηθεί σε θέματα κοινωνικών δεξιοτήτων, κοινωνικής λειτουργικότητας και κοινωνικών δικαιωμάτων των ΑμεΑ.
- Έχουν κατανοήσει την αναπηρία, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ανάπηροι στην κοινωνία καθώς και τα στάδια συμβουλευτικής προς το άτομο, τις οικογένειές και το κοινωνικό περιβάλλον.
- Γνωρίζουν τα είδη αναπηρίας σύμφωνα με την Π.Ο.Υ. και την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες του ατόμου, ανάλογα με το είδος της αναπηρίας του.
- Έχουν αποκτήσει δεξιότητες της Κοινωνικής Εργασίας για την κοινωνική, εκπαιδευτική κι επαγγελματική ένταξη ατόμων με αναπηρία.
- Γνωρίζουν τις εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης, διαβίωσης και φροντίδας καθώς και τις ενδιάμεσες δομές στην Κοινότητα για τα ΑμεΑ.
- Έχουν εξοικειωθεί με τους στόχους και τα μέτρα Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση που αφορούν στα άτομα με αναπηρία.
- Γνωρίζουν τους τρόπους παρέμβασης του/της κοινωνικού/ής λειτουργού για την κοινωνική ένταξη και την αποκατάσταση των ΑμεΑ.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ασκήση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θεωρητική προσέγγιση των εννοιών : Αναπηρία, ιδιαιτερότητα, κοινωνική και εκπαιδευτική ένταξη και αποκατάσταση.
2. Είδη και μορφές αναπηρίας σύμφωνα με την Π.Ο.Υ. και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες ΑμεΑ, ανάλογα με το είδος και τη μορφή της αναπηρίας.
3. Μοντέλα αναπηρίας
4. Κοινωνικά δικαιώματα, κοινωνικές δεξιότητες, κοινωνική λειτουργικότητα ΑμεΑ
5. Τεχνικές και δεξιότητες της Κοινωνικής Εργασίας για την κοινωνική ένταξη και την αποκατάσταση αναπήρων.
6. Κοινωνική Εργασία με Άτομα με Αναπηρία και τις οικογένειές τους
7. Κοινωνική Εργασία με την Κοινότητα για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία.
8. Προγράμματα και δομές στην Κοινότητα για την κάλυψη των αναγκών των αναπήρων και των οικογενειών τους. Δικτύωση και συντονισμός των υπηρεσιών
9. Κοινωνική Πολιτική για ανάπηρους στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	– Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΗΤΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης• Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</i></p> <p>Ασημόπουλος, Χ. & Μαρτινάκη, Σ. (2017, επιμ.). <i>Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια</i>. Αθήνα: Βήτα.</p> <p>Barnes, C., Oliver, M. & Barton, L. (2014, επιμ.). <i>Σπουδές για την Αναπηρία Σήμερα</i>. Αθήνα: Επίκεντρο.</p> <p>Δημητρόπουλος, Α. (2001). Η άτυπη ένταξη των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό γυμνάσιο - δυνατότητες υποστηρικτικής και συμβουλευτικής παρέμβασης στο πλαίσιο ενός μη ειδικού σχολείου. <i>Επιθεώρηση Συμβουλευτικής - Προσανατολισμού</i>, 58-59, 251-262.</p> <p>Ζώνιου – Σιδέρη, Α. (1996). <i>Οι ανάπηροι και η εκπαίδευσή τους</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Ζώνιου – Σιδέρη, Α. (2000, επιμ.). <i>Άτομα με ειδικές ανάγκες και η ένταξή τους. Πρακτικά Επιμορφωτικών Σεμιναρίων</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Ζώνιου-Σιδέρη, Α. & Σπανδάγου, Η. (2004, επιμ.). <i>Εκπαίδευση και τύφλωση. Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2000, επιμ.). <i>Ένταξη: Ουτοπία ή πραγματικότητα; Η εκπαιδευτική και πολιτική διάσταση της ένταξης μαθητών με ειδικές ανάγκες</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Ζώνιου-Σιδέρη, Α., Ντεροπούλου-Ντέρου, Ε., & Βλάχου-Μπαλαφούτη, Ε. (2012, επιμ.). <i>Αναπηρία και εκπαιδευτική πολιτική</i>. Αθήνα: Πεδίο.</p>
--

- Hodapp, R. (2005). *Αναπτυξιακές θεωρίες και αναπηρία: νοητική καθυστέρηση, αισθητηριακές διαταραχές και κινητική αναπηρία*. Στο Α. Ζώνιου-Σιδέρη & Η. Σπανδάγου (επιμ.). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Καλλινοκάκη, Θ. & Κασσέρη, Ζ. (2015, επιμ.). *Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση: Στα θρανία των ετεροτήτων* Αθήνα: Τόπος.
- Καραγιάννη, Γ. (2017). *Η αναπηρία στην Ελλάδα της κρίσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καραγιάννη, Π. & Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2006). Το κοινωνικό μοντέλο της αναπηρίας. Θεωρία και ερευνητική πρακτική. Αντιφάσεις και ερωτήματα. *Μακεδόν*, 15, 223-231.
- Λαμπροπούλου, Β. (1997). Οι απόψεις και οι εμπειρίες των κωφών μαθητών από τη φοίτησή τους σε σχολεία Ειδικής και Γενικής Εκπαίδευσης. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 93, 60-69.
- Λαμπροπούλου, Β. (2004) (Υπ.Έργου). *Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ: Χαρτογράφηση - Αναλυτικά Προγράμματα Ειδικής Αγωγής*. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Τμήμα Ειδικής Αγωγής.
- Μιχαηλίδης, Κ.(2009). *Συνεκπαίδευση και Αναπηρία*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.
- Ψύλλα, Μ., Μαυριγιαννάκη, Κ., Βαζαίου, Α. & Στασινοπούλου, Ο. (2003, επιμ.). *Άτομα με αναπηρίες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*. Αθήνα: Κριτική.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Κοινωνική Εργασία
- Families in Society
- Journal of Family Social Work
- Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work
- Clinical Social Work Journal
- Psychoanalytic Social Work
- Child and Family Social Work

6.8 Κοινωνική εργασία με Ηλικιωμένους

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	608	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW308/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Δημιουργούν και να διατηρούν αποτελεσματική επαγγελματική σχέση με το ηλικιωμένο άτομο και τα μέλη της οικογένειάς του. – Κατανοούν την εν γένει ψυχοκοινωνική κατάσταση του ηλικιωμένου ατόμου, τη λειτουργικότητά του, τη φυσική του κατάσταση καθώς και τις ανάγκες του για φροντίδα και υποστήριξη. – Υποστηρίζουν τους εξυπηρετούμενους στην αντιμετώπιση των ψυχολογικών, συναισθηματικών, κοινωνικών και οικονομικών δυσκολιών που συνεπάγεται το γήρας. – Ενισχύουν την ικανότητα του ατόμου για επικοινωνία, διαχείριση προβλημάτων στις σχέσεις με μέλη της οικογένειάς του, στη στοχοθέτηση και τη βελτίωση της φυσικής του κατάστασης. – Διασυνδέουν το ηλικιωμένο άτομο και τα μέλη του οικογενειακού του περιβάλλοντος με υπηρεσίες υγείας, ψυχικής υγείας, κοινωνικής φροντίδας και παροχών. – Συνηγορούν υπέρ των ηλικιωμένων και να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους για αξιοπρέπεια, πρόσβαση στις παροχές και τις υπηρεσίες. – Αναγνωρίζουν περιπτώσεις κακοποίησης ή εκμετάλλευσης του ηλικιωμένου και να παρεμβαίνουν άμεσα για την προστασία τους.

- Υποστηρίζουν συμβουλευτικά τους φροντιστές και τους ηλικιωμένους στη διαχείριση θεμάτων που σχετίζονται με χρόνια νοσήματα, απώλειες, θάνατο και πένθος.
- Αντιλαμβάνονται το ρόλο τους και τα επαγγελματικά τους όρια ως μέλη διεπιστημονικής ομάδας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ορισμός της τρίτης ηλικίας - Χαρακτηριστικά του γήρατος
2. Ιστορική αναδρομή της προστασίας του γήρατος
3. Προβλήματα υγείας και ψυχικής υγείας στην Γ' ηλικία
4. Ψυχοκοινωνικές ανάγκες των ηλικιωμένων
5. Στάσεις, αντιλήψεις και στερεότυπα για τους ηλικιωμένους
6. Λειτουργικότητα και ποιότητα ζωής
7. Κακοποίηση ηλικιωμένων
8. Θεωρίες της γήρανσης και Κοινωνική Εργασία
9. Συμβουλευτική υποστήριξη του ηλικιωμένου και της οικογένειας για τη διαχείριση θεμάτων που σχετίζονται με τον κύκλο ζωής, το θάνατο, την απώλεια και το πένθος
10. Η πρακτική και οι αξίες της κοινωνικής εργασίας στο πλαίσιο της διαμεθοδικής και διεπιστημονικής γηριατρικής φροντίδας
11. Δομές, παροχές και υπηρεσίες γηριατρικής κοινωνικής φροντίδας (δημόσιος, ιδιωτικός τομέας)
12. Δίκτυα στήριξης ηλικιωμένων (τυπικά, άτυπα)
13. Ο ρόλος του φροντιστή, ψυχοκοινωνικές ανάγκες και υπηρεσίες στήριξης των φροντιστών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class – Προβολή βίντεο 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	120

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ**

Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:

- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
- Ερωτήσεις σύντομης απάντησης
- Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αβεντισιάν – Παγοροπούλου, Α. (2000). *Η ψυχολογία της τρίτης ηλικίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Αζίι Καλατζή, Α. Ζώνιου-Σιδέρη, & Α. Βλάχου, Α. (1996). *Προκαταλήψεις και στερεότυπα*. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Λαϊκής επιμόρφωσης.

Ελληνική Γεροντολογική και Γηριατρική Εταιρεία (2004). *Οδηγός Φροντίδας Ηλικιωμένων Γονιών*. Αθήνα: Mendor.

Καβουνίδη, Τ. (1996). *Ηλικιωμένοι και άτυπα δίκτυα βοήθειας: Η κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών ανάμεσα στις γενιές στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.)*. Γήρανση και Κοινωνία: πρακτικά Πανελληνίου συνεδρίου Ε.Κ.Κ.Ε. Αθήνα: Ε.Κ.Κ.Ε

Marwedel, U. (2009). *Γεροντολογία & Γεροντοψυχιατρική*. Αθήνα: Ίων.

Μωυσίδης, Α., Ανθοπούλου, Θ. & Ντύκεν, Μ.Ν., (2002). *Οι ηλικιωμένοι στον αγροτικό χώρο*. Αθήνα: Gutenberg.

Naleppa, M.J. & Reid, W. (2003). *Gerontological Social Work – a Task-Centered Approach*. Columbia University Press.

Παγοροπούλου, Α. (2000). *Η Γεροντολογική Κατάθλιψη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Πανέρα, Ε. (1999). Κοινωνική υποστήριξη ηλικιωμένων. Στο Κωσταρίδου- Ευκλείδη, Α., (επιμ.) *Θέματα γηροψυχολογίας και γεροντολογίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

SLater, R. (2003). *Γηρατειά: Θλιμμένος Χειμώνας ή Δεύτερη Άνοιξη; - Η Ψυχολογία της Γήρανσης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

– Journal of Gerontological Social Work

6.9 Ψυχολογία των Διαπροσωπικών Σχέσεων

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	609	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW304/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι ανθρώπινες σχέσεις αποτελούν την ουσία της ανθρώπινης ύπαρξης. Η κοινωνική ζωή με το πλέγμα των σχέσεων που την χαρακτηρίζει, η φιλία, οι ερωτικές σχέσεις και οι σχέσεις στο ζευγάρι αποτελούν σημαντικότατο μέρος της καθημερινής ζωής, ενώ η βίωση και η έκβασή τους είναι αποφασιστικής σημασίας για την ύπαρξη. Το μάθημα αυτό προσφέρει ένα χρήσιμο πλαίσιο κατανόησης των διαπροσωπικών σχέσεων, εκθέτοντας τα βασικά ζητήματα που απασχολούν τους ανθρώπους στις σχέσεις τους με τους άλλους.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι αφενός η εισαγωγή στο ερευνητικό πεδίο των διαπροσωπικών σχέσεων και η παρουσίαση των παραγόντων που υπεισέρχονται στη μορφή και τη σημασία που μπορεί να λάβουν, αφετέρου η ευαισθητοποίηση σε σχετικές έννοιες και μοντέλα και η κατανόηση της θεωρίας, όπως επίσης και η δυνατότητα δημιουργικής χρήσης τους. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/ητριών με τις διαδικασίες διαμόρφωσης, διατήρησης αλλά και διάλυσης των ανθρώπινων σχέσεων είτε αυτές αφορούν στις σχέσεις φιλίας των παιδιών και των εφήβων, είτε στις ερωτικές σχέσεις των ενηλίκων, είτε στις επαγγελματικές σχέσεις.</p>

Παρουσιάζονται οι κλασικές κοινωνιοψυχολογικές θεωρίες για τη διαπροσωπική έλξη. Συζητώνται οι θεωρίες σχετικές με τη σύναψη δεσμού, την κοινωνική ανταλλαγή στις σχέσεις, τους ρόλους μέσα στη σχέση και την εξελικτική προσαρμοσιμότητα των δύο φύλων. Αναλύονται επίσης οι διεργασίες που οδηγούν σε διάλυση των σχέσεων, όπως οι συγκρούσεις, το ανικανοποίητο, οι εξωδυαδικές σχέσεις, η ζήλεια, η επιθετικότητα και η βία. Το μάθημα ολοκληρώνεται με τις θετικές και αρνητικές συνέπειες των σχέσεων αλλά και της απώλειάς τους για τη σωματική και ψυχική υγεία.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τις κεντρικές θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν χρησιμοποιηθεί στο πεδίο της ψυχολογίας των διαπροσωπικών σχέσεων
- Κατανοούν τους παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση, διατήρηση, αλλά και στη διάλυση των σχέσεων
- Αξιολογούν την επίδραση του κοινωνικών πλαισίων στις διαπροσωπικές σχέσεις
- Αντιλαμβάνονται τη σημασία των διαπροσωπικών σχέσεων στην υγεία και ψυχική υγεία του ατόμου
- Εμβαθύνουν σε διεργασίες απώλειας στα πλαίσια των στενών προσωπικών σχέσεων
- Αξιολογούν κριτικά και να εφαρμόσουν (σε ένα βαθμό) θεωρίες και ευρήματα στον εργασιακό τους χώρο.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θεωρίες για τη διαπροσωπική έλξη
2. Γνωστικές δομές και αναπαραστάσεις των διαπροσωπικών σχέσεων
3. Ο ρόλος του συναισθήματος στις διαπροσωπικές σχέσεις
4. Επικοινωνία και διαπροσωπικές σχέσεις
5. Ο ρόλος του φύλου στις διαπροσωπικές σχέσεις
6. Ο ρόλος του κοινωνικού πλαισίου στην πορεία των διαπροσωπικών σχέσεων
7. Κοινωνικά δίκτυα και διαπροσωπικές σχέσεις
8. Στρατηγικές διατήρησης των διαπροσωπικών σχέσεων
9. Διεργασίες διάλυσης των διαπροσωπικών σχέσεων
10. Ο ρόλος της διατήρησης και απώλειας των σχέσεων στην υγεία του ατόμου
15. Απώλεια και πένθος στη στενή προσωπική σχέση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο

	– Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Atkinson, R.L., Atkinson, C.A., Smith, E.E., Bem, D.J., & Hoeksema, S.N. (2004). Διαπροσωπική έλξη. Στο R.L. Atkinson, C.A., Atkinson, E.E. Smith, D.J. Bem, S.N. Hoeksema (επιμ.), <i>Εισαγωγή στην Ψυχολογία του Hilgard</i>, τόμ. Β' (552-579). Αθήνα: Παπαζήση.</p> <p>Baumeister, R. (Ed.) (2001). <i>Social psychology and human sexuality</i>. Philadelphia, Pa: Psychology Press.</p> <p>Berscheid, E., & Regan, P. (Eds.). (2005). <i>The psychology of interpersonal relationships</i>. New York: Prentice Hall.</p> <p>Brunk, B.P. (2007). Σύνδεση, έλξη και στενές σχέσεις. Στο M. Hewstone, & W. Stroebe (Eds.), <i>Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία</i> (509-546). Αθήνα: Παπαζήση.</p> <p>Coontz, S. (2008). <i>Η ιστορία του γάμου</i>. Αθήνα: Πυγμαλίων.</p> <p>Duck, S. & Ickles, W. (Eds.) (2000). <i>The social psychology of personal relationships</i>. New York: Wiley.</p> <p>Duck, St. (2004). <i>Ανθρώπινες σχέσεις</i>. Αθήνα: Καστανιώτη.</p> <p>Giddens, A. (2005). <i>Η μεταμόρφωση της οικειότητας. Σεξουαλικότητα, αγάπη και ερωτισμός στις μοντέρνες κοινωνίες</i>. Αθήνα: Πολύτροπον.</p> <p>Hendrick, K., & Hendrick, S.S. (2012). <i>Στενές σχέσεις: Θεμελιώδη ζητήματα της ψυχολογίας των διαπροσωπικών σχέσεων</i> (Επιμ. Π. Κορδούτης). Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Καφέτσιος, Κ. (2005). <i>Δεσμός, συναίσθημα και διαπροσωπικές σχέσεις</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω.</p> <p>Κορδούτης, Π. (2006). Το πεδίο των στενών διαπροσωπικών σχέσεων. Στο Π. Κορδούτης και Β.Γ. Παυλόπουλος (Επιμ.) <i>Πεδία έρευνας στην κοινωνική ψυχολογία</i> (300-365). Αθήνα: Ατραπός.</p> <p>Miell, D. & Dallos, R. (Επιμ.) (2007). <i>Διαπροσωπικές σχέσεις: μία συνεχής κοινωνική αλληλεπίδραση</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Reis, H., & Rusbult, C.E. (Eds.) (2004). <i>Close relationships</i>. New York: Psychology Press.</p> <p>Χρηστάκης, Ν & Χαλάτσης, Π (2010). <i>Φιλικές σχέσεις: Νοήματα και πρακτικές στις ομόφυλες και στις ετερόφυλες σχέσεις</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p>

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- Ψυχολογία
- Hellenic Journal of Psychology
- Journal of Social and Personal Relationships
- Journal of Relationships Research
- Personal Relationships

7 ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

7.1 Ποσοτικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	701	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	4	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW313/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις προσεγγίσεις, τις στρατηγικές και τις ποσοτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στην κοινωνική έρευνα, καθώς και η απόκτηση δεξιοτήτων και τεχνικών στον μεθοδολογικό σχεδιασμό της ποσοτικής μεθόδου έρευνας σε σχέση με τον ορισμό του ερευνητικού προβλήματος, την επιλογή δείγματος, τις μεθόδους συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και την ολοκλήρωση με επιτυχία μιας ερευνητικής πρότασης.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">– Κατανοούν την έννοια της ποσοτικής έρευνας στην Κοινωνική Εργασία– Γνωρίζουν τις οντολογικές και επιστημολογικές αρχές των ποσοτικών μεθόδων έρευνας– Κατανοούν και να γνωρίζουν αρχές και τεχνικές σχεδιασμού ποσοτικής έρευνας– Γνωρίζουν τις μεθόδους δειγματοληψίας– Γνωρίζουν τις μεθόδους και τα εργαλεία συλλογής ποσοτικών δεδομένων– Γνωρίζουν τις μεθόδους στατιστικής ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων έρευνας– Ευαισθητοποιούνται στα δεοντολογικά ζητήματα της ποσοτικής έρευνας

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών – Λήψη αποφάσεων – Αυτόνομη εργασία – Ομαδική εργασία – Σχεδιασμό ερευνητικών έργων – Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον – Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης – Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Βασικές έννοιες έρευνας και στατιστικής 2. Μεθοδολογικός προβληματισμός και ερευνητικό σχέδιο ποσοτικής μεθόδου έρευνας 3. Δεοντολογία και πολιτική στην ποσοτική κοινωνική έρευνα 4. Η δειγματοληψία στην ποσοτική έρευνα 5. Ερωτηματολόγια – Κλίμακες - Δομημένη συνέντευξη 6. Η διατύπωση ερωτήσεων 7. Δομημένη παρατήρηση 8. Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων 9. Η χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS 1 10. Η χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS 2 11. Η χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS 12. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής έρευνας
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας και στο εργαστήριο Η/Υ	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class – Εξοικείωση με ειδικό λογισμικό (SPSS) 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Εργαστηριακές ασκήσεις	60
	Σύνολο Μαθήματος	220
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	A. Θεωρητικό μέρος (60% τελικής βαθμολογίας) Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη μελέτη περίπτωσης 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας <p>B. Εργαστηριακό μέρος (40% τελικής βαθμολογίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος αξιολογείται καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου με εργαστηριακές ασκήσεις υποχρεωτικού χαρακτήρα σε καθορισμένες ημερομηνίες. • Τα κριτήρια αξιολόγησης και οι ημερομηνίες των εργαστηριακών ασκήσεων γίνονται γνωστά στους/στις φοιτητές/ήτριες κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών μαθημάτων.
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Babbie, E. (2011) <i>Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα</i>, Κριτική, Αθήνα.</p> <p>Bryman, A. (2017) <i>Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας</i>, Gutenberg, Αθήνα.</p> <p>Diamond, I. & Jefferies, J. (2006). <i>Αρχίζοντας τη Στατιστική. Μια εισαγωγή για κοινωνικούς επιστήμονες</i>. Αθήνα: Παπασωτηρίου.</p> <p>Howitt, D., & Cramer, D., (2010). <i>Στατιστική με το SPSS 16</i> (με εφαρμογές στην Ψυχολογία και τις Κοινωνικές Επιστήμες). Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.</p> <p>Κατσής, Α., Σιδερίδης, Γ., & Εμβαλωτής, Α. (2011). <i>Στατιστικές μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες</i>. Αθήνα: Τόπος.</p> <p>Κουτής, Χ.Κ.και συν (Επιμ.) (2016) <i>Θεμελιώδεις αρχές της μεθοδολογίας της έρευνας στις επιστήμες υγείας</i>, Εκδόσεις Βήτα, Αθήνα.</p> <p>Κυριαζή, Ν. (2011) <i>Η κοινωνιολογική έρευνα</i>, Πεδίο, Αθήνα.</p> <p>Robson, C. (2007) <i>Η έρευνα του πραγματικού κόσμου</i>, Gutenberg, Αθήνα.</p> <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά</p> <ul style="list-style-type: none"> – Journal of Statistics Education – Statistics Education Research Journal – Journal of Evidence-Based Social Work – Journal of the Society for Social Work and Research – International Journal of School Social Work

7.2 Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	702	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE143/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για την κατανόηση της ψυχοδυναμικής της οικογένειας μέσα στον κοινωνικό της χώρο και των θεωριών για τη δομή και τις διεργασίες της, η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων εκτίμησης της δυναμικής της οικογένειας και η ευαισθητοποίηση σε παρεμβατικές προσεγγίσεις.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν τη συμβολή της Κοινωνικής Εργασίας στην ιστορία της υποστήριξης των οικογενειών. – Κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια ως εξειδικευμένης μεθοδολογικής προσέγγισης . – Κατανοούν τις διαφορετικές μορφές, τη διαφορετικότητα και τις πεποιθήσεις σχετικά με την οικογένεια. – Εκτιμούν τις δυνάμεις των οικογενειακών συστημάτων για την επίλυση προβλημάτων. – Αξιολογούν τις δυνατότητες των οικογενειών για την κάλυψη των αναπτυξιακών προκλήσεων και την ψυχική τους ανθεκτικότητα. – Κατανοούν και να γνωρίζουν ένα δομημένο τρόπο αξιολόγησης των οικογενειών και συγκεκριμένα εργαλεία αξιολόγησης.

- Συνειδητοποιούν τον τρόπο που η ανισότητα συμβάλει στην κακοποίηση μέσα στην οικογένεια.
- Διαφοροποιούν τις ποικίλες έννοιες και εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια.
- Ευαισθητοποιηθούν στην πρόληψη και προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας της οικογένειας στην κοινότητα και σε σχέση με τους κοινοτικούς πόρους υποστήριξης .
- Ευαισθητοποιηθούν σε διαπολιτισμικές προσεγγίσεις σε σχέση με την Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια.
- Εφαρμόζουν κατάλληλα κλινικές γνώσεις, δεξιότητες και τεχνικές Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια σε όλα τα στάδια της διεργασίας επίλυσης προβλημάτων της οικογένειας, από τη διαγνωστική εκτίμηση, στην παρέμβαση και τον τερματισμό.
- Χρησιμοποιούν κριτική σκέψη για την επιλογή του κατάλληλου κλινικού μοντέλου κοινωνικής Εργασίας με οικογένεια για εκτίμηση και παρέμβαση, σε σχέση με το συνεργατικό μοντέλο της εργασίας με την οικογένεια.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βασικές έννοιες έρευνας και στατιστικής
2. Το πεδίο της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια
3. Οικογενειακά συστήματα
4. Ανάπτυξη της οικογένειας και ο κύκλος της οικογενειακής ζωής
5. Οι δυνάμεις και η ψυχική ανθεκτικότητα της οικογένειας
6. Πρακτικές διαστάσεις της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια
7. Η εναρκτήρια φάση της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια
8. Ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση της οικογένειας
9. Παρεμβάσεις οικογενειακών συστημάτων
10. Η φάση της παρέμβασης της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια
11. Παρεμβάσεις σε επίπεδο γονιών παιδιών και σε ζευγάρια και παρέμβαση με ευαισθησία προς το φύλο
12. Η φάση του τερματισμού στη Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Στην αίθουσα διδασκαλίας

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	160
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	<p>Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- <i>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</i></p> <p>Ασημόπουλος, Χ. & Μαρτινάκη, Σ. (Επιμ.) (2017). <i>Κοινωνική Εργασία με οικογένεια</i>. Αθήνα: Βήτα.</p> <p>Γκολντρινγκ, Μ.Μ. & Γκέρσον, Ρ. (1999). <i>Το γενεόγραμμα</i>. Αθήνα: Κέδρος.</p> <p>Ζερβάνος, Κ. (2009). <i>Τα οικογενειακά συστήματα - Εισαγωγή στη θεωρία του Bowen</i>. Αθήνα: Αίολος.</p> <p>Hoffman, L. (2002). <i>Οικογενειακή θεραπεία - Μία προσωπική ιστορία</i>. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.</p> <p>Minuchin, S. (2000). <i>Οικογένειες και οικογενειακή θεραπεία</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Munchie, J. και συν. (Επιμ.) (2008). <i>Οικογένεια: Η μελέτη και κατανόηση της οικογενειακής ζωής</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Schlippe, A. & Schweitzer, J. (2008). <i>Εγχειρίδιο της συστημικής θεραπείας και συμβουλευτικής</i>. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.</p> <p>Τσιάντης, Ι. (Επιμ.) (2003). <i>Εργασία με τους γονείς: Ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία με παιδιά και εφήβους</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>- <i>Συναφή επιστημονικά περιοδικά</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Κοινωνική Εργασία – Families in Society – Journal of Family Social Work – Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work – Clinical Social Work Journal – Psychoanalytic Social Work

7.3 Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση - Εποπτεία Ι

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	703	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	11	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Επαγγελματική Ηθική & Δεοντολογική Συμπεριφορά (203) 2. Τομείς και Υπηρεσίες Εφαρμογής της Κοινωνικής Εργασίας (303) 3. Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα (301) 4. Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες (402) 5. Μεθοδολογία Κοινοτικών Παρεμβάσεων (501) 6. Μέθοδοι & Δεξιότητες Συνέντευξης (503) 		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW229/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση - Εποπτεία Ι στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/ητριών με την πρακτική εφαρμογή της επιστήμης της Κοινωνικής Εργασίας και υλοποιείται σε οργανωμένες Κοινωνικές Υπηρεσίες και Φορείς με τους οποίους συνεργάζεται το Τμήμα. Οι εκπαιδευτικοί στόχοι αφορούν στην κατανόηση, προσαρμογή κι ενεργό συμμετοχή του/της φοιτητή/ήτριας στο περιβάλλον της Κοινωνικής Υπηρεσίας καθώς και στην εξοικείωσή του με το περιεχόμενο-αντικείμενο της εκπαιδευτικής εποπτείας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και με βάση τους εκπαιδευτικούς στόχους που αφορούν α) στην Κοινωνική Υπηρεσία-Οργάνωση και β) στην Εκπαιδευτική Εποπτεία, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση:</p>

A. Σε σχέση με την Κοινωνική Υπηρεσία-Οργάνωση, να:

- Έχουν εξοικειωθεί με την οργανωτική και διοικητική δομή της Κοινωνικής Υπηρεσίας και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.
- Έχουν εξοικειωθεί - εμπλακεί σταδιακά στα προγράμματα, δράσεις και στη δικτύωση της Κοινωνικής Υπηρεσίας με άλλες Οργανώσεις.
- Αναγνωρίζουν τον ρόλο του/της κοινωνικού/ής λειτουργού και των ορίων μεταξύ των διαφορετικών ειδικοτήτων στο πλαίσιο της διεπιστημονική ομάδας.
- Έχουν εξασκηθεί σε μεθόδους παρατήρησης, δεξιότητες κοινωνικού/ής λειτουργού, συλλογής και καταγραφής στοιχείων (δυναμικών οργάνωσης και παρεμβάσεων του/της εκπαιδευτή/εύτριας με τους/τις εξυπηρετούμενους/νες) .
- Κατανοούν και ερμηνεύουν τα κοινωνικά προβλήματα σε σχέση με την κοινωνική λειτουργικότητα του εξυπηρετούμενου στο περιβάλλον της Υπηρεσίας – Οργάνωσης.
- Έχουν αποκτήσει επαγγελματική στάση (αξίες και δεοντολογία) και να είναι σε θέση να τηρούν τις αρχές της επαγγελματικής δεοντολογίας.

B. Σε σχέση με την Εποπτεία, να:

- Κατανοούν τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα της Εποπτείας και το ρόλο του/της Επόπτη/ότριας ως σύμβουλου και καθοδηγητή/ήτριας.
- Έχουν αναπτύξει την ικανότητα:
 - ✓ για καταγραφή και παρουσίαση (γραφτή και προφορική) της εργασίας τους.
 - ✓ για σύνδεση των θεωρητικών γνώσεων με την πρακτική τους εφαρμογή στο Κέντρο Πρακτικής Άσκησης.
 - ✓ για ομαδική συνεργασία στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής εποπτείας.
 - ✓ αυτοέλεγχου και αυτογνωσίας σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Ανάπτυξη ικανότητας:
 - ✓ Παρατήρησης
 - ✓ Επικοινωνίας
 - ✓ Συλλογής – ανάλυσης – εκτίμησης – αξιολόγησης πληροφοριών
 - ✓ Κατάρτισης και εφαρμογής σχεδίου δράσης για αντιμετώπιση προβλημάτων
 - ✓ Αξιολόγησης των παρεμβάσεων που εφαρμόστηκαν.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία Ι είναι μάθημα ειδικότητας που αποτελείται από:

A) Την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση I που πραγματοποιείται σε επιλεγμένες από το Τμήμα Κοινωνικές Υπηρεσίες /οργανώσεις πρακτικής άσκησης τέσσερις (4) ημέρες την εβδομάδα με πλήρες ωράριο και

B) Την Εποπτεία I που υποστηρίζει την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση I και πραγματοποιείται εντός του ακαδημαϊκού ιδρύματος σε εβδομαδιαία βάση από μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και επιστημονικούς συνεργάτες (Π.Δ. 407) ειδικότητας Κοινωνικού/ής λειτουργού. Η Εποπτεία είναι τρίωρη και ομαδική.

Η Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση I αποκοπεί στη γνωριμία των φοιτητών/ητριών με την εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας στο σύγχρονο πλαίσιο λειτουργίας των κοινωνικών οργανώσεων. Οι ασκούμενοι/ες κατά την περίοδο αυτή της πρακτικής τους όπου έρχονται για πρώτη φορά σε επαφή με τον ρόλο του/της κοινωνικού/ής λειτουργού, αναλαμβάνουν κυρίως ρόλο «παρατηρητή» ενώ παράλληλα αναπτύσσουν και καλλιεργούν βασικές δεξιότητες και τεχνικές στην άσκηση του επαγγέλματος του/της κοινωνικού/ής λειτουργού (επικοινωνιακές δεξιότητες, ενεργητική ακρόαση, ενσυναίσθηση, συνεργασία, κ.ά.)

Η τοποθέτηση σε θέση Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης πραγματοποιείται σε έναν από τους ακόλουθους τομείς άσκησης της Κοινωνικής Εργασίας:

- Αναπηρία (δομές φροντίδας, εκπαίδευσης ή/και απασχόλησης ατόμων με αναπηρία)
- Εκπαίδευση (σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης)
- Εξαρτήσεις (κέντρα συμβουλευτικής, θεραπείας και αποκατάστασης ατόμων εξαρτημένων από ουσίες, αλκοόλ, τζόγο, Η/Υ)
- Εργασία και Κοινωνική Ασφάλιση (βιομηχανίες, ταμεία ασφάλισης κ.ά.)
- Κοινωνική Πρόνοια (προγράμματα παιδικής προστασίας και γενικά ατόμων και οικογενειών με κοινωνικές ανάγκες)
- Κοινοτική Οργάνωση και Ανάπτυξη (σε όλες τις βαθμίδες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης)
- Κοινωνικές Υπηρεσίες για τις ένοπλες Δυνάμεις και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.
- Παραβατικότητα και Εγκληματικότητα: πρόληψη και σωφρονισμός (Δικαστήρια Ανηλίκων, Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων, Σωφρονιστικά Καταστήματα, κ.ά.)
- Τρίτη Ηλικία
- Υγεία (νοσηλευτικά ιδρύματα, διαγνωστικά κέντρα κ.ά)
- Ψυχική Υγεία (Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Θεραπευτήρια Ψυχικών Παθήσεων, Συμβουλευτικοί Σταθμοί κ.λπ.)
- Κοινωνική Ένταξη Ευπαθών Ομάδων (π.χ. προσφύγων, μεταναστών, Ρομά)

Το μάθημα Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση I – Εποπτεία I υποστηρίζεται οργανωτικά από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από εκπαιδευτικούς του Τμήματος. Η Επιτροπή διατηρεί διαρκή επαφή και συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα στην Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση μέρη (φοιτητές/ήτριες, κοινωνικούς/ές λειτουργούς Πλαισίων Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης – Εκπαιδευτές/εύτριες, Επόπτες/ριες εκπαιδευτικούς κοινωνικούς/ές λειτουργούς). Ο ρόλος της περιλαμβάνει: επιλογή των οργανώσεων Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης και τοποθέτηση των φοιτητών/ριών σε αυτές, κατανομή των φοιτητών/ριών σε ομάδες εποπτείας και σύνδεση με επόπτη/ρια εκπαιδευτικό καθώς και διευθέτηση τυχόν προβλημάτων κατά τη διάρκεια της άσκησης.

Η ομαδική Εποπτεία που αποτελεί βασική μέθοδο εκπαίδευσης στην Κοινωνική Εργασία, περιλαμβάνει επίβλεψη, υποστήριξη και καθοδήγηση ομάδας φοιτητών/ριών που ασκούνται

στην ίδια υπηρεσία ή σε υπηρεσίες με συναφές αντικείμενο από επόπτη εκπαιδευτικό σε εβδομαδιαία βάση. Μέσω της ομαδικής αλληλεπίδρασης και της καθοδήγησης του επόπτη οι ασκούμενοι αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες ανάλυσης, σχεδιασμού και αξιολόγησης του έργου τους στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης. Παράλληλα, ευαισθητοποιούνται σε θέματα που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά τους (προσωπικές αντιλήψεις, προκαταλήψεις, στάσεις) και ενθαρρύνονται ώστε να αποκτήσουν αυτογνωσία και να αρχίζουν να διαμορφώνουν επαγγελματική στάση.

Ο/Η επόπτης/όπτρια – εκπαιδευτικός διευκολύνει τους/τις φοιτητές/ήτριες να διαχειριστούν την ένταση και το άγχος που προκύπτουν από την επαφή τους με τις απαιτήσεις του πλαισίου πρακτικής, αναγνωρίζει τις επιτυχίες παρεμβάσεις τους, επισημαίνει ελλείψεις και ανεπάρκειες και βοηθά στην αντιμετώπισή τους. Έχει τακτική επαφή και συνεργασία με τον υπεύθυνο κοινωνικό λειτουργό του πλαισίου πρακτικής άσκησης με στόχο τον προσδιορισμό του αντικειμένου άσκησης του/της φοιτητή/ήτριας, την παρακολούθηση της εξέλιξης και την αξιολόγηση του έργου του.

Λεπτομέρειες για την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία Ι δίνονται στον [Κανονισμό Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης](#), ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<p>A. Για την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση Ι :</p> <p>Βιωματική Μάθηση – Τοποθέτηση για πρακτική άσκηση σε επιλεγμένες από το Τμήμα Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δημόσιου, του ευρύτερου Δημόσιου ή/και του Ιδιωτικού Τομέα.</p> <p>B. Για την Εποπτεία Ι:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Διαλέξεις – Πρόσωπο με πρόσωπο βιωματική μάθηση σε ομάδες 															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt - Προβολή βίντεο - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση διαφανειών των παραδόσεων και άλλου υποστηρικτικού υλικού) - Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες (ανακοινώσεις, μηνύματα) μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class - Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά 															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="635 1648 1174 1727"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1174 1648 1452 1727"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="635 1727 1174 1805">ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι (Τοποθέτηση)</td> <td data-bbox="1174 1727 1452 1805">200</td> </tr> <tr> <td data-bbox="635 1805 1174 1850">ΕΠΟΠΤΕΙΑ Ι</td> <td data-bbox="1174 1805 1452 1850">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="635 1850 1174 1895">Μελέτη-Ανάλυση περίπτωσης</td> <td data-bbox="1174 1850 1452 1895">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="635 1895 1174 1939">Παιχνίδια ρόλων (Roll Plays)</td> <td data-bbox="1174 1895 1452 1939">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="635 1939 1174 1984">Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού</td> <td data-bbox="1174 1939 1452 1984">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="635 1984 1174 2007">Μελέτη- Ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1174 1984 1452 2007">10</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι (Τοποθέτηση)	200	ΕΠΟΠΤΕΙΑ Ι	30	Μελέτη-Ανάλυση περίπτωσης	20	Παιχνίδια ρόλων (Roll Plays)	10	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10	Μελέτη- Ανάλυση βιβλιογραφίας	10	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι (Τοποθέτηση)	200															
ΕΠΟΠΤΕΙΑ Ι	30															
Μελέτη-Ανάλυση περίπτωσης	20															
Παιχνίδια ρόλων (Roll Plays)	10															
Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10															
Μελέτη- Ανάλυση βιβλιογραφίας	10															

	Τήρηση Ημερολογίου	10
	Εκπόνηση Μελέτης (Project)	10
	Ασκήσεις Ατομικές/Ομαδικές	20
	Ατομική Μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	340
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	<p>Η συμμετοχή στο μάθημα Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία Ι, είναι υποχρεωτική. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές/ήτριες έχουν τη δυνατότητα 2 μόνο απουσιών (τόσο από την Πρακτική Άσκηση, όσο και από την Εποπτεία).</p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/ριών είναι ατομική και συνεχής και διαμορφώνεται συνεκτιμώντας τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το Ημερολόγιο δραστηριοτήτων που τηρούν οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες για την εργασία τους στο Πλαίσιο • Τις εργασίες που θα παραδώσουν ή/και παρουσιάσουν κατά τη διάρκεια τους εξαμήνου • Την αξιολόγηση του/της κοινωνικού/ής λειτουργού του Πλαισίου • Την αυτο-αξιολόγηση του/της φοιτητή/ήτριας • Τη συμμετοχή τους στην Εποπτεία: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της εποπτικής ομάδας ✓ Συμμετοχή σε ασκήσεις ✓ Διατύπωση απόψεων, προβληματισμών και τεκμηριωμένων προτάσεων αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</i></p> <p>Αβεντισιάν – Παγοροπούλου, Α. (2000). <i>Η ψυχολογία της τρίτης ηλικίας</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Αλεξανδρή, Α. (2013). <i>Ψυχανάλυση. Η Εποπτεία</i>. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.</p> <p>Αμπατζόγλου, Γ. (2002). <i>Αλλάζοντας χέρια. Διεπιστημονική προσέγγιση της διακίνησης και της τοποθέτησης των παιδιών</i>. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.</p> <p>Αρχοντάκη, Ζ. & Φιλίππου, Δ. (2003). <i>205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση ομάδων ψυχοθεραπείας, κοινωνικής εργασίας, εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>Βάρβογλη, Λ. (2007). <i>Τι συμβαίνει στο παιδί; Νευροεξελικτικές διαταραχές της παιδικής και της εφηβικής ηλικίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης</p> <p>BASW (British Association of Social Workers) (2012). <i>The Code of Ethics for Social Work</i>. U.K.: The Policy, Ethics and Human Rights Committee.</p> <p>Beers, M. & Berkow, R. (2005). <i>Merck εγχειρίδιο γηριατρικής</i>. Αθήνα: Πασχαλίδη.</p>

- Beresford, P. & Boxall, K. (2012). Service users, social work education and knowledge for social work. *Social Work Education*, 31(2), 155-167.
- Γενά, Α. & Μπαλαμώτης, Γ. (2011). *Η οικογένεια του παιδιού με αυτισμό*. Αθήνα: Gutenberg.
- Γιαννακούλας, Α. & Fizzarotti-Selvaggi (2007). *Το ψυχοδυναμικό counseling*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Γιωτάκος, Ο, Τσιλιάκου, Μ., Τσίτσικα, Α. & Τσουβέλας, Γ. (2014). *Νέες μορφές κακοποίησης παιδιού και εφήβου*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.
- Collins, D., Jordan, C. & Coleman, H. (2017). *Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια*. Επιστ. Επιμ. Χ. Ασημόπουλος & Σ. Μαρτινάκη. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
- Δημοπούλου - Λαγωνίκα, Μ. (2007). *Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας-Μοντέλα Παρέμβασης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας. Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", Κουσιδου, Τ. (2000). *Υιοθεσία. Τάσεις, Πολιτική, Πρακτική*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ελληνική Γεροντολογική και Γηριατρική Εταιρεία (2004). *Οδηγός Φροντίδας Ηλικιωμένων Γονιών*. Αθήνα: Mendor.
- Ζαϊμάκης, Γ. & Κανδυλάκη, Α. (Επιμ., 2005). *Δίκτυα κοινωνικής προστασίας: Μορφές παρέμβασης σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες*. Αθήνα: Κριτική.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α. & Σπανδάγου, Η. (Επιμ., 2011). *Εκπαίδευση και τύφλωση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α., Ντεροπούλου-Ντέρου, Ε. & Βλάχου-Μπαλαφούτη, Α. (Επιμ., 2012). *Αναπηρία και εκπαιδευτική πολιτική. Κριτική Προσέγγιση της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πεδίο.
- Θέμελη, Ο. (2014). *Τα παιδιά καταθέτει. Η δικανική εξέταση ανήλικων μαρτύρων, θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης*. Αθήνα: Τόπος.
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2009). *Η εποπτεία στα επαγγέλματα θεραπείας και πρόνοιας*. Αθήνα: University Studio Press.
- Καβουνίδη, Τ. (1996). *Ηλικιωμένοι και άτυπα δίκτυα βοήθειας: Η κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών ανάμεσα στις γενιές στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.)*. Γήρανση και Κοινωνία: Πρακτικά Πανελληνίου συνεδρίου Ε.Κ.Κ.Ε. Αθήνα: Ε.Κ.Κ.Ε
- Καλλινικάκη, Θ. & Κασσέρη, Ζ. (επιμ.) (2014). *Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση: στα θρανία των ετεροτήτων*. Αθήνα: Τόπος.
- Κανδυλάκη, Α. (2008). *Η Συμβουλευτική στην Κοινωνική Εργασία. Δεξιότητες και Τεχνικές*. Αθήνα: Τόπος.
- Κανδυλάκη, Α. (2009). *Κοινωνική Εργασία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον*. Αθήνα: Τόπος.
- Καραγιάννη, Γ. (2017). *Η αναπηρία στην Ελλάδα της κρίσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καραγκούνης, Β. (2008). *Κοινοτική εργασία και τοπική ανάπτυξη*. Αθήνα: Τόπος.
- Καστοριάδου-Παπαδοπούλου, Χ. (2009). *Κοινωνική Εργασία με Ομάδες*. Αθήνα: Έλλην-Γ. Πατρίκος & ΣΙΑ Ε.Ε.
- Korowska, J. (2014). *Communication and Interpersonal Skills in Social Work*. UK: Learning Matters.
- Κουντή-Χρονοπούλου, Κ., Τζεδάκη, Μ. & Πασσά, Μ. (Επιμ., 2015). *Η συμβολή της Κοινωνικής Εργασίας στην ψυχιατρική θεραπευτική*. Α΄ Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο. Αθήνα: Παρισιάνου.
- Κωστόπουλος, Τ. (2014). *Τοπική δημοκρατία και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Λαδιάς, Χ. (2013). *Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Λαδιάς, Χ. (2014). *Ειδικά θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Μανιαδάκη, Κ. & Κάκουρος, Ε. (2017). *Η διαχείριση της ΔΕΠ-Υ*. Αθήνα: Gutenberg.

- Μαρτινάκη, Σ. & Μπουρίκος, Δ. (2014). *Κοινωνική Εργασία και Ψυχική Υγεία*. Αθήνα: Βήτα.
- Marwedel, U. (2009). *Γεροντολογία & Γεροντοψυχιατρική*. Αθήνα: Ίων.
- Moore, D. (2011). *Εκπαίδευση και κώφωση*. Επιμ. Α. Ζώνιου-Σιδέρη & Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου. Αθήνα: Πεδίο.
- Μωυσίδης, Α., Ανθοπούλου, Θ. & Ντύκεν, Μ.Ν., (2002). *Οι ηλικιωμένοι στον αγροτικό χώρο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Oliver, M. (2009). *Understanding Disability – From Theory to Practice* (2nd Edn). Basingstoke: Macmillan.
- Παναγιωτόπουλος, Χ. (2016). *Κοινωνική Εργασία και Σχολείο*. Αθήνα: Μαρία Παρίκου & ΣΙΑ ΕΠΕ.
- Παπαδάτος, Γ. (2010). *Ναρκωτικά και εφηβεία. Κοινωνικά και ψυχολογικά αίτια. Προγράμματα πρόληψης. Παιδαγωγική αντιμετώπιση. Νομοθεσιακή αντιμετώπιση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πιτσελά, Α. (2013). *Η ποινική αντιμετώπιση της εγκληματικότητας των ανηλίκων*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Πουλόπουλος, Χ. & Τσιμπουκλή, Α. (2016). *Δυναμική των ομάδων και αλλαγή στους οργανισμούς*. Αθήνα: Τόπος.
- Πουλόπουλος, Χ. (2011). *Κοινωνική Εργασία και εξαρτήσεις. Οι κοινότητες της αλλαγής*. Αθήνα: Τόπος.
- Slee, R. (2010). *The irregular school: exclusion, schooling and inclusive education*. USA and Canada: Routledge.
- Thorvicroft, G. & Tansella, M. (2010). *Για μια καλύτερη φροντίδα της ψυχικής υγείας. Ηθική και δεοντολογία, τεκμήρια και εμπειρία*. Αθήνα: Τόπος.
- Tomas, D. & Woods, H. (2008). *Νοητική Καθυστέρηση. Θεωρία και Πράξη*. Επιμ. Α. Ζώνιου – Σιδέρη & Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου. Αθήνα: Τόπος.
- Τσαμπαρλή, Α. (2004). *Η ψυχαναλυτική προσέγγιση της οικογένειας*. Αθήνα: Ατραπός.
- Τσιάντης, Γ. (επιμ.) (2005). *Εργασία με τους γονείς: ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία με παιδιά και εφήβους*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Φιλίππου, Δ. & Καραντάνα, Π. (2010). *Ιστορίες για να ονειρεύεσαι... Παιχνίδια για να μεγαλώνεις... Για εμπύχωση βιωματικών ομάδων προσωπικής ανάπτυξης*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Von Schlippe, A. & Schweitzer, J. (2008). *Εγχειρίδιο της συστημικής θεραπείας και συμβουλευτικής*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Χριστοδούλου, Ν. & Κονταξάκης, Π. (2000). *Η Τρίτη Ηλικία*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Κοινωνική Εργασία. Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών
- European Journal of Social Work
- International Social Work
- Journal of Social Work Practice. Psychotherapeutic Approaches in Health, Welfare and the Community
- The British Journal of Social Work

7.4 Ανθρώπινα Δικαιώματα, Κοινωνική Εργασία και Κινήματα

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	704	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW221/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν διεθνώς βασικό κορμό στην εκπαίδευση και πρακτική εφαρμογή της κοινωνικής Εργασίας. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων των φοιτητών/ριών ως προς τα Ανθρώπινα Δικαιώματα την σύνδεση με την Κοινωνική Εργασία και του ρόλου των Κοινωνικών Κινήματων ως προς την διεκδίκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σκοπός του μαθήματος είναι αφ' ενός να εμβαθύνουν οι φοιτητές/ήτριες στις παραπάνω έννοιες και αφ' ετέρου να γνωρίσουν παρεμβάσεις που προάγουν την κοινωνική δικαιοσύνη σε ομάδες πληθυσμού που βιώνουν στίγμα, φτώχεια, κοινωνικό αποκλεισμό και καταπίεση. Επιπλέον στο συγκεκριμένο μάθημα συμμετέχουν εκπρόσωποι κοινοτήτων, κοινωνικών κινήματων και οργανώσεων εξυπηρετούμενων. Συγκεκριμένα, εκπρόσωποι των κοινωνικών κινήματων και των οργανώσεων των εξυπηρετούμενων (ΛΟΑΤΚΙ, Rom, Μετανάστες/Πρόσφυγες, Αντιρατσιστικό Κίνημα, Κίνημα Αλληλεγγύης, Οργανώσεις Αστέρων, Μονογονεϊκές κλπ) παρουσιάζουν παραδείγματα συλλογικής και κοινωνικής δράσης στην διεκδίκηση δικαιωμάτων τους με σκοπό την ευαισθητοποίηση των των φοιτητών/ητριών αλλά και την ενεργό συμμετοχή οργανώσεων εξυπηρετούμενων στην εκπαίδευση στην Κοινωνική Εργασία.</p>

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν για τα ανθρώπινα δικαιώματα την κατηγοριοποίηση αυτών και την σύνδεση τους με την Κοινωνική Εργασία.
- Εξοικειωθούν με την έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων και την σύνδεση τους με το κοινωνικό κράτος.
- Αναγνωρίζουν την σημασία της συνηγορίας και της νομικής υποστήριξης στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Γνωρίζουν την σημασία της συλλογικής δράσης, και τους ορισμούς για τα κινήματα.
- Γνωρίζουν την σημασία της κοινωνικής δράσης και ιδιαίτερα τον ρόλο των κινήματων των εξυπηρετούμενων και των κοινωνικών/ πολιτικών κινήματων στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Ευαισθητοποιηθούν στις διακρίσεις βάσει τάξης, φύλου, φυλής/εθνοτικής καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικιακές διακρίσεις, κλπ .
- Αξιολογούν κριτικά κυρίαρχες στάσεις και αντιλήψεις προς καταπιεζόμενες πληθυσμιακές ομάδες.
- Διακρίνουν τα δομικά αίτια προβλημάτων των ομάδων πληθυσμού που βιώνουν φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.
- Κατανοούν εις βάθος την σημασία της υπεράσπισης των δικαιωμάτων των εξυπηρετούμενων σε συνάρτηση με την κοινωνική δράση.
- Συνδέουν την micro – mezzo – macro practice της κοινωνικής εργασίας με την σημασία συνεργασίας των κοινωνικών λειτουργιών με οργανώσεις εξυπηρετούμενων και κινήματα.

Γενικές Ικανότητες

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε ζητήματα φύλου, φυλής, τάξης, σεξουαλικού προσανατολισμού κλπ
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ανθρώπινα Δικαιώματα και Κοινωνική Εργασία
2. Διακηρύξεις και κατηγοριοποίηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
3. Κοινωνικά Δικαιώματα και Κοινωνικό Κράτος
4. Συλλογική δράση και κινήματα
5. Η σύνδεση της Κοινωνικής Εργασίας με τα κινήματα
6. Πρακτικές ενδυνάμωσης και συνηγορίας στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
7. Ο ρόλος των οργανώσεων των εξυπηρετούμενων και των κινήματων στην υπεράσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	– Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Ασκήσεις στην τάξη (debate, εργασία σε μικρές ομάδες και παρουσίαση στην τάξη)	20
	Συζήτηση σε μικρές ομάδες	20
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης• Κριτική ανάλυση περιπτώσεων/θεωρίας• Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Αλεξανδρόπουλος, Σ. (2010). <i>Συλλογική Δράση και Αντιπροσώπευση Συμφερόντων πριν και μετά την Μεταπολίτευση στην Ελλάδα</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Αποστολέλη, Α. & Χαλκιά, Α. (2012). <i>Σώμα, Φύλο, Σεξουαλικότητα, ΛΟΑΤΚ Πολιτικές στην Ελλάδα</i>. Αθήνα: Πλέθρον.</p> <p>Βενιέρης, Δ. (2013). <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, το τέλος των ύμνων</i>. Αθήνα: Τόπος.</p> <p>Davis, A. (2014). <i>Γυναίκες, Φυλή και Τάξη</i>. Αθήνα: Πολιτεία.</p> <p>Dedotsi, S. (2015). <i>Social Work Education and Anti-Oppressive Practice in Greece</i>. Unpublished Thesis, University of Manchester.</p> <p>Della Porta, D. & Diani, M. (2010). <i>Κινήματα – Μία εισαγωγή</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Δουζίνας, Κ., (2006). <i>Το τέλος των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων</i>. Αθήνα: Παπαζήση.</p> <p>Fischer – Lescano A. (2014). <i>Ανθρώπινα Δικαιώματα σε καιρούς λιτότητας</i>, (επιμ.) Δ. Παπακώστας. Αθήνα: Ποταμός.</p>

- Hunt, P. (2017). *Social Rights are Human Rights*. UK: Centre for Welfare Reform.
- Ιωακειμίδης, Β. (2012). *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.
- Ife, J. (2009). *Human Rights from Below: Achieving Rights Through Community Development*. Australia: Cambridge University Press .
- Ife, J. (2012). *Human Rights and Social Work: Towards Rights-Based Practice*. New York: Cambridge University Press.
- Κογκίδου, Δ. (2015). *Πέρα από το Ροζ και το Γαλάζιο: Όλα τα Παιχνίδια για Όλα τα Παιδιά*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Κουγιουμτζής, Γ. & Λουκά, Α. (2018). *Συνηγορία και Συμβουλευτική: Προάσπιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ψυχικής Υγείας*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Lavalette, M., Penkenth, L., (2014). *Race, Racism and Social Work, Contemporary Issues and Debates*. Britain: Policy Press.
- Lundy C. (2011). *Social Work, Social Justice and Human Rights, A structural approach to practice*. University of Toronto Press.
- Papadaki, E. & Papadaki, V. (2011). 'So, what about homosexuals?'—Views on homosexuality among social work students in Crete, Greece. *European Journal of Social Work*, 14(2), 265-280.
- Παπαζήση, Θ., Χατζητρύφων Ν. & Κτενίδης, Θ., (επιμ) (2007). *Ομοφυλοφιλία, Ομοφυλοφοβία*. Πρακτικά 1ης Διεπιστημονικής Συνάντησης για την Ομοφυλοφιλία και την Ομοφυλοφοβία, 9,10 Οκτωβρίου. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Πετμεζίδου, Μ. & Παπαθεοδώρου Χ. (2004). *Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός*. Αθήνα: Εξάντας.
- Πουλόπουλος, Χ. (2014). *Κρίση, Φόβος και Διάρρηξη της Κοινωνικής Συνοχής*. Αθήνα: Τόπος.
- Στρατηγάκη, Μ. (2007). **Το Φύλο της Κοινωνικής Πολιτικής**. Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Σωτηρέλης, Γ. & Τσαϊτουρίδης, Χ. (2007). *Κοινωνικά Δικαιώματα και Κρίση του Κράτους Πρόνοιας*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Τελώνη, Δ.Δ. (2012). Κοινωνική δράση και Κοινωνική Εργασία στην κοινότητα με μετανάστες/πρόσφυγες: Η περίπτωση της Πάτρας ως εναλλακτικό μοντέλο δράσης. Στο Ιωακειμίδης, Β. (επιμ.) *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.
- Teloni, D.D. & Mantanika, R. (2015). This is a cage for migrants: The rise of racism and challenges for social work in Greek context. *Critical and Radical Social Work*. 3(2), pp. 189-206.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- British Journal of Social Work
- Critical and Radical Social Work Journal
- Critical Social Policy
- Ethics and Values in Social Work
- European Journal of Social Work
- European Journal of Women's Studies
- International Journal of Social Work
- Journal of Human Rights Practice
- Journal of Human Rights and Social Work
- Journal of Poverty and Social Justice

7.5 Ψυχιατρική

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	705	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE196/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα παρέχει τις βασικές γνώσεις στην ψυχιατρική θεωρία και στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών/ριών στις βασικές αρχές και έννοιες της ψυχιατρικής και στη σύνδεσή της με τις ψυχολογικές και κοινωνιολογικές θεωρίες, καθώς και με την επιστήμη της κοινωνικής εργασίας. Το μάθημα επικεντρώνεται γύρω από τις βασικές κλινικές-νοσολογικές οντότητες σύμφωνα με την σύγχρονη ταξινόμηση των ψυχιατρικών διαταραχών (DSM-5 και ICD-10).</p> <p>Επίσης αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες των διαγνωστικών και θεραπευτικών εργαλείων, έτσι ώστε ο/η φοιτητής/ήτρια να έχει μία συνολική αντίληψη, και οδηγεί στην εξοικείωση των φοιτητών/ριών με τη μεθοδολογία ανίχνευσης και διαφορικής διάγνωσης των ψυχικών διαταραχών του ενήλικα (μείζονες ψυχώσεις, αγχώδεις διαταραχές, καταθλιπτικές διαταραχές, ουσιοεξαρτήσεις, διαταραχές προσωπικότητας, κ.λπ). Η ψυχική νόσος και η διαχείρισή της γίνονται κατανοητές μέσα από το σύγχρονο βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο. Μέσα από το μάθημα αυτό, οι φοιτητές/ήτριες θα γνωρίσουν την κλινική εικόνα και τα βασικά χαρακτηριστικά των σοβαρότερων ψυχικών διαταραχών του ενήλικα και θα κατανοήσουν τον ρόλο του/της κοινωνικού/ής λειτουργού στη διεπιστημονική ομάδα ψυχιατρικού πλαισίου. Επίσης, θα μελετήσουν τις βασικές αρχές της πρόληψης των ψυχικών διαταραχών.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Έχουν μια σφαιρική γνώση της Ψυχιατρικής Νοσολογίας ενηλίκων με έμφαση στις σοβαρές ψυχικές παθήσεις, όπως σχιζοφρένεια και συναφείς διαταραχές, διπολική διαταραχή και

συναφείς διαταραχές, αγχώδεις και καταθλιπτικές διαταραχές, ουσιοεξαρτήσεις, διαταραχές προσωπικότητας και στη συννοσηρότητα όλων των παραπάνω.

- Έχουν επίγνωση των ψυχιατρικών καταστάσεων που εμφανίζονται με εικόνα σωματικής νόσου και το αντίστροφο .
- Γνωρίζουν τη διασύνδεση και τον ρόλο της ψυχιατρικής στη διαφορική διάγνωση και θεραπεία σε συνεργασία με άλλες επιστημονικές ειδικότητες στα πλαίσια διεπιστημονικής ομάδας.
- Έχουν μια σφαιρική επίγνωση των θεραπευτικών εργαλείων όπως πηγάζουν από το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο της ψυχιατρικής και εφαρμόζονται στις σύγχρονες μορφές παροχής ψυχιατρικής περίθαλψης εντός νοσοκομείου και στην κοινότητα με έμφαση: α) στην βιολογική και ψυχοφαρμακολογική αντιμετώπιση των ψυχιατρικών παθήσεων, β) στις βασικές αρχές και πρακτικές των τριών μειζόνων ψυχοθεραπευτικών τάσεων (ψυχοδυναμική, γνωστική/συμπεριφορική, οικογενειακή), και γ) στις ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις στην ψυχική νόσο για υποστήριξη της λειτουργικότητας του αποστιγματισμού και της αποκατάστασης στην κοινότητα.
- Αντιλαμβάνονται την πολυπλοκότητα των ψυχιατρικών παθήσεων και την συμβατικότητα της ψυχιατρικής διάγνωσης, που αντανακλούν την πολυπλοκότητα και πλαστικότητα του εγκεφάλου και την διττή παθοφυσιολογική προέλευσή τους (γενετική/νευροανάπτυξη σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον) σύμφωνα με πρόσφατες γνώσεις από τις βασικές νευροεπιστήμες.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην ψυχιατρική
2. Ιστορική ανασκόπηση της ψυχιατρικής
3. Ψυχιατρική εξέταση και σημειολογία
4. Σχιζοφρένεια και φάσμα ψυχωσικών διαταραχών
5. Διπολική διαταραχή και φάσμα των συναισθηματικών ψυχώσεων
6. Αγχώδεις διαταραχές
7. Σωματόμορφες Διαταραχές
8. Διαταραχές Προσωπικότητας
9. Κατάθλιψη
10. Χρήση Αλκοόλ και Ουσιών
11. Η συμβολή της νευροψυχολογικής αξιολόγησης στην διάγνωση και θεραπεία των ψυχιατρικών διαταραχών
12. Ο ρόλος του/της κοινωνικού/ής λειτουργού στα ψυχιατρικά πλαίσια, στην αποκατάσταση και στην επανένταξη των ψυχικά πασχόντων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. - Προβολή βίντεο - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Αγγελόπουλος, Ν. (2012). <i>Μεγάλη ψυχιατρική εγκυκλοπαίδεια</i>. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.</p> <p>Andreasen, N.C., & Blac, D.W. (2015). <i>Εισαγωγή στην ψυχιατρική</i> (Επιμ. Ι. Νηματούδης & Α. Ιακωβίδης). Αθήνα: Παρισιάνου.</p> <p>Carlat, D.J. (2011). <i>Ψυχιατρική συνέντευξη</i> (Επιμ. Δ.Γ. Κανδύλης). Αθήνα: Παρισιάνου.</p> <p>Καπρίνης, Γ.Σ. (2009). <i>Κλινική ψυχιατρική</i>. Αθήνα: Παρισιάνου.</p> <p>Katona, C. & Robertson, M. (2015). <i>Ψυχιατρική με μια ματιά</i>. Αθήνα: Παρισιάνου.</p> <p>Κουντή, Κ.Λ., Τζεδάκη, Μ., Πάσσα, Μ., & Παπαδημητρίου, Γ.Ν. (2015). <i>Η συμβολή της κοινωνικής εργασίας στην ψυχιατρική θεραπευτική</i>. Αθήνα: Παρισιάνου.</p> <p>Λέκκα, Β. (2012). <i>Ιστορία και θεωρία της ψυχιατρικής</i>. Αθήνα: Futura.</p> <p>Παπαδημητρίου, Γ., Λιάππας, Ι., & Λύκουρας, Λ. (2012). <i>Σύγχρονη ψυχιατρική</i>. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.</p> <p>Σακκάς, Π. (2016). <i>Η ψυχιατρική αλλιώς</i>. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις</p> <p>Stevens, L. & Rodin, I. (2016). <i>Ψυχιατρική</i>. Αθήνα: Παρισιάνου.</p> <p>Στυλιανίδης, Σ. (2014). <i>Σύγχρονα θέματα κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής</i>. Αθήνα: Μοτίβο.</p> <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ψυχιατρική - Εγκέφαλος - Αρχεία Νευρολογίας και Ψυχιατρικής - Αρχεία Ε.Ψ.Ψ.Ε.Π. - Τετράδια Ψυχιατρικής

- The American Journal of Psychiatry
- Journal of Psychiatry
- Comprehensive Psychiatry: The Journal of Psychopathology

7.6 Κοινωνική Εργασία στον Εργασιακό Χώρο

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	706	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/TKE109/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Κοινωνική Εργασία στον εργασιακό χώρο είναι μία ειδίκευση της κοινωνικής εργασίας που αφορά στη διαχείριση των ανθρώπινων και κοινωνικών αναγκών στην εργασιακή κοινότητα. Αναφέρεται σε μία σειρά από παρεμβάσεις που έχουν ως σκοπό τη προσαρμογή του ατόμου σε ένα εργασιακό περιβάλλον. Με την έννοια αυτή ο/η κοινωνικός/ή λειτουργός ασχολείται με μία ποικιλία ατομικών και οικογενειακών προβλημάτων, τις σχέσεις μέσα σε ένα οργανισμό, αλλά και τις σχέσεις του οργανισμού με την ευρύτερη κοινότητα.</p> <p>Το αντικείμενο εργασίας στο χώρο της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων είναι ένας τομέας της κοινωνικής εργασίας που απαιτεί ειδικές δεξιότητες, γνώσεις και αξίες για να επιφέρει θετικά αποτελέσματα μεταξύ του/της επαγγελματία κοινωνικού/ής λειτουργού, των εργαζομένων και της εργοδοσίας.</p> <p>Τα μαθησιακά αποτελέσματα από την διδασκαλία του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Η εξοικείωση των φοιτητών/ριών με τις ιδιαιτερότητες του εργασιακού χώρου, η ανάπτυξη ικανοτήτων για εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας στο πλαίσιο της επιχείρησης και η εξοικείωσή τους με μεθόδους εργασίας σε επίπεδο ατομικό, ομαδικό και κοινοτικό (εργασιακός χώρος ως κοινότητα).

- Η δυνατότητα παρέμβασης σε θέματα συγκρούσεων, προβληματικών συναδελφικών σχέσεων, διαβουλεύσεων, διαπραγματεύσεων, λήψη αποφάσεων.
- Η ανάπτυξη της ικανότητας του/της κοινωνικού/ής λειτουργού να μεσολαβεί προς επίλυση προβλημάτων με σκοπό να επέλθει εργασιακή ειρήνη.
- Η συμβολή του/της κοινωνικού/ής λειτουργού στη διοργάνωση εκδηλώσεων για τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους και η φροντίδα των παιδιών των εργαζομένων που πάσχουν από προβλήματα υγείας ή αναπηρίες.
- Η απόκτηση γνώσεων σε θέματα συμβουλευτικής προς τους εργαζόμενους.
- Ο σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζομένων και η παροχή πληροφοριών για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων, προβλημάτων υγείας και η υποστήριξη προς αυτούς που βρίσκονται σε κίνδυνο να χάσουν την εργασία τους.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επίδειξη κοινωνικής επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Μελέτη των προβλημάτων των εργαζομένων, τα οποία οφείλονται είτε σε προσωπικές καταστάσεις είτε σε απαιτήσεις, που πηγάζουν ή συμβαίνουν στον χώρο της εργασίας, με τις ανάλογες συνέπειες είτε στο άτομο είτε στο πλαίσιο απασχόλησης.
2. Παροχή ανθρώπινων υπηρεσιών στο χώρο της εργασίας . Επίλυση προβλημάτων. Συμβουλευτική στη Διοίκηση. Συμμετοχή στην ανάπτυξη της πολιτικής για το προσωπικό.
3. Θεωρητικές Προσεγγίσεις στον χειρισμό καταστάσεων στον Εργασιακό Χώρο.
4. Γνώση στοιχείων Οργανωσιακής Συμπεριφοράς, διάγνωσης και χειρισμού επαγγελματικών δυσλειτουργιών. Αντιθέσεις στον εργασιακό χώρο.
5. Η διάγνωση δυσλειτουργιών σε σχέση με το επαγγελματικό άγχος, την κατάθλιψη και την ψυχοπαθολογία στον χώρο της εργασίας ως απαραίτητες προϋποθέσεις για την επάρκεια του/της Κοινωνικού/ής λειτουργού, που εργάζεται στη Βιομηχανία, τις Επιχειρήσεις ή στα Εργατικά Συνδικάτα
6. Επίλυση θεμάτων σεξουαλικής και ηθικής παρενόχλησης και θεμάτων των σεξουαλικών μειονοτήτων στο χώρο της εργασίας
7. Διαφορές στον τρόπο προσέγγισης του αντικειμένου της εργασίας και επίλυση συγκρούσεων μεταξύ των εργαζομένων
8. Διαχείριση αλλαγών
9. Διαπραγμάτευση, αξιολόγηση
10. Παρακίνηση, ικανοποίηση και ανάπτυξη προσωπικού
11. Οργάνωση εκδηλώσεων στο χώρο εργασίας
12. Προαγωγή των σχέσεων και των ρόλων στον χώρο της εργασίας
13. Ασκήσεις και συζήτηση περιπτώσεων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	– Χρήση βιντεοπρωτόζεκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Ασκήσεις Πεδίου	40
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης• Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p> <p>Bates, J. & Thompson N. (2007). Workplace Well-Being: An Occupational Social Work Approach. <i>Illness, Crisis and Loss</i>, 15(3).</p> <p>Carroll, M. & Walton, M. (eds) (1999). <i>Handbook of Counselling in Organisations</i>. London: Sage.</p> <p>Debotosh, S. (2007). <i>Aspects of Industry and Occupational Social Work</i>. Delhi, Abhijeet publications.</p> <p>Desai, M.M (1979). <i>Industrial Social work</i>. Bombay: Tata Institute of Social Work.</p> <p>Goldberg, R. & Steury, S. (2001). Depression in the workplace: costs and barriers to treatment. <i>Psychiatric Services</i>, 52,1639-1643.</p> <p>Googins, B. (1975). Employee Assistance Programs. <i>Social Work</i>, 20, 464–65.</p> <p>Heyman, M. M. (1971). Employer-sponsored Programs for Problem Drinkers. <i>Social Casework</i>, November, 547–52.</p> <p>Mayor, J. (2001). Review confirms workplace counselling reduces stress. <i>BMJ</i>, 322, 637.</p> <p>McLeod, J. (2001). <i>Counselling in the Workplace: The Facts. A Systematic Study of the Research Evidence</i>. Rugby: British Association for Counselling and Psychotherapy.</p> <p>Meyer, C. & Allen, R. (2004). <i>Επιχειρηματικότητα και διοίκηση μικρών επιχειρήσεων</i>. Αθήνα: Έλλην.</p> <p>Oher, J.M. (ed.) (1999). <i>The Employee Assistance Handbook</i>. NewYork: Wiley.</p> <p>Robbins S., Judge, T. (2011). <i>Οργανωσιακή Συμπεριφορά</i>. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Smith, M.L (1989). <i>Social Work in the Work Place, An Overview</i>. New York: Springer.</p>

Straussner, S. (1999). *Occupational Social Work Today, An Overview*. New York: The Haworth Press.

Thompson, E.P. (2008). *Χρόνος, εργασιακή πειθαρχία και βιομηχανικός καπιταλισμός*. Αθήνα: Νησίδες.

Wainwright, D. & Calnan, M. (2002). *Work Stress: The Making of a Modern Epidemic*. Buckingham: Open University Press.

-Συναφή επιστημονικά Περιοδικά

- Asia Pacific Journal of Human Resources
- Journal of Organisational Behaviour
- Journal of Management
- Personnel Psychology
- Research on Social Work Practice

8 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

8.1 Διαπολιτισμική Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	801	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW242/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">– Κατανοούν τα οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά, και θρησκευτικά αίτια που συμβάλουν στη δημιουργία του μεταναστευτικού και προσφυγικού φαινομένου.– Να κατανοούν τις έννοιες της πολυπολιτισμικότητας, της ταυτότητας, της ετερότητας, του κοινωνικού αποκλεισμού, των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων.– Να κατανοούν τη διαφοροποίηση των εννοιών της αφομοίωσης, της ενσωμάτωσης και της κοινωνικής ένταξης.– Κατανοούν το ψυχοκοινωνικό προφίλ των διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων (μετανάστες, πρόσφυγες, Ρομά) και τους ιδιαίτερους επικοινωνιακούς κώδικες (λεκτικούς και μη λεκτικούς).– Κατανοούν τα αισθήματα απώλειας, της πολιτισμικής, ψυχολογικής και κοινωνικής ταυτότητας, που συνοδεύουν τους μετακινούμενους και πολιτισμικά διαφοροποιημένους πληθυσμούς.– Εφαρμόζουν αξίες, στάσεις και σεβασμό στη διαφορετικότητα, προωθώντας τις αρχές και τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης.

- Εφαρμόζουν τις τεχνικές της αντιρατσιστικής προσέγγισης.
- Αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες προσαρμογής και τη διαδικασία της κοινωνικής ενσωμάτωσης καθώς και τις συνέπειές τους τόσο για τις μειονοτικές όσο και για την κυρίαρχη κοινωνική ομάδα.
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά διλήμματα και συγκρούσεις που αντιμετωπίζουν ως επαγγελματίες στη συνεργασία τους με πολίτες που διαθέτουν διαφορετικό αξιακό και πολιτισμικό υπόβαθρο.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης

1. Διάκριση των εννοιών «μετανάστης», «πρόσφυγας», νομικό πλαίσιο.
2. Ανάλυση των εννοιών «έθνος», «φυλή», πολιτισμική ταυτότητα», «ετερότητα», «ρατσισμός», «διάκριση», «στερεότυπα», «προκαταλήψεις», «πολιτισμική επάρκεια». Ασκήσεις αξιολόγησης στερεοτύπων
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις, εξέλιξη της κοινωνικής εργασίας με μετανάστες και μειονοτικές ομάδες κατά Ely και Denney (Δομική θέση, Πολιτισμικό έλλειμμα, Φιλελεύθερος πλουραλισμός, Πολιτισμικός πλουραλισμός).
4. Αφομοιωτική αντίληψη, Πολιτισμική επάρκεια, Επιπολιτισμός, Προώθηση κοινωνικής δικαιοσύνης και κοινωνικών δικαιωμάτων.
5. Πολιτισμικό σοκ, στάδια
6. Αντιρατσιστικές προσεγγίσεις στη Διαπολιτισμική Κοινωνική Εργασία
7. Κοινωνική Εργασία με μετανάστες/ πρόσφυγες σε μικρο, μέσο και μακρο επίπεδο
8. Συνέντευξη με πολιτισμικά διαφοροποιημένες ομάδες, συνεργασία με μεταφραστή/ διαμεσολαβητές
9. Θρησκεία και Κοινωνική Εργασία (το παράδειγμα του Ισλάμ)
10. Κατανόηση της ατομικής πολιτισμικής ταυτότητας του επαγγελματία ως μέσο κατανόησης του «άλλου». Παραδείγματα προσδιορισμού πολιτισμικής ταυτότητας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class – Προβολή βίντεο 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30

	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Bemak, F., Chung, R., & Pedersen, P. (2003). *Counseling refugees: A psychosocial Approach to Innovative Multicultural Interventions*. USA: Greenwood Publishing Group.
- Βουλγαρίδου, Μ. & Τομαράς, Β. (2001) Προσφυγική Οικογένεια και Ψυχική Υγεία. Η Ελληνική εμπειρία. *Τετράδια Ψυχιατρικής*, 74, 9-24.
- Dominelli, L. (2002). *Antioppressive Social Work Theory and Practice*. Palgrave, Macmillan.
- Furnhum, A. & Bochner, S. (1986). *Culture Shock: Psychological reactions to unfamiliar environments*. New York: Methuen.
- Ζαϊμάκης, Γ., & Κανδυλάκη, Α. (2005, επιμ.). *Δίκτυα Κοινωνικής Προστασίας: Μορφές Παρέμβασης σε ευπαθείς ομάδες και σε πολυπολιτισμικές κοινότητες*. Αθήνα:Κριτική.
- Hall, S. (1996). Who needs "Identity"? in Hall, S. και Gay, P. (Eds.), *Questions of Cultural Identity* (pp. 1-17). London: Sage Publications.
- Καλαντζή-Αζίζι, Α., Ζώνιου-Σιδέρη, Α. & Βλάχου, Α. (1996). *Προκαταλήψεις και Στερεότυπα: Δημιουργία και Αντιμετώπιση*. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης.
- Κανδυλάκη, Α. (2009). *Κοινωνική Εργασία σε Πολυπολιτισμικό περιβάλλον*. Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.
- Κούρτοβικ, Ι. (2001). Μετανάστες: ανάμεσα στο δίκαιο και στη νομιμότητα. Στο Μαρβάκης, Α., Παρσάνογλου, Δ., & Παύλου, Μ. (επιμ.), *Μετανάστες στην Ελλάδα* (σσ. 163-198). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κτιστάκης, Γ. (2006). *Ιερός Νόμος του Ισλάμ και μουσουλμάνοι Έλληνες Πολίτες*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
- Lee, M.L. (1999). *An Introduction to Multicultural Counseling*. USA: San Francisco State University.
- Πανούσης, Γ. (2004). Κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνικοί αποκλειστές. *Κοινωνική Εργασία*, 73, 9-14.
- Παπαδημητρίου, Ζ. (2000). *Ο Ευρωπαϊκός Ρατσισμός: Εισαγωγή στο Φυλετικό Μίσος*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Παπαταξιάρχης, Ε. (2006). Το καθεστώς της διαφορετικότητας στην Ελληνική κοινωνία: υποθέσεις εργασίας. Στο Παπαταξιάρχης, Ε. (επιμ.) *Περιπέτειες της ετερότητας. Η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα* (σσ. 407-469). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Πετμεζίδου, Μ. (2004). Ο διάλογος για την παγκόσμια φτώχεια. Στο Πετμεζίδου, Μ., και Παπαθεοδώρου, Χ. (επιμ.), *Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός*, Ε.Ε.Κ.Π., Αθήνα: Εξάντας.

Reisch, M. (2008). From Melting Pot to Multiculturalism: The Impact of Racial and Ethnic Diversity on Social Work and Social Justice in the USA. *British Journal of Social Work*, 38, 788-804.

Sakamoto, I. (2007). A Critical Examination of Immigrant Acculturation: Toward an Anti-oppressive Social Work Model with Immigrant Adults in a Pluralistic Society. *British Journal of Social Work*, 37, 515-535.

Σκλάβου, Κ. (2008). *Ενδοοικογενειακή βία και κοινωνική ένταξη αλλοδαπών γυναικών*. Αθήνα: Αντ. Σάκκουλας.

Wing Sue, D., & Sue, D. (2008). *Counselling the Culturally Diverse Theory and Practice*. New Jersey: John Wiley.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

– International Journal of Intercultural Relations

8.2 Ριζοσπαστική και Κριτική Κοινωνική Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	802	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW235/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/ήτριες τη Ριζοσπαστική και Κριτική Κοινωνική Εργασία, την ιστορική τους εξέλιξη καθώς και την πρακτική εφαρμογή τους μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπλέον μέσω της ύλης του μαθήματος επιδιώκεται η σύνδεση των προβλημάτων των χρηστών των κοινωνικών υπηρεσιών με τα δομικά αίτια των κοινωνικών προβλημάτων καθώς και η κριτική ανάλυση αυτών.</p> <p>Ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας στις κρατικές υπηρεσίες αλλά και στις ΜΚΟ, Ιδιωτικό Τομέα κλπ εξετάζεται διαχρονικά σε συνάρτηση με το διπλό ρόλο των κοινωνικών λειτουργών ως φροντιστές/ελεγκτές. Τέλος, συζητούνται τα σύγχρονα debates στην Ριζοσπαστική και Κριτική Κοινωνική Εργασία σε διεθνές επίπεδο και αναλύονται συγκεκριμένα μοντέλα παρέμβασης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη της Ριζοσπαστικής και Κριτικής Κοινωνικής Εργασίας. – Αξιολογούν κριτικά τον ρόλο της κοινωνικής εργασίας στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. – Κατανοούν τους μηχανισμούς ενοχοποίησης των χρηστών κοινωνικών υπηρεσιών.

- Συνδέουν τα προβλήματα των ωφελούμενων των κοινωνικών υπηρεσιών, με το συνολικότερο κοινωνικό/πολιτικό πλαίσιο και τα δομικά αίτια των κοινωνικών προβλημάτων.
- Προσδιορίζουν το δίπολο φροντίδα - έλεγχος του ρόλου της κοινωνικής εργασίας.
- Γνωρίζουν σύγχρονα κλινικά και κοινοτικά μοντέλα ριζοσπαστικής και κριτικής κοινωνικής εργασίας.
- Εξοικειωθούν με σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις και debates.
- Εφαρμόζουν πλάνο παρέμβασης βάσει των συγκεκριμένων θεωρητικών προσεγγίσεων.

Γενικές Ικανότητες

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε Διεθνές Περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορική εξέλιξη της Ριζοσπαστικής και Κριτικής Κοινωνικής Εργασίας και σύγχρονα debates
2. Ο διπλός ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας
3. Τα δομικά αίτια των κοινωνικών προβλημάτων και ο ρόλος της κοινωνικής εργασίας
4. Η συμμετοχή και τα δικαιώματα των εξυπηρετούμενων στις κοινωνικές υπηρεσίες
5. Κριτική Συνειδητοποίηση, Ενδυνάμωση και Συνηγορία
6. Κλινικά Μοντέλα Ριζοσπαστικής και Κριτικής Κοινωνικής Εργασίας
7. Κοινοτικά Μοντέλα Ριζοσπαστικής Κοινωνικής Εργασίας
8. Διεθνή Παραδείγματα Ριζοσπαστικής Κοινωνικής Εργασίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	20

	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Ασκήσεις στην τάξη (debate, εργασία σε μικρές ομάδες και παρουσίαση στην τάξη)	20
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Κριτική ανάλυση περιπτώσεων/θεωρίας • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Adams, R., Dominelli, L., Payne, M. (2009) 3rd ed. *Social Work, Themes Issues and Critical Debates*. Britain: Palgrave.

Γκαμούλου Ε. & Ξεντιίδου, Μ. (2016). Κριτική Κοινωνική Εργασία: Δυναμώνοντας τη φωνή των λεσβίων μητέρων. Στο Καλλινικάκη, Θ., Πετμεζίδου, Μ., *Διαδρομές Κοινωνικής Έρευνας*. Κομοτηνή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης: Μοτίβο Εκδοτική.

Dominelli, L. (2003). *Anti-Oppressive Social Work, Theory and Practice*. Britain: Palgrave.

Dominelli, L. (2006). *Women and Community Action*. Britain: Policy Press.

Ζαϊμάκης, Γ. (2002). *Κοινωνική Εργασία και Τοπικές Κοινωνίες. Ανάπτυξη, Συλλογική Δράση, Πολυπολιτισμικότητα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ζωγράφου, Α. (2002). *Ο Διπλός Ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας στο Πλαίσιο των Κοινωνικών Οργανώσεων*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Ferguson, I. (2008). *Reclaiming Social Work Challenging Neo-liberalism and Promoting Social Justice*. London: Sage.

Ferguson, I. and Lavalette, M. (2006). Globalization and global justice: towards a social work of resistance. *International Social Work*, 49(3), 309-318.

Ferguson, I., Ioakimidis, V., Lavallette, M. (2018). *Global Social Work in a political context, Radical Perspectives*. Britain: Policy Press.

Ferguson, I. & Woodward, R. (2009). *Radical Social Work in Practice, Making a Difference*. Britain: Policy Press.

Garrett, M. (2013). *Social Work and Social Theory, Making Connections*. Britain: Policy Press.

Graham, M. (2007). *Black Issues in Social Work and Social Care*. Britain: Policy Press.

Ioakimidis, V. & Teloni, D. (2013). Greek social work and the never-ending crisis of the welfare state. *Critical and Radical Social Work*, 1(1), 31-49.

Ιωακειμίδης, Β. (2012). *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.

Ιωακειμίδης, Β. (2015). Η Ριζοσπαστική Κοινωνική Εργασία στον χώρο της Ψυχικής Υγείας. Στο Τζεδάκη, Μ., Κουντή-Χρονοπούλου Μ., Πασσά, Μ., *Η Συμβολή της Κοινωνικής Εργασίας στην Ψυχιατρική Θεραπευτική*. Αθήνα: Παρισιάνος.

- Jones, C. (2001). Voices from the front line: State social workers and New Labour. *British Journal of Social Work*, 31(4), 547–62.
- Jones, C. & Novak T. (2013). *Poverty and Inequality*. Britain: Policy Press.
- Lavalette, M & Ioakimidis, V. (2016). Popular Social Work In Extremis: Two case studies on collective welfare responses to social crisis situations. *Social theory, Empirics, Policy and Practice*, 13(2), 117-132.
- Lavalette, M, (2011). *Radical Social Work Today*. Britain: Policy Press.
- Lavalette, M. & Ferguson, I. (2007). *International Social Work and the Radical Tradition*, Britain: Policy Press.
- Lavalette, M. & Ioakimidis, V. (2011). *Social Work in Extremis Lessons for Social Work Internationally*. Britain: Policy Press.
- Lavalette, M. & Penkenth, L. (2014). *Race, Racism and Social Work*, Contemporary Issues and Debates. Britain: Policy Press.
- Ledwith, M. (2016). *Community Development in Action, Putting Freire into Practice*. Britain: Policy Press.
- Martinez-Belkin, D. & Henderson-Fleck, A. (2014). *Social Justice in Clinical Practice: A Liberation Health Framework for Social Work*. USA: Routledge.
- Moch, M. (2009). A Critical Understanding of Social Work by Paolo Freire. *Journal of Progressive Human Services*, 20(1), 92-97.
- Mullaly, R. (2002). *Challenging Oppression - a Critical Social Work Approach*. USA: Oxford University Press.
- Payne, M., (2000). *Σύγχρονη Θεωρία Κοινωνικής Εργασίας*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Reisch, M. and Andrews, J. (2002). *The Road not Taken: A History of Radical Social Work in the United States*. New York: Brunner-Routledge.
- Πουλόπουλος, Χ. (2014). *Κρίση, Φόβος και Διάρρηξη της Κοινωνικής Συνοχής*. Αθήνα: Τόπος.
- Rogowski, S. (2013). *Critical Social Work with Children and Families*. Britain: Policy Press.
- Teloni, D.D. and Mantanika, R. (2015). This is a cage for migrants: The rise of racism and challenges for social work in Greek context. *Critical and Radical Social Work*. 3(2), pp. 189-206.
- Τελώνη, Δ. Δ. (2009). Κοινωνική Εργασία στην Πράξη στον Α και Β Βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο Δικαίος, Κ., Πεμπέτζογλου, Μ., Πετμεζίδου Μ., (επιμ.), Πρακτικά Πανεπιστημίου Συνεδρίου Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Κοινωνική Πολιτική, Κοινωνική Διοίκηση, Κοινωνική Εργασία και Κοινωνική Παρέμβαση: Παρούσα κατάσταση και προοπτικές, Κομοτηνή, 19-21 Οκτωβρίου, 2007. Αθήνα: Κριτική.
- Τελώνη, Δ.Δ. (2012). Κοινωνική δράση και Κοινωνική Εργασία στην κοινότητα με μετανάστες/πρόσφυγες: Η περίπτωση της Πάτρας ως εναλλακτικό μοντέλο δράσης στο Ιωακειμίδης, Β., *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Community Development
- Critical and Radical Social Work Journal
- Critical Social Policy
- European Journal of Social Work
- International Journal of Social Work
- Journal of Poverty and Social Justice

8.3 Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία II

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	803	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	12	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ I – ΕΠΟΠΤΕΙΑ I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW229/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Βασικός στόχος του μαθήματος Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία II είναι οι φοιτητές/ήτριες να εδραιώσουν και να διευρύνουν γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν κατά την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση I, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν χωρίς καθοδήγηση από τον εκπαιδευτή/τρια κοινωνικό/ή λειτουργό του Πλαισίου Πρακτικής Άσκησης στον επαγγελματικό ρόλο του/της Κοινωνικού/ής λειτουργού.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες θα μπορούν:</p> <p>A. Σε σχέση με την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση II, να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Έχουν αναπτύξει συνείδηση επαγγελματικού ρόλου μέσα από την ανάληψη ευθυνών, την ανάπτυξη πρωτοβουλίας και καινοτόμων δράσεων, τη διεπαγγελματική συνεργασία και την εξοικείωση με το διοικητικό σύστημα κοινωνικών υπηρεσιών. – Είναι σε θέση να αξιοποιούν τη γνώση και τις ικανότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης καθώς και τις δυνατότητες που παρέχει η Οργάνωση και να συμβάλλουν στην αποτίμηση και αντιμετώπιση σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων ατόμων, οικογενειών, ομάδων και κοινοτήτων. Συγκεκριμένα, να: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Διενεργούν μελέτη, εκτίμηση αναγκών, επίλυση και αξιολόγηση των κοινωνικών προβλημάτων, χωρίς καθοδήγηση.

- ✓ Εφαρμόζουν τεχνικές εκτίμησης αναγκών / προβλημάτων σε σχέση με τους/ις εξυπηρετούμενους/ες, μέσω της διαμεθοδικής Κοινωνικής Εργασίας.
- ✓ Εφαρμόζουν προσεγγίσεις Κοινωνικής Εργασίας στην αντιμετώπιση προβλημάτων κοινωνικής λειτουργικότητας ατόμων, οικογενειών, ομάδων και κοινοτήτων.
- ✓ Συμμετέχουν στο σχεδιασμό και στην αξιολόγηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων του πλαισίου Πρακτικής Άσκησης.
- Συμμετέχουν ενεργά στην παροχή συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Οργάνωσης.
- Συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του πλαισίου Πρακτικής Άσκησης.
- Έχουν αποκτήσει ανεξαρτησία και αυτονόμηση στον επαγγελματικό τους ρόλο.

Σε σχέση με την Εποπτεία II, να:

- Έχουν αναπτύξει την ικανότητα για:
 - ✓ καταγραφή και παρουσίαση (γραπτή και προφορική) της εργασίας τους
 - ✓ σύνδεση των θεωρητικών γνώσεων με την πρακτική τους εφαρμογή στο Κέντρο Πρακτικής Άσκησης
 - ✓ ομαδική συνεργασία στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής εποπτείας
 - ✓ σχεδιασμό δράσης/ παρέμβασης σε ατομικό, ομαδικό και κοινοτικό επίπεδο
 - ✓ ανάλυση, αξιολόγηση και παρουσίαση περιστατικών στην εποπτική ομάδα
 - ✓ εκτίμηση και αποτελεσματική διαχείριση της δικής τους συναισθηματικής εμπλοκής, των στάσεων και προκαταλήψεών τους που επηρεάζουν τη σχέση τους με τους εξυπηρετούμενους και το προσωπικό της Υπηρεσίας-Οργάνωσης
 - ✓ αυτοέλεγχο και αυτογνωσία σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο και να
- Έχουν αναπτύξει ταυτότητα κοινωνικού/ής λειτουργού.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον (αφορά στις τοποθετήσεις σε Υπηρεσίες που αναπτύσσουν διακρατικές συνεργασίες)
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Άλλες:
 - ✓ Παρατήρησης
 - ✓ Επικοινωνίας

- ✓ Άσκηση του επαγγέλματος χωρίς καθοδήγηση
- ✓ Συλλογή – ανάλυση - εκτίμηση πληροφοριών
- ✓ Κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίου δράσης για αντιμετώπιση προβλημάτων και
- ✓ Αξιολόγηση των παρεμβάσεων που εφαρμόστηκαν.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία II είναι μάθημα ειδικότητας που στόχο έχει την αυτόνομη λειτουργία του/της φοιτητή/ήτριας στο πλαίσιο της Οργάνωσης πρακτικής άσκησης και στο ρόλο του/της Κοινωνικού/ής λειτουργού. Συγκεκριμένα το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας των ασκουμένων για:

- χρήση όλων των σταδίων της διαδικασίας επίλυσης προβλημάτων (εκτίμηση, σχεδιασμός παρέμβασης, παρέμβαση, αξιολόγηση, λήξη, μεταπαρακολούθηση)
- συνειδητή επιλογή και χρήση της κατάλληλης μεθόδου για την αντιμετώπιση των αναγκών των ωφελουμένων
- σταδιακή αυτονόμηση από τον εκπαιδευτή και τον επόπτη
- αυτόνομη λειτουργία στο πλαίσιο

Το εργαστηριακό μάθημα «Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία II αποτελείται από:

A) Την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση II που πραγματοποιείται σε επιλεγμένες από το Τμήμα Κοινωνικές Υπηρεσίες /οργανώσεις πρακτικής άσκησης τέσσερις (4) ημέρες την εβδομάδα με πλήρες ωράριο και

B) Την Εποπτεία II που υποστηρίζει την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση II και πραγματοποιείται εντός του ακαδημαϊκού ιδρύματος σε εβδομαδιαία βάση από μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και επιστημονικούς συνεργάτες (Π.Δ. 407) ειδικότητας Κοινωνικού/ής λειτουργού. Η Εποπτεία είναι τριώρη και ομαδική.

Η Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση II αποκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/ριών με την εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας στο σύγχρονο πλαίσιο λειτουργίας των κοινωνικών οργανώσεων. Οι ασκούμενοι/ες καλούνται να εστιάσουν σε θέματα μελέτης και επίλυσης προβλημάτων σε ατομική, οικογενειακή και ομαδική-κοινοτική βάση, να καταρτίζονται και να εφαρμόζουν σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που διέγνωσαν και να αξιολογούν τις παρεμβάσεις που εφάρμοσαν.

Η τοποθέτηση σε θέση Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης πραγματοποιείται σε ένα από τους ακόλουθους τομείς άσκησης της Κοινωνικής Εργασίας:

- Αναπηρία (δομές φροντίδας, εκπαίδευσης ή/και απασχόλησης ατόμων με αναπηρία)
- Εκπαίδευση (σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης)
- Εξαρτήσεις (κέντρα συμβουλευτικής, θεραπείας και αποκατάστασης ατόμων εξαρτημένων από ουσίες, αλκοόλ, τζόγο, Η/Υ)
- Εργασία και Κοινωνική Ασφάλιση (βιομηχανίες, ταμεία ασφάλισης κ.ά.)
- Κοινωνική Πρόνοια (προγράμματα παιδικής προστασίας και γενικά ατόμων και οικογενειών με κοινωνικές ανάγκες)
- Κοινοτική Οργάνωση και Ανάπτυξη (σε όλες τις βαθμίδες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης)
- Κοινωνικές Υπηρεσίες για τις ένοπλες Δυνάμεις και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

- Παραβατικότητα και Εγκληματικότητα: πρόληψη και σωφρονισμός (Δικαστήρια Ανηλίκων, Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων, Σωφρονιστικά Καταστήματα, κ.ά.)
- Τρίτη Ηλικία
- Υγεία (νοσηλευτικά ιδρύματα, διαγνωστικά κέντρα κ.ά)
- Ψυχική Υγεία (Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Θεραπευτήρια Ψυχικών Παθήσεων, Συμβουλευτικοί Σταθμοί κ.λπ.)
- Κοινωνική Ένταξη Ευπαθών Ομάδων (π.χ. προσφύγων, μεταναστών, Ρομά)

Το μάθημα Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία II υποστηρίζεται οργανωτικά από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από εκπαιδευτικούς του Τμήματος. Η Επιτροπή διατηρεί διαρκή επαφή και συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα στην Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση μέρη (φοιτητές/ήτριες, κοινωνικούς/ές λειτουργούς Πλαισίων Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης – Εκπαιδευτές/εύτριες, Επόπτες/ριες εκπαιδευτικούς κοινωνικούς/ές λειτουργούς). Ο ρόλος της περιλαμβάνει: επιλογή των οργανώσεων Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης και τοποθέτηση των φοιτητών/ριών σε αυτές, κατανομή των φοιτητών/ριών σε ομάδες εποπτείας και σύνδεση με επόπτη/ρια εκπαιδευτικό καθώς και διευθέτηση τυχόν προβλημάτων κατά τη διάρκεια της άσκησης.

Η ομαδική Εποπτεία που αποτελεί βασική μέθοδο εκπαίδευσης στην Κοινωνική Εργασία, περιλαμβάνει επίβλεψη, υποστήριξη και καθοδήγηση ομάδας φοιτητών/ητριών που ασκούνται στην ίδια υπηρεσία ή σε υπηρεσίες με συναφές αντικείμενο από επόπτη εκπαιδευτικό σε εβδομαδιαία βάση. Μέσω της ομαδικής αλληλεπίδρασης και της καθοδήγησης του/της επόπτη/τριας οι ασκούμενοι/νες αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες ανάλυσης, σχεδιασμού και αξιολόγησης του έργου τους στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης. Παράλληλα, ευαισθητοποιούνται σε θέματα που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά τους (προσωπικές αντιλήψεις, προκαταλήψεις, στάσεις) και ενθαρρύνονται ώστε να αποκτήσουν αυτογνωσία και να αρχίζουν να διαμορφώνουν επαγγελματική στάση.

Ο επόπτης/ότρια – εκπαιδευτικός διευκολύνει τους/τις φοιτητές/ήτριες να διαχειριστούν την ένταση και το άγχος που προκύπτουν από την επαφή τους με τις απαιτήσεις του πλαισίου πρακτικής, αναγνωρίζει τις επιτυχίες παρεμβάσεις τους, επισημαίνει ελλείψεις και ανεπάρκειες και βοηθά στην αντιμετώπισή τους. Έχει τακτική επαφή και συνεργασία με τον/την υπεύθυνο/νη κοινωνικό λειτουργό του πλαισίου πρακτικής άσκησης με στόχο τον προσδιορισμό του αντικειμένου άσκησης του/της φοιτητή/ήτριας, την παρακολούθηση της εξέλιξης και την αξιολόγηση του έργου του.

Λεπτομέρειες για την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία II δίνονται στον [Κανονισμό Πρακτικής Εργαστηριακής Άσκησης](#), ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<p>A. Για την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση II : Βιωματική Μάθηση – Τοποθέτηση για πρακτική άσκηση σε επιλεγμένες από το Τμήμα Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δημόσιου, του ευρύτερου Δημόσιου ή/και του Ιδιωτικού Τομέα.</p> <p>B. Για την Εποπτεία II:</p>
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Διαλέξεις - Πρόσωπο με πρόσωπο βιωματική μάθηση σε ομάδες 																								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt - Προβολή βίντεο - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση διαφανειών των παραδόσεων και άλλου υποστηρικτικού υλικού) - Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες (ανακοινώσεις, μηνύματα) μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class - Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά 																								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II (Τοποθέτηση)</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>ΕΠΟΠΤΕΙΑ II</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη-Ανάλυση περίπτωσης</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Παιχνίδια ρόλων (Roll Plays)</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη- Ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Τήρηση Ημερολογίου</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση Μελέτης (Project)</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Ασκήσεις Ατομικές/Ομαδικές</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Μελέτη</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>360</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II (Τοποθέτηση)	200	ΕΠΟΠΤΕΙΑ II	40	Μελέτη-Ανάλυση περίπτωσης	30	Παιχνίδια ρόλων (Roll Plays)	10	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10	Μελέτη- Ανάλυση βιβλιογραφίας	10	Τήρηση Ημερολογίου	10	Εκπόνηση Μελέτης (Project)	10	Ασκήσεις Ατομικές/Ομαδικές	20	Ατομική Μελέτη	20	Σύνολο Μαθήματος	360
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																								
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II (Τοποθέτηση)	200																								
ΕΠΟΠΤΕΙΑ II	40																								
Μελέτη-Ανάλυση περίπτωσης	30																								
Παιχνίδια ρόλων (Roll Plays)	10																								
Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	10																								
Μελέτη- Ανάλυση βιβλιογραφίας	10																								
Τήρηση Ημερολογίου	10																								
Εκπόνηση Μελέτης (Project)	10																								
Ασκήσεις Ατομικές/Ομαδικές	20																								
Ατομική Μελέτη	20																								
Σύνολο Μαθήματος	360																								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	<p>Η συμμετοχή στο μάθημα Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση – Εποπτεία II, είναι υποχρεωτική. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες έχουν τη δυνατότητα 2 μόνο απουσιών (τόσο από την Πρακτική Άσκηση, όσο και από την Εποπτεία).</p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/ριών είναι ατομική και συνεχής και διαμορφώνεται συνεκτιμώντας τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το Ημερολόγιο δραστηριοτήτων που τηρούν οι φοιτητές/ήτριες/ήτριες για την εργασία τους στο Πλαίσιο • Τις εργασίες που θα παραδώσουν ή/και παρουσιάσουν κατά τη διάρκεια τους εξαμήνου • Την αξιολόγηση του/της κοινωνικού/ής λειτουργού του Πλαισίου • Την αυτο-αξιολόγηση του/της φοιτητή/ήτριας • Τη συμμετοχή τους στην Εποπτεία: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της εποπτικής ομάδας 																								

- ✓ Συμμετοχή σε ασκήσεις
- ✓ Διατύπωση απόψεων, προβληματισμών και τεκμηριωμένων προτάσεων αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αβεντισιάν – Παγοροπούλου, Α. (2000). *Η ψυχολογία της τρίτης ηλικίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Αλεξανδρή, Α. (2013). *Ψυχανάλυση. Η Εποπτεία*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.
- Αμπατζόγλου, Γ. (2002). *Αλλάζοντας χέρια. Διεπιστημονική προσέγγιση της διακίνησης και της τοποθέτησης των παιδιών*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Αρχοντάκη, Ζ. & Φιλίππου, Δ. (2003). *205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση ομάδων ψυχοθεραπείας, κοινωνικής εργασίας, εκπαίδευσης*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Βάρβογλη, Λ. (2007). *Τι συμβαίνει στο παιδί; Νευροεξελικτικές διαταραχές της παιδικής και της εφηβικής ηλικίας*. Αθήνα: Καστανιώτης
- BASW (British Association of Social Workers) (2012). *The Code of Ethics for Social Work*. U.K.: The Policy, Ethics and Human Rights Committee.
- Beers, M. & Berkow, R. (2005). *Merck εγχειρίδιο γηριατρικής*. Αθήνα: Πασχαλίδη.
- Beresford, P. & Boxall, K. (2012). Service users, social work education and knowledge for social work. *Social Work Education, 31(2)*, 155-167.
- Γενά, Α. & Μπαλαμώτης, Γ. (2011). *Η οικογένεια του παιδιού με αυτισμό*. Αθήνα: Gutenberg.
- Γιαννακούλας, Α. & Fizzarotti-Selvaggi (2007). *Το ψυχοδυναμικό counseling*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Γιωτάκος, Ο, Τσιλιάκου, Μ., Τσίτσικα, Α. & Τσουβέλας, Γ. (2014). *Νέες μορφές κακοποίησης παιδιού και εφήβου*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.
- Collins, D., Jordan, C. & Coleman, H. (2017). *Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια*. Επιστ. Επιμ. Χ. Ασημόπουλος & Σ. Μαρτινάκη. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
- Δημοπούλου - Λαγωνίκα, Μ. (2007). *Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας-Μοντέλα Παρέμβασης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας. Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", Κουσίδου, Τ. (2000). *Υιοθεσία. Τάσεις, Πολιτική, Πρακτική*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ελληνική Γεροντολογική και Γηριατρική Εταιρεία (2004). *Οδηγός Φροντίδας Ηλικιωμένων Γονιών*. Αθήνα: Mendor.
- Ζαϊμάκης, Γ. & Κανδυλάκη, Α. (επιμ.) (2005). *Δίκτυα κοινωνικής προστασίας: Μορφές παρέμβασης σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες*. Αθήνα: Κριτική.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α. & Σπανδάγου, Η. (Επιμ., 2011). *Εκπαίδευση και τύφλωση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α., Ντεροπούλου-Ντέρου, Ε. & Βλάχου-Μπαλαφούτη, Α. (Επιμ., 2012). *Αναπηρία και εκπαιδευτική πολιτική. Κριτική Προσέγγιση της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πεδίο.
- Θέμελη, Ο. (2014). *Τα παιδιά καταθέτει. Η δικανική εξέταση ανήλικων μαρτύρων, θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης*. Αθήνα: Τόπος.
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2009). *Η εποπτεία στα επαγγέλματα θεραπείας και πρόνοιας*. Αθήνα: University Studio Press.

- Καβουνίδη, Τ. (1996). *Ηλικιωμένοι και άτυπα δίκτυα βοήθειας: Η κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών ανάμεσα στις γενιές στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.).* Γήρανση και Κοινωνία: Πρακτικά Πανελληνίου συνεδρίου Ε.Κ.Κ.Ε. Αθήνα: Ε.Κ.Κ.Ε
- Καλλινικάκη, Θ. & Κασσέρη, Ζ. (επιμ.) (2014). *Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση: στα θρανία των ετεροτήτων.* Αθήνα: Τόπος.
- Κανδυλάκη, Α. (2008). *Η Συμβουλευτική στην Κοινωνική Εργασία. Δεξιότητες και Τεχνικές.* Αθήνα: Τόπος.
- Κανδυλάκη, Α. (2009). *Κοινωνική Εργασία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον.* Αθήνα: Τόπος.
- Καραγιάννη, Γ. (2017). *Η αναπηρία στην Ελλάδα της κρίσης.* Αθήνα: Gutenberg.
- Καραγκούνης, Β. (2008). *Κοινοτική εργασία και τοπική ανάπτυξη.* Αθήνα: Τόπος.
- Καστοριάδου-Παπαδοπούλου, Χ. (2009). *Κοινωνική Εργασία με Ομάδες.* Αθήνα: Έλλην-Γ. Πατρίκος & ΣΙΑ Ε.Ε.
- Koprowska, J. (2014). *Communication and Interpersonal Skills in Social Work.* UK: Learning Matters.
- Κουντή-Χρονοπούλου, Κ., Τζεδάκη, Μ. & Πασσά, Μ. (Επιμ., 2015). *Η συμβολή της Κοινωνικής Εργασίας στην ψυχιατρική θεραπευτική. Α΄ Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο.* Αθήνα: Παρισιάνου.
- Κωστόπουλος, Τ. (2014). *Τοπική δημοκρατία και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.* Αθήνα: Παπαζήση.
- Λαδιάς, Χ. (2013). *Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα.* Αθήνα: Παπαζήση.
- Λαδιάς, Χ. (2014). *Ειδικά θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.* Αθήνα: Παπαζήση.
- Μανιαδάκη, Κ. & Κάκουρος, Ε. (2017). *Η διαχείριση της ΔΕΠ-Υ.* Αθήνα: Gutenberg.
- Μαρτινάκη, Σ. & Μπουρίκος, Δ. (2014). *Κοινωνική Εργασία και Ψυχική Υγεία.* Αθήνα: Βήτα.
- Marwedel, U. (2009). *Γεροντολογία & Γεροντοψυχιατρική.* Αθήνα: Ίων.
- Moore, D. (2011). *Εκπαίδευση και κώφωση.* Επιμ. Α. Ζώνιου-Σιδέρη & Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου. Αθήνα: Πεδίο.
- Μωυσίδης, Α., Ανθοπούλου, Θ. & Ντύκεν, Μ.Ν., (2002). *Οι ηλικιωμένοι στον αγροτικό χώρο.* Αθήνα: Gutenberg.
- Oliver, M. (2009). *Understanding Disability – From Theory to Practice* (2nd Edn). Basingstoke: Macmillan.
- Παναγιωτόπουλος, Χ. (2016). *Κοινωνική Εργασία και Σχολείο.* Αθήνα: Μαρία Παρίκου & ΣΙΑ.
- Παπαδάτος, Γ. (2010). *Ναρκωτικά και εφηβεία.* Αθήνα: Gutenberg.
- Πιτσελά, Α. (2013). *Η ποινική αντιμετώπιση της εγκληματικότητας των ανηλίκων.* Αθήνα: Σάκκουλας.
- Πουλόπουλος, Χ. & Τσιμπουκλή, Α. (2016). *Δυναμική των ομάδων και αλλαγή στους οργανισμούς.* Αθήνα: Τόπος.
- Πουλόπουλος, Χ. (2011). *Κοινωνική Εργασία και εξαρτήσεις. Οι κοινότητες της αλλαγής.* Αθήνα: Τόπος.
- Slee, R. (2010). *The irregular school: exclusion, schooling and inclusive education.* USA and Canada: Routledge.
- Thorvicroft, G. & Tansella, M. (2010). *Για μια καλύτερη φροντίδα της ψυχικής υγείας. Ηθική και δεοντολογία, τεκμήρια και εμπειρία.* Αθήνα: Τόπος.
- Tomas, D. & Woods, H. (2008). *Νοητική Καθυστέρηση. Θεωρία και Πράξη.* Επιμ. Α. Ζώνιου – Σιδέρη & Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου. Αθήνα: Τόπος.
- Τσαμπάρη, Α. (2004). *Η ψυχαναλυτική προσέγγιση της οικογένειας.* Αθήνα: Ατραπός.
- Τσιάντης, Γ. (επιμ.) (1994). *Εφηβεία. Ένα μεταβατικό στάδιο σ' ένα μεταβαλλόμενο κόσμο.* Αθήνα: Καστανιώτης.

Τσιάντης, Γ. (επιμ.) (2005). *Εργασία με τους γονείς: ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία με παιδιά και εφήβους*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Φιλίππου, Δ. & Καραντάνα, Π. (2010). *Ιστορίες για να ονειρεύεσαι... Παιχνίδια για να μεγαλώνεις... Για εμπύχωση βιωματικών ομάδων προσωπικής ανάπτυξης*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Von Schlippe, A. & Schweitzer, J. (2008). *Εγχειρίδιο της συστημικής θεραπείας και συμβουλευτικής*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Χριστοδούλου, Ν. & Κονταξάκης, Π. (2000). *Η Τρίτη Ηλικία*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- Κοινωνική Εργασία. Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών
- European Journal of Social Work
- International Social Work
- Journal of Social Work Practice. Psychotherapeutic Approaches in Health, Welfare and the Community
- The British Journal of Social Work

8.4 Αγγλική γλώσσα - Ορολογία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	804	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ - ΟΡΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το αντικείμενο του μαθήματος στοχεύει στην εκμάθηση ειδικής Αγγλικής Ορολογίας με εμβάθυνση στην Αγγλική γλώσσα. Μέσω των διαλέξεων, οι φοιτητές/ήτριες εξοικειώνονται με τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία της ειδικότητάς τους και εξελίσσονται οι γλωσσικές ικανότητές τους. Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσει ο/η φοιτητής/ήτρια το κατάλληλο υπόβαθρο όσον αφορά στις γλωσσικές ικανότητες για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις σε ένα διεθνές εργασιακό περιβάλλον.

Μετά το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές/ήτριες επιτυγχάνουν:

- Τη βελτίωση των γλωσσικών ικανοτήτων στον τομέα της ειδικότητάς τους
- Εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών ειδικού περιεχομένου στην Ξένη Γλώσσα
- Προώθηση επικοινωνίας και εξέλιξη γραπτού και προφορικού λόγου στο πεδίο ειδίκευσής

τους

- Την εξοικείωση με τις πηγές έρευνας και με το ευρύτερο διεθνές εργασιακό περιβάλλον

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. The history of Social Work
2. Social Work practice in Europe
3. Family – social violence and clinical practice
4. Clinical Social Work in psychiatric rehabilitation
5. Social Work with special populations and ethnicities
6. Values & Ethics in Social Work
7. Social workers beat addiction
8. Psychiatric disorders
9. Discrimination and exploitation
10. Social Work settings, agencies and organizations
11. Sociology

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	– Video projector – Διαφάνειες / σημειώσεις – Χρήση internet / email για επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Φροντιστήριο	30
	Συγγραφή Εργασιών	30
	Μελέτη για τις τελικές εξετάσεις	50
	Μελέτη-Ανάλυση Βιβλιογραφίας	20
	Ανάλυση Οπτικοακουστικού Υλικού	10
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση γίνεται στην Αγγλική γλώσσα με γραπτή τελική εξέταση 100% μέσω: <ul style="list-style-type: none">• Ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής• Ερωτήσεων ανάπτυξης	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Parker Jonathan, Greta Bradley (2003/Learning Matters) Social Work Practise.

Linda May Crobman (2017/National Association of Social Workers) Days in the Lives Of Social Workers.

Dominelli Lena (2009/Short Introductions) Introducing social work.

Irvin D. Yalom (2003/Harper Perennial) The Gift Of Therapy.

Danna Bo Den Heimer (2017/The New Social Worker Press) On Clinical Social Work.

Jessica A. Ritter (2008/Springer Publishing Company) 101 Careers In Social Work.

Bessel A. Van Der Kolk (2014/Vikings) The Body Keeps The Score. Brain, Mind And Body In The Healing Of Trauma.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- The British Journal of Social Work
- Journal of Social Work Practice
- Journal of Social Work

8.5 Κοινωνική Εργασία στην Υγεία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	805	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW319/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, απαραίτητων για τη αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με προβλήματα υγείας και των οικογενειών τους σε πλαίσια Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας με τις μεθόδους της κοινωνικής Εργασίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Εργασίας στο τομέα της υγείας ως εξειδικευμένης μεθοδολογικής προσέγγισης. – Διαφοροποιούν τις ποικίλες έννοιες και εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας στην υγεία. – Ευαισθητοποιηθούν στην πρόληψη και προαγωγή της υγείας στην κοινότητα. – Ευαισθητοποιηθούν σε διαπολιτισμικές προσεγγίσεις σε σχέση με την υγεία. – Εφαρμόζουν κατάλληλα κλινικές γνώσεις, δεξιότητες και τεχνικές Κοινωνικής Εργασίας σε όλα τα στάδια διεργασίας επίλυσης προβλημάτων υγείας, από τη διαγνωστική εκτίμηση, στην παρέμβαση και τον τερματισμό. – Χρησιμοποιούν κριτική σκέψη για την επιλογή του κατάλληλου κλινικού μοντέλου Κοινωνικής Εργασίας για εκτίμηση και παρέμβαση, πάντοτε σε σχέση με τις ανάγκες των ατόμων με προβλήματα υγείας.

- Κατανοούν τη σημασία συμμετοχής τους στην διεπιστημονική ομάδα υγείας, καθώς και την εκάστοτε δυναμική της ομάδας αυτής.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Παράγοντες συμπεριφορών υγείας: Κοινωνιογνωστικά μοντέλα και θεωρίες - βιοσυμπεριφορικοί παράγοντες
2. Η σημασία και οι επιπτώσεις της ασθένειας και οι ψυχοκοινωνικές αντιδράσεις του ασθενή
3. Αξιολόγηση υγείας και Κοινωνική Εργασία
4. Χρόνια νοσήματα και Κοινωνική Εργασία
5. Νεοπλασίες, προγράμματα και στρατηγικές παρέμβασης, ανακουφιστική φροντίδα
6. Απώλειες και διεργασίες πένθους
7. Κοινωνική Εργασία στην υγεία: Εργασία με την οικογένεια και τους φροντιστές
8. Κοινωνική Εργασία στον τομέα της υγείας παιδιών και εφήβων
9. Πρόληψη και προαγωγή της υγείας στην κοινότητα
10. Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην υγεία: Παρεμβάσεις Κοινωνικής Εργασίας
11. Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση στην υγεία: Ο ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας
12. Πολιτισμός και υγεία
13. Εθελοντισμός στον τομέα των υπηρεσιών υγείας
14. Διασφάλιση - Βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών υγείας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30

	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Ασημόπουλος, Χ. (2007). Παιδιά με χρόνιες σωματικές ασθένειες: Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις. *Ένεκα Λόγου*, 19, 8-9.
- Καραδήμας, Ε.Γ. (2005). *Ψυχολογία της υγείας: Θεωρία και κλινική πράξη*. Τυπωθήτω, Αθήνα.
- Κριτσωτάκης, Γ. Μαϊόβης, Π. Κούτης, Α. και Φιλαλήθης, Α.Ε. (2009). Ατομική και οικολογική επίδραση κοινωνικών παραγόντων στους δείκτες υγείας Η περίπτωση του κοινωνικού κεφαλαίου. *Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής*, 26(4), 523-535.
- Παπαδάτου, Δ. και Αναγνωστόπουλος, Φ. (1995). *Η ψυχολογία στο χώρο της υγείας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Robin, M.R. και Martin, L.R. (2011). *Εισαγωγή στη ψυχολογία της υγείας*. Αθήνα: Πεδίο.
- Schofield, R.F. and Amodeo, M. (1999). Interdisciplinary Teams in Health Care and Human Services Settings: Are They Effective?. *Health & Social Work*, 24(3), 210–219.
- Simou, E. and Koutsogergou, E. (2014). Effects of the economic crisis on health and healthcare in Greece in the literature from 2009 to 2013: A systematic review. *Health Policy*, 115(2-3), 111–119.
- Σούλης, Σ. (2015). *Εφαρμοσμένη κοινωνική πολιτική. Σχεδιασμός υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής προστασίας*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Soumaki, E., Kolaitis, G., Christogiorgos, S., Assimopoulos, Ch., Agariou, P.M. and Tsiantis, J. (2009). Psychological factors in children and adolescents with epilepsy and their families. *Review of Clinical Pharmacology and Pharmacokinetics*, 23(2), 59-66.
- Stuckler, D., Basu, S., & Suhrcke, M. (2009). The public health effect of economic crises and alternative policy responses in Europe: An empirical analysis. *Lancet*, 374, 315-323.
- Τσιάντης, Ι., Πάνιτς, Ντ., Μέγερ, Μ., Ασημόπουλος, Χ., Πιπεριά, Μ., Αναστασόπουλος, Δ., Λαδής, Β., Πλατοκούκη, Ε., Καττάμης, Χ. (1991). Μοντέλο παρέμβασης σε πολλά επίπεδα για HIV οροθετικούς ασθενείς, τις οικογένειές τους και τους ειδικούς επαγγελματίες υγείας. *Κοινωνική Εργασία*, 22, 71-108.
- WHO - World Health Organization (2009). *Financial crisis and global health: Report of a high level consultation*. Geneva: World Health Organization.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Κοινωνική Εργασία
- Journal of Social Work in Disability and Rehabilitation
- Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work
- Journal of Social Work Practice
- Psychotherapeutic Approaches in Health, Welfare and the Community
- Social Work in Health Care

- Clinical Social Work Journal
- Social Work in Public Health
- Health and Social Work

8.6 Έμφυλες Ταυτότητες και Σεξουαλικός Προσανατολισμός

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	806	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜΦΥΛΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟΥΣ/ΕΣ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uniwa.gr/courses/SW245/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η σεξουαλικότητα αποτελεί επίκεντρο επιστημονικού και πολιτικού λόγου τουλάχιστον από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Το μάθημα αυτό στοχεύει καταρχήν στην ενημέρωση των φοιτητών/ητριών σχετικά με τη μακρά ιστορία της μελέτης του φαινομένου της «σεξουαλικότητας» και αναδεικνύει τις πολιτικές διαμάχες που συντάραξαν το πεδίο αυτό.</p> <p>Οι φοιτητές/ήτριες παρακολουθούν αρχικά τις προσπάθειες του ιατρικού και ψυχολογικού λόγου στην προσπάθειά τους να κατονομάσουν και να περιγράψουν αυτό που εκλάμβαναν ως «παρέκκλιση» και στη συνέχεια τις προσπάθειες των κοινωνικών επιστημόνων να αναζητήσουν την πολιτισμική και κοινωνική κατασκευή της σεξουαλικότητας αμφισβητώντας την πρωτοκαθεδρία του βιολογικού λόγου.</p> <p>Βασικός στόχος του μαθήματος αυτού αποτελεί η συνειδητοποίηση εκ μέρους των φοιτητών/ητριών της επιστημονικής αναγκαιότητας της διαθεματικής προσέγγισης των ζητημάτων που άπτονται της σεξουαλικότητας (intersectionality), η οποία συνιστά έναν κόμβο στον οποίο διασταυρώνονται πολλές άλλες κοινωνικές διαστάσεις, όπως το φύλο, η φυλή, η τάξη, η αρτιμέλεια και η θρησκεία.</p>

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες και τη γενικότερη ορολογία των ζητημάτων που άπτονται της σεξουαλικότητας και του φύλου, όπως διαμορφώνονται από τα αντίστοιχα κινήματα (ΛΟΑΤΚΙ και φεμινιστικό) αλλά και τις ακαδημαϊκές θεωρίες
- Κατανοούν το θεωρητικό πλαίσιο της σεξουαλικότητας, τον πολυεπίπεδο χαρακτήρα της και τη διαθεματικότητά της.
- Έχουν γνώση των βασικών αρχών, μεθόδων και θεωρητικών προσεγγίσεων των σπουδών του φύλου και της σεξουαλικότητας.
- Διαπιστώνουν τις διάχυτες διακρίσεις, τη θεσμική βία, τα στερεότυπα που καταπιέζουν τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας (σχολικός εκφοβισμός, εργασιακές διακρίσεις, διακρίσεις στο σύστημα υγείας, αρνητικές αναπαραστάσεις των Μ.Μ.Ε, διακρίσεις στον χώρο της υγείας).
- Μπορούν να στοχαστούν με τη βοήθεια των εργαλείων της ψυχολογίας, της κοινωνιολογίας και της κοινωνικής εργασίας πάνω στα αίτια που παράγουν και διαιωνίζουν αυτή την εκρηκτική βία (θρησκευτικός λόγος, ΜΜΕ, νομοθετικά κενά, ψυχολογικά αίτια)
- Μπορούν να διατυπώσουν λύσεις, παρεμβάσεις και να εξοπλιστούν με ιδέες αποτελεσματικών πρακτικών και δεξιοτήτων επικοινωνίας.
- Αναστοχαστούν πάνω στις δικές τους υπόρρητες παραδοχές για τη «φυσιολογική», «κανονική» και μη σεξουαλικότητα και να προσπαθήσουν να τις μετασχηματίσουν προς όφελος μιας πιο συμπεριληπτικής στάσης που θα αγκαλιάζει όλους τους ωφελούμενους.
- Έρθουν σε επαφή με τον πλούτο και την ποικιλομορφία της ανθρώπινης σεξουαλικότητας και επιτελέσεων φύλου και να προβληματιστούν σχετικά με την ηγεμονική αναπαράσταση της σεξουαλικότητας ως ετεροφυλόφιλης, μονογαμικής και αποβλέπουσας στην αναπαραγωγή.
- Έρθουν σε επαφή με τον σύγχρονο πολιτικό λόγο και τη βιωμένη εμπειρία των υποκειμένων που δεν αυτοπροσδιορίζονται ως αποκλειστικά άντρες ή γυναίκες (non binary άτομα).
- Ενημερωθούν για το νομικό πλαίσιο για να περιφρουρούν τα δικαιώματα των εξυπηρετούμενων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διεύρυνση της ερμηνευτικής ικανότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορική αναδρομή και βασικές έννοιες της σεξουαλικότητας και του φύλου.
2. Θεωρητικές προσεγγίσεις της σεξουαλικότητας και του φύλου: το βιολογικό / ουσιοκρατικό μοντέλο
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις της σεξουαλικότητας και του φύλου: κοινωνικός κονστρουκτιβισμός / μεταδομισμός
4. Διερευνώντας το κοινωνικό υπέδαφος της βίας: Σεξισμός, Πατριαρχία, Ετεροκανονικότητα, Ετεροσεξισμός, ομοφοβία και τρανσφοβία

5. Εκφάνσεις των διακρίσεων: υγεία, εργασία, σχολείο,
6. Έμφυλη βία: βιασμός, κουλτούρα του βιασμού, σεξουαλικές επιθέσεις. Η έννοια της συναίνεσης
7. Σχολείο: σεξουαλική εκπαίδευση, εκφοβισμός, συμπεριληπτική εκπαίδευση, καλές πρακτικές
8. Ψυχολογικές διεργασίες: απόκτηση ταυτότητας, coming out, εσωτερίκευση της καταπίεσης, συνέπειες της βίας, του τραύματος και της απόρριψης στα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και στις γυναίκες
9. Υγεία: διακρίσεις στον χώρο της, σχεδιασμός προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης. Οροθετικά άτομα και στιγματισμός.
15. Εργασία στο σεξ. Νομικό πλαίσιο και ψυχοκοινωνική στήριξη των sex workers. Διαφορά trafficking και sex working.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> – Χρήση βιντεοπρωτόζέκτορα και προβολή διαφανειών ppt. – Προβολή βίντεο – Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Αυτοτελής μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	180
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αποστολέλλη, Α. & Χαλκιά, Α. (2012). *Σώμα, Φύλο, Σεξουαλικότητα: ΛΟΑΤΚ πολιτικές στην Ελλάδα*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Γιαννακόπουλος, Κ. (2006). *Σεξουαλικότητα: θεωρίες και πολιτικές της ανθρωπολογίας*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Connell, R. (2006). *Το κοινωνικό φύλο*. (Ε. Κοτσιφου, Trans.) Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Bell, D., & Valentine, G. (1995). *Mapping desire: geographies of sexualities*. London, New York: Routledge.

- Βεκρή, Μ. & Βρυωνίδης, Μ. (2010). Ταυτότητες φύλου και αντισυμβατική συμπεριφορά στην εφηβική ηλικία. *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 58, 69-100.
- Γαλανού, Μ. (2014). *Ταυτότητα και έκφραση φύλου. Ορολογία, διακρίσεις, στερεότυπα και μύθοι*. Αθήνα: Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών.
- Γιάννου, Δ. (2012). Ένα πλαίσιο δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων βάσει σεξουαλικού προσανατολισμού και έκφρασης φύλου. Στο: Β. Ιωακειμίδης (επιμ.) *Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη, Ριζοσπαστική και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*. Αθήνα: Ίων.
- Κογκίδου, Δ. (2015). *Πέρα από το Ροζ και το Γαλάζιο: Όλα τα Παιχνίδια για Όλα τα Παιδιά*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Παπαθανασίου, Α. & Χρηστίδη, Ε. (επιμ, 2020). *Συμπερίληψη και ανθεκτικότητα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαταξιάρχης, Ε. & Παραδέλλης, Θ. (2007, επιμ.). *Ταυτότητες και φύλο στη σύγχρονη Ελλάδα*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Pascoe, C. (2007). *Dude, You're a Fag Masculinity and Sexuality in High School*. Berkeley, Los Angeles. London: University of California Press.
- Χαλκιά, Α. (2007). *Το άδειο λίκνο της δημοκρατίας: σεξ, έκτρωση και εθνικισμός στη σύγχρονη Ελλάδα*. (Μ. Κασταναρα, Μεταφ.) Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Χαλκιά, Α. (2011). *Έμφυλες βιαιότητες: εξουσία, λόγος, υποκειμενικότητες*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- International Journal of Transgenderism
- Transgender Health
- International Journal of Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Studies
- International Journal of Sexuality and Gender Studies
- Journal of LGBT Issues in Counseling
- Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity

8.7 Πτυχιακή Εργασία

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	807	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
		8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΒΑΘΜΟΣ 7,5 ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΡΙΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://sw.uniwa.gr/ptychiaki-ergasia/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η Πτυχιακή Εργασία συνιστά μια αυτοτελή επιστημονική και συστηματική προσέγγιση και ανάλυση ενός ζητήματος, στηρίζεται στην υπάρχουσα βιβλιογραφία και αξιοποιεί τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών. Σκοπός της Πτυχιακής Εργασίας είναι οι φοιτητές/ήτριες να εμβραθύνουν σε ένα θέμα σχετικό με την ειδικότητα, μέσω βιβλιογραφικής ή και εμπειρικής έρευνας με στόχο τη βελτίωση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων τους.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Αναγνωρίζουν την αξία της επιστημονικής έρευνας. – Διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν ψηφιακές και έντυπες πηγές. – Να διεξάγουν εκτεταμένη βιβλιογραφική έρευνα με σύγχρονες τεχνικές και μεθόδους. – Αναπτύσσουν αναλυτική και κριτική σκέψη. – Συνθέτουν και να οργανώνουν πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα. – Αξιοποιούν δεξιότητες συγγραφής επιστημονικής εργασίας.

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών – Αυτόνομη εργασία – Ομαδική εργασία – Σχεδιασμός και διαχείριση έργων – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης – Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Η πτυχιακή εργασία μπορεί να είναι βιβλιογραφική ή ερευνητική. Η βιβλιογραφική πτυχιακή εργασία αποτελεί μια συστηματική και κριτική συζήτηση της υπάρχουσας γνώσης γύρω από ένα θέμα. Η ερευνητική πτυχιακή εργασία έχει ως στόχο να προάγει την υπάρχουσα γνώση με τη διενέργεια μικρής κλίμακας ποιοτικής ή ποσοτικής έρευνας σε σχέση με συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα. Στην τελική της μορφή, η πτυχιακή εργασία έχει σκοπό να παρουσιάσει στον αναγνώστη, με δομημένο τρόπο, την οργάνωση του υπό διερεύνηση θέματος, και συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Τα γενικά χαρακτηριστικά του υπό διερεύνηση θέματος – Τις κρίσιμες εργασίες σε κάθε περιοχή του θέματος – Τις επιμέρους διαστάσεις ή υποπεριοχές έρευνας σχετικά με το θέμα – Τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία αναζητούν ακόμη απάντηση – Τα κυριότερα ερευνητικά συμπεράσματα (ομοιότητες, διαφορές, ελλείψεις, αμφιλεγόμενα σημεία)
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Συνεργασία φοιτητών/ητριών με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/ήτρια	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ψηφιακών βιβλιογραφικών πηγών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Χρήση Η/Υ και βάσεων δεδομένων	20
	Συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/ήτρια	20
	Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες	50
	Αυτοτελής μελέτη	150
	Σύνολο Μαθήματος	240
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Η εξέταση της πτυχιακή εργασίας γίνεται από τριμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/ήτρια και από δύο επιπλέον μέλη Δ.Ε.Π.	

Λεπτομέρειες για τη διαδικασία αξιολόγησης δίνονται στον [Κανονισμό Εκπόνησης Πτυχιακών Εργασιών](#), ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- American Psychological Association (2010). *A complete resource for writing and publishing in the social and behavioral sciences*. Washington, DC: Author.
- Ανδρεαδάκης Ν. & Βάμβουκας Μ. (2005). *Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας*. Αθήνα: Ατραπός, 2005.
- Bell, J. (2007). *Πώς να συντάξετε μία επιστημονική εργασία*. Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Howard, K. & Sharp, J. A. (1994) *Η Επιστημονική Μελέτη. Οδηγός Σχεδιασμού και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Ερευνητικών Εργασιών*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ευδωρίδου, Ε. & Καρακασίδης Θ. (2015). *Ακαδημαϊκή Γραφή*. Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; (2^η εκδ.)* Αθήνα: Κριτική.
- Θεοφιλίδης, Χ. (1995). *Η συγγραφή επιστημονικής εργασίας: Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Δαρδανός.
- Μαρίνος, Μ. (2000). *Πως Γράφεται μια Φοιτητική Εργασία*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Μπουρλιάσκος, Β. (2010). *Πώς γράφεται μια επιστημονική εργασία*. Αθήνα: Διόνικος.